

Ivančna Gorica (domoznanstvo)

sp 908(497.4)

KLASJE

2008

352(497.4 Ivančna Gorica)

120080202,9

COBISS

JIŽNICA IVANČNA GORICA
STA II. GRUPE ODREDOV 17
95 IVANČNA GORICA

Poštnina plačana pri pošti
1295 Ivančna Gorica

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 9

letnik 14

november 2008

ALKEMIST
EUROPEAN TRANSLATION AGENCY

**TEČAJI TUJIH JEZIKOV
V ŠENTVIDU**

Vpis v teku!
Pokličite
080 777 777

- prevajanje v 80 jezikov
- sodno overjeni prevodi
- priprave na maturo za angleški in nemški jezik

www.alkemist.si

080 777 777

Festival Stična
21.11. - 6.12.2008
www.kd-sticna.si

IZBRALI SMO NAJLEPŠE BUČE

Nagrajili smo najlepše in najbolj izvirno oblikovane buče.

Foto: Matej Mundelj

NA MULJAVI ARHEOLOŠKO ODKRITJE

Arheologi so na mestu bodoče mrliške vežice na Muljavi odkrili rimske novce in ostanke rimskega bivališča.

USPEŠNE VAJE NAŠIH GASILCEV

Vseh 17 gasilskih društev GZ Ivančna Gorica je v oktobru mesecu požarne varnosti sodelovalo pri reševalnih vajah.

Foto: Studio Markelj

TRGOVINA & SERVIS

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040, FAX: 01/7869-045
lamos@lamos.si

IZDELAVA IN MONTAŽA

SENČILA OVEN

• ŽALUZIJE
• ROLETE
• TENDE
• LAMELNE ZAVESE
• PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.
Pol v resje 1, 1295 Ivančna Gorica

GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

ignac.cugelj@siol.net

www.cugelj-sp.si

CUGELJ
PVC OKNA

IGNAC CUGELJ s.p.
Stična 102, Ivančna Gorica
tel./faks 01/7878 535
gsm: 041 757 055

NOVO! RAZSTAVNI SALON
BTC Ljubljana/PTC Diamant, 2. nad., tel.: 01/54 76 526

VAŠA VOŠČILA

Uredništvo sporoča, da bo v prihodnji prednovoletni izdaji Klasja na voljo prostor za božično-novoletna voščila. Cena voščila za društva, podjetja in druge organizacije je 25 evrov z ddv-jem. Za humanitarne organizacije je objava voščila brezplačna. Rok za oddajo voščil je 12. 12. 2008.

Iz Jernejeve malhe

Gospodarska recesija kot kaže ne bo obšla nikogar, ki živi v tem času, saj globalna družba sili vsakogar v vzajemnost in soodvisnost do blagostanja, ki ga različno zajemamo in različno doživljamo. Svet je poln dvomov in nasvetov, kako naj spremenimo naš vsakdanjik, da bomo zmogli v obsegu naših navad in razvad. Ohranjati želimo vse, kar imamo in kar mislimo, da je prav. Mogoče je prav ta čas tisti, ki nas bo opomnil, da je življenje lahko tudi drugačno in da so spremembe lahko tudi dobro usmerjene za vizijo našega duhovnega in telesnega razvoja.

Spremembe in mere, ki jih bomo sprejeli kot nujo v kolektivnem in osebnostnem delu, nas ne smejo onemogočiti, temveč naj nas spodbudijo, da bomo z dovolj optimizma in novimi programi, ki so lahko ceneni, dosegli tisto, kar potrebujemo.

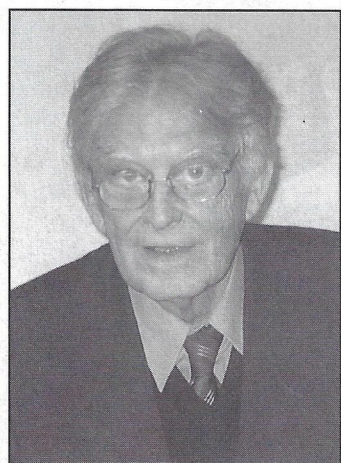
Najbolj se v zadnjem času v naši občini govori o nogometnem klubu, češ da je zašel v velike težave in da se ne vidi izhoda. Naprej bi rad povedal, da je dolga in bogata zgodovina našega kluba izredno pozitivna, saj smo zelo napredovali pri gmotnem in tudi pri kvalitetnem delu naših ekip. Za tako delo se moramo zahvaliti ljudem, ki so kot ljubitelji usmerjali svoje delo in sredstva za to, da so mladi prišli do športnih navad ob lepo urejenem stadionu s primernim celovitim objektom. Zelo narobe bi bilo, da se ljudem tudi ob času, ko stvari ne gredo več premočrno, ne zahvali za trud, ki ob dolgem delu ni bil nikoli dovolj prepoznaten. Prepoznavnost našega društva se kaže v kvalitetnih dosežkih v tekmovalnem športu in športnorekreativnih aktivnostih, kjer srečamo mlade in starejše, ki čutijo pripadnost temu načinu druženja. Gospodarski subjekti bodo v času, ki prihaja, težje prispevali za programe, pa četudi gre za vključitev delovne organizacije v kraj, kjer je lokacija podjetja in od koder prihajajo delavci. Želeli bi, da bi kljub težavam in motnjam, ki se kažejo tudi pri poslovanju, mogoče v zmanjšanem obsegu le namenili delček sredstev za interesne aktivnosti naših občanov. Tako da bi skupaj z javnimi sredstvi pokrili najbolj optimalen program, ki naj bi ohranjal objekte in naprave za športni program, ki bi se zadovoljil potrebe po športnem udejstvovanju.

Ob takšnem dolgoletnem obdobju dobrega dela, kakršno je bilo v Nogometnem klubu Ivančna Gorica, se moramo zahvaliti ljudem, od predsednika do najbližjih strokovnih sodelavcev, katerih delo je temeljilo na dolgoročnem načrtu. Prepričan sem, da je dota, kakršna je prepuščena naslednjim, mnogo večja, kot je bila dana predhodnim, zato imamo lahko z odgovornim delom smel pogled v prihodnje.

Ob zahvali ljudem, ki prepuščajo štafeto palico naslednjim, bi želel, da rezultati ne bi izostali, ampak da bi podstat bila nadgrajena v novem obdobju. Zagotovila imamo, da so gospodarstveniki, podjetniki in obrtniki pripravljeni svoja sredstva še naprej vlagati, se s krajem poistovetiti in usmerjati najširši kulturni razvoj v občini. Številni mladi, ki danes kot kratkohačniki sledijo dobrim vzorom, vam bodo hvaležni. Rodil se bo nov rod, ki bo znal ceniti vzgojo na igrišču, ki jih odvrča od slabosti, ki se žal vse pre pogosto pojavlja v okolju, ki ni le naše, temveč je tudi globalno, kot je globalna recesija.

Vaš župan

NAŠEMU UREDNIKU ANDREJU V SPOMIN

Leto se je obletelo. Spomin nanj pa med nami ne blede. Ravno nasprotno. Vsak dan bolj se nam v čudežnem ogledalu časa odslikava tisto, kar nas je povezovalo in bogatilo. Vse tisto, kar dela medčloveške odnose plemenite.

Bil si nam vsem (zelo) strog novinarski mentor, obenem pa naš (na trenutke že kar hudomušen) prijatelj.

Zvest svojemu pojmovanju novinarskega poklica si Klasje urejal tako, da so ga vsi prebirali z veseljem. Tematska in idejna pluralnost našega občinskega glasila je tvoja zasluga. Tako oblikovano sega Klasje v sam vrh slovenskih občinskih glasil.

Pri Klasju nikoli nisi delal za denar, ampak iz čistega veselja do novinarskega dela. Več kot desetletno nesebično delo je bilo redko opaženo in javno priznано. Bil si namreč osebno izredno skromen in nezahteven. Do drugih pa zelo darežljiv – to je bila tvoja velika skrivnost.

Prišel si iz mesta na deželo. Ne kot tisti, ki prihajajo, da jo »posedejo« in »pomestijo«. Ti si se na novo okolje navezal spoštljivo. Za svoje prijatelje si sprejel ne le vaščane Lučarjevega Kala, ampak tudi verice, sove, sitne ose in netopirje, gozd in ptice, bližnje grmovje in izgubljene muce ... Sčasoma si postal gonilna sila v kraju, ne da bi se te vloge polastil; ljudje so ti jo sami podarili, z njo pa svoje spoštovanje in naklonjenost.

Zato na nek način prebivaš v nas in med nami. Plemeniti ljudje vseh barv in prepričanj nikoli niso pozabljeni.

M. A. Ficko in
sodelavci Klasja

15. seja Občinskega sveta

NEZADOVOLJNI S POROČILOM POLICIJE

Svetniki in svetnice 16. oktobra zasedali prvič po poletnem premoru

Tokratna seja je bila res že težko pričakovana, saj je župan Jernej Lampret nazadnje sklical Občinski svet sredi junija. Zato je bila prva pomembnejša točka tokratnega dnevnega reda Poročilo o polletni realizaciji proračuna 2008, pri čemer pa so svetniki dobili tudi podatke o oceni realizacije za prvih devet mesecev letošnjega leta. V razpravi svetniki in svetnice pripomb, razen na pozno obravnavo poročila, pravzaprav niso imeli. Proračun se izpolnjuje glede na načrtovano intenziteto, pri čemer so deležne posebne pozornosti postavke, za katerimi se skrivajo največje investicije v tem letu. Zaključeno je opremljanje šole v Šentvidu, začela se je gradnja vrtca v Ivančni Gorici, tu so se krozišče v Ivančni Gorici, nakup zemlje za potrebe doma starejših občanov, večstanovanjska objekta z neprofitnimi stanovanji, vzdrževanje in gradnja lokalnih cest, sofinanciranje na regionalnih povezavah, komunalna infrastruktura ... Posebno obremenjene so postavke na otroškem varstvu, tudi kot posledica zakona o prostem plačilu vrtca za drugega otroka v družini.

SLABA PREISKANOST ZADEV?

Osrednja točka dnevnega reda je tako minila brez daljših razprav, že pred tem pa so se svetniki in svetnice mnogo dalj zadržali pri poročilu Policijske postaje Grosuplje o varnostnih razmerah v občini Ivančna Gorica. Na seji je komandirja postaje, Andreja Medveščka, nadomestil njegov pomočnik, Franci Saje, sicer odgovoren za področje prometne varnosti, mejne zadeve ter tujce. Iz poročila,

Franci Saje, pomočnik komandirja Policijske postaje Grosuplje

ki je bilo pripravljeno za sejo, je bilo mogoče razbrati, da PP Grosuplje na območju naše občine beleži dokaj uspešna prizadevanja za večjo varnost v cestnem prometu. Do konca septembra letošnjega leta je bila tako na naših cestah obravnavana le ena prometna nesreča s smrtnim izidom in šest nesreč s hudimi telesnimi poškodbami. V vseh primerih so bili vzroki za nesreče povezani z vožnjo pod vplivom alkohola in neprilagojeno hitrostjo.

Na področju kriminalitete so podatki mnogo bolj zaskrbljujoči. Do konca septembra je PP Grosuplje obravnavala 487 kaznivih dejanj. Kazenske ovadbe zoper znane storilce kaznivih dejanj so bile dane na pristojna državna tožilstva v 111 primerih. Preiskano kaznivih dejanj za obravnavano obdobje je torej 22,8-odstotna. Če iz vseh kaznivih dejanj izvzamemo velike tatvine, teh je bilo 201, je njihova preiskanoost le 7,5-odstotna. V primeru tatvin pa gre za 9-odstotno preiskanoost. V večini primerov gre predvsem za vlome in tatvine v avtomobile v okolici pokopališč, zlasti v času pogrebov, ob raznih družinskih slavi in prireditvah. Povečani so vlomi v počitniške hiše, turistične in društvene objekte.

Ti podatki so na seji povzročili val nezadovoljstva med svetniki in svetnicami, ki so kar po vrsti hoteli s pripovedovanjem o kaznivih dejanjih, ki se vrstijo teden za tednom tudi v njihovi neposredni okolici. Odkrito so tudi povedali, da so pričakovali obsežnejše poročilo, ki ga bi podal sam komandir Medvešček. Na koncu razprave se pri glasovanju o poročilu ni dvignila nobena roka. Vendarle je bil izglasovan sklep, da je Občinski svet dobil informacijo o delu PP Grosuplje, vsekakor pa bo poročilo še obravnavano, saj je bil drugi sklep, da se poročilo dopolni s statistiko prejšnjih let in navedbo vzrokov za slabo preiskanoost zadev.

NAŠA OSKRBA S PITNO VODO IN NOVE PROSTORSKE MOŽNOSTI

Pred svetniki je bil zopet odlok o oskrbi s pitno vodo na območju občine, tokrat v obliki končnega predloga. Že v fazi sprejemanja osnutka

je bilo ugotovljeno, da bo po novem odloku prišlo do bistvenih sprememb na področju delovanja lokalnih vodovodov, s katerimi upravljajo nekatere naše vasi in zaselki. Po novi zakonodaji ti namreč v bodoče ne bodo več mogli delovati, v kolikor ne bodo vključeni v javni sistem vodooskrbe, ki je v naši občini pod okriljem Javnega komunalnega podjetja Grosuplje. Odloku bo po besedah direktorja JKP Grosuplje, Tomaža Riglerja, sledil še pravilnik, ki bo vseboval tehnični del, torej tudi to, kaj vse bo moral nek lokalni vodovod vsebovati, da bo zadoščal minimalnim standardom. Področje komunale pa bo zagotovo predmet razprav tudi na naslednjih sejah, zlasti ker bo potrebno opredeliti prihodnost našega osrednjega odlagališča odpadkov v Špaji dolini.

S področja prostorskega urejanja sta bila tokrat na dnevnem redu predlog odloka o Občinskem prostorskem načrtu Š/1 Centov hrib (Kavka), katerega je predhodno obravnaval že Odbor za gospodarstvo, komunalo in varovanje okolja. Svetniki so ga brez razprave sprejeli. Mnogo več časa pa namenili sprejemanju stališč do pripomb in predlogov za Občinski podrobni prostorski načrt stanovanjske soseske 14/b SC Novi center Ivančna Gorica. Gre za prostorski načrt območja za cerkvijo v Ivančni Gorici, med gozdom, železnico in obvoznico proti Šentvidu. Tu naj bi bila načrtovana gradnja stotih stanovanjskih objektov. Po razpravi so bili sprejeti sklepi, da se število objektov zmanjša, prav tako pa je treba znotraj območja zagotoviti površine za prostorske dejavnosti. Ponovno pa naj se prouči tudi sistem odvodnjavanja meteornih voda. Ostale pripombe z javne razgrnitve so bile sprejete.

Svetniki in svetnice so na seji sprejeli tudi spremembe in dopolnitve odloka o varstvu javnega reda in miru v občini. Zagotovo pa bo na dnevnem redu predlog novega odloka še do konca leta 2008, saj je to področje potrebno uskladiti z novo zakonodajo, odlok pa bo podlaga tudi za ukrepanje novoustanovljenega medobčinskega inšpektorata, v katerega je vključena tudi naša občina.

Naslednja seja Občinskega sveta bo še pred koncem novembra.

Matej Šteh

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, telefon: 781 21 30, fax: 781 21 31, e-mail: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net. Uredniški odbor: Matej Šteh, v.d. glavnega in odgovornega urednika, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Simon Bregar (šport), Milena Vrhovec (kmetijstvo), Nataša Erjavec (gospodinjstva stran), Sonja Maravič, Petra Butkovič, Silvo Berdajs. Lektoriranje: Simona Zvonar. Oblika: Andrej Verbič; Računalniška priprava: AMSET d.o.o., Grosuplje, Pod gozdom c. 3/9; Tisk: KOCMAN Grafika d.n.o., Grosuplje, Jerova vas 10. Časopis KLASJE izhaja v 4.800 izvodih mesečno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevke sprejemamo do 25. v mesecu.

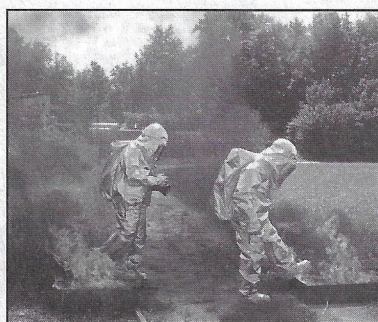
Oktober – mesec požarne varnosti

NAŠI GASILCI POKAZALI VISOKO STOPNJO PRIPRAVLJENOSTI

Mesec oktober je že tradicionalno mesec požarne varnosti. Letošnja osrednja tema je bila: Varujmo naravo pred požari. Gasilska zveza Slovenije in Uprava RS za zaščito in reševanje sta organizirali različne aktivnosti in tudi v naši občini je 17 gasilskih društev, ki delujejo v okviru Gasilske zveze Ivančna Gorica, izvajalo vaje na področju zaščite in reševanja.

Udeleženci sektorske vaje na Goričici nad Metnajem, na kateri so obravnavali primer požara v gozdu

Vaja v Stični z zaščitno obleko pred visokimi temperaturami

Naša gasilska društva že vrsto let izvajajo razne preventivne akcije, obiskujejo šole in vrtce, organizirajo dneve odprtih vrat gasilskih domov za osnovnošolce in otroke iz vrtcev. Organizirajo predavanja in praktične prikaze ravnanja z gasilsko opremo in drugo tehniko, s katero razpolagajo. Letos so nas občane še posebej opozarjali na skrb za varovanje naše narave s propagandnim materialom in z različnimi akcijami, ki so prikazovale usposobljenost in pripravljenost gasilskih enot ter ravnanje prebivalstva v primeru požarov in drugih nesreč.

Člani PGD Stična pri predstavitvi delovanja društva

Po besedah predsednika GZ Ivančna Gorica Alojza Ljubiča so bile vse letošnje intervencijske vaje uspešno izvedene. Sodelujoča društva so se dobro pripravila, pripravljeni so bili tudi posamezni reševalni načrti, razen v enem primeru. Seveda se vaje organizirajo ravno zato, da se lahko odpravijo napake, ki v resničnih razmerah niso dobrodošle. Ob koncu se velja zahvaliti vsem vodjem in sodelujočim gasilcem pa tudi članom civilne zaščite, ki so v mesecu oktobru svoj prosti čas namenili za to, da bodo nam občanom znali pomagati v primeru nesreč.

POTRES V ŠENTVIDU

Ena večjih tovrstnih akcij letos je bila gasilska reševalna vaja 13. oktobra 2008, imenovana Potres Šentvid pri Stični. Šlo je za prikaz usposobljenosti gasilskih enot društev na področju gasilskega sektorja Šentvid. V akciji, ki jo je vodilo PGD Šentvid pri Stični, so sodelovala še druga društva iz šentviškega sektorja; PGD Dob, PGD Radohova vas, PGD Hrastov Dol, PGD Temenica, PGD Sobračce. Vaja se je odvijala na območju Osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični in vrtca Čebelica Šentvid pri Stični, s predpostavko, da je potres sedme stopnje po evropski potresni lestvici težko prizadel objekte vrtca in šole.

Šentviškim gasilcem se ni bati za podmladek

Vaja se je začela tako, da je bil sprožen alarm preko regijskega Centra za obveščanja Ljubljana, na katerega se je odzvalo najprej PGD Šentvid pri Stični, nato pa še ostala društva. Po prihodu gasilcev na prizorišče so šolski delavci že varno evakuirali učence na šolsko igrišče, razen nekaterih, ki so ostali ujeti v šoli.

Zaradi požara na elektroomarici in zastrupitve z ogljikovim monoksidom je učenec obležal v šolski garderobi, medtem ko sta dva učenca poškodovana obtičala v prvem nadstropju zaradi delno porušenih stopnic. Prav tako so v nadstropju ostali v učilnici ujeti trije učenci. V pritličje šole sta vstopili najprej dve enoti iz PGD Šentvid pri Stični, opremljeni z izolirnimi dihalnimi aparati, CO₂-aparati in vodo. Enota PGD Dob se je prebila v nadstropje in začela z reševanjem pogrešanih oseb. Medtem sta enoti PGD Hrastov Dol in PGD Temenica izvajali gašenje in pregled objekta od zunaj. Gasilci PGD Šentvid pri Stični so opravili tudi prezračevanje s pomočjo naprave Tempest.

V vrtcu je po evakuaciji otrok in zaposlenih v kuhinji ostala na štedil-

V nadstropju so zaradi panike ostali ujeti trije učenci

Prvo pomoč so nudile članice občinskega štaba Civilne zaščite

niku ponev z oljem, ki je povzročila požar. Gašenje in pregled vrtčevskih prostorov je prevzela enota PGD Radohova vas, kateri se je kasneje pridružila še enota PGD Sobračce.

Vsaka enota je imela svojega vodja, celotno akcijo pa sta koordinirala poveljnik PGD Šentvid pri Stični Bojan Rus in sektorski poveljnik Alojz

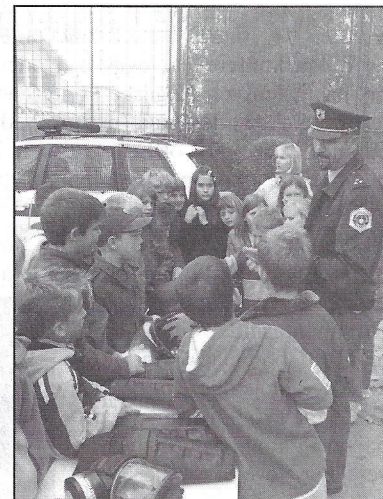

Predstavile so se tudi članice Rdečega križa Šentvid pri Stični

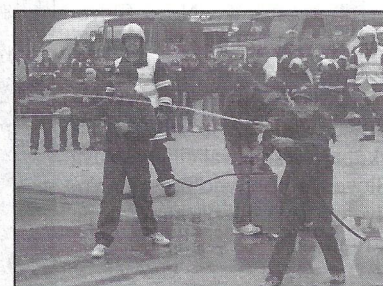
Markovič. Vsi ponesrečenci so bili uspešno preneseni iz poškodovanih stavb na šolsko igrišče, kjer je zanje poskrbela enota prve medicinske pomoči štaba Civilne zaščite Ivančna Gorica in reševalna ekipa. Za urejanje prometa so skrbeli člani ZŠAM Ivančna Gorica, celotno vajo pa sta spremljala poveljnik Gasilske zveze Ivančna Gorica Lovro Markovič

Poročanje vodji akcije po pregledu prostorov vrtca

Policist Rudi Grünbacher je predstavil delo policista

Pionirji so prikazali vajo z brentačo

Kaj vse znajo lavinski psi

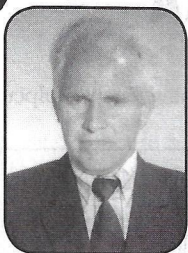
če. Učenci so se seznanili z različnimi oblikami nevarnosti in načini njihovega reševanja. Že pred prihodom gasilcev so potekale dejavnosti po razredih, pri čemer so učenci obravnavali pomen evakuacije, evakuacijskih poti, evakuacijskih znakov. Izdelovali so plakate, risbe ... Na temo varnosti je pripravila knjižno razstavo tudi knjižničarka. Po zaključeni reševalni akciji so se na šolskem igrišču seznanili z dejavnostjo gasilcev, policistov, reševalcev, reševalne enote z lavinskimi psi ter Rdečega križa. Učenci predmetne stopnje so poslušali predavanje poklicnega gasilca, ki je ta dan obiskal šolo.

Matej Šteh

AKTIVNOSTI NAŠIH GASILSKIH DRUŠTEV V MESECU POŽARNE VARNOSTI:

- 3. 10. – PGD Hudo, vrtec Pikapolonica (15 članov),
- 13. 10. – gasilski sektor Šentvid, OŠ Ferda Vesela in vrtce Čebelica Šentvid pri Stični (52 članov),
- 13. 10. – PGD Sobračce in PGD Temenica, vaja v naselju Bukovica (11 članov),
- 14. 10. – PGD Zagradec, vrtce Zagradec (12 članov),
- 17. 10. – PGD Stična, OŠ Stična in vrtce Stična (15 članov),
- 17. 10. – gasilski sektor Stična (PGD Stična, Hudo, Metnaj, Muljava), požar v naravi (32 članov),
- 19. 10. – PGD Stična, vaja na trgu pred cerkvijo z razstavo gasilske opreme (21 članov),
- 19. 10. – gasilski sektor Zagradec (PGD Zagradec, Krka, Ambrus, Korinj), požar v naravi (36 članov),
- 23. 10. – PGD Ambrus, podružnična šola Ambrus (11 članov),
- 25. 10. – gasilski sektor Višnja Gora (PGD Višnja Gora, Kriška vas, Vrh nad Višnjo Goro), požar na kmetiji Gornje Brezovo (32 članov),
- 26. 10. – PGD Kriška vas, požar na kmetiji Nova vas (14 članov),
- 28. 10. – PGD Dob, požar na kovinski delavnici Sela pri Dobu (11 članov),
- 30. 10. – gasilska zveza Ivančna Gorica, vaja za vseh 17 PGD, s preverjanjem odzivnega časa v nočnem času (141 članov). Skupinska slika udeležencev vaje je na naslovnici.

*Le delo, skrb, ljubezen in trpljenje
zapolnjevalo tvoje je življenje,
nato pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči.
Sedaj spokojno spiš
in z nami še naprej živiš.*

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 82. letu življenja zapustil naš dragi ata, brat, stric, dedek in pradedek

FRANČIŠEK RUS

po domače Bernardinov iz Doba pri Šentvidu 14

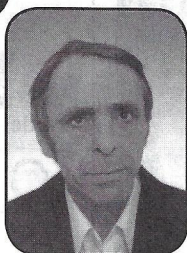
Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala dr. Zupančiču, patronažni sestri Dragici Hribar za lepo nego, pevskega zboru, pogrebniemu zavodu Perpar, gospodu Janezu Petku za obiske na domu in za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo.

Hvala za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za svete maše in dobre namene.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Sin Stane z družino

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je zapustil brat, stric, bratranec in svak

JANEZ TOPOLOVEC

iz Šentvida pri Stični 129

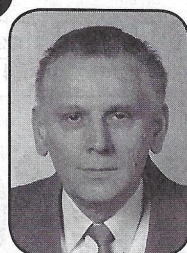
Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje in svete maše.

Hvala vsem, ki ste se od Janeza poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo za vso pomoč Ljubi in Frenku Krištofu, družinam Selan – Topolovec, Zupančič – Svenšek in družini Hernec.

Vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga spoštovali ter ga boste ohranili v lepem spominu, iskrena hvala.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku, pevcem in pogrebniemu zavodu Perpar.

Sestra Joži z družino

*Življenje je kot blisk,
oba hitro mineta.*

ZAHVALA

V 66. letu starosti je s tega sveta odšel

ŠTEFAN VIDMAR

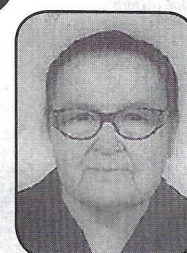
upokojeni ekonomist, rojen v Ambrusu.

Hvala vsem, ki ste se na pogrebu od njega poslovili, še posebej sošolcem z gimnazije.

Zahvaljujemo se za izražena sožalja ter darovano cvetje in sveče. Zahvalo izrekamo tudi našemu gospodu župniku Urošu Švarcu in drugima somaševalcema za lep pogrebni obred, moškemu pevskega zboru Ambrus za ganljivo petje ter pogrebniemu zavodu Perpar za vse storitve.

Nenazadnje hvala osebju Zavoda sv. Terezije na Vidmu za prijaznost, ki ste jo Štefanu izkazovali med bivanjem pri vas.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Z žalostjo v srcu sporočamo, da smo se 7. 11. 2008 na pokopališču v Stični v ožjem krogu poslovili od naše drage mame, stare mame in prababice

ANE GRABLJEVEC

iz Butal, rojene Hrast na Viru pri Stični (1925–2008)

Vsem, ki ste njej in nam stali ob strani med njeno boleznijo, se iskreno zahvaljujemo.

Hvala tudi za vsa izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje ob njeni smrti.

Vsi njeni

*Solze žalost naj blažijo,
a spomin naj ne zbledi,
vsi, ki v večnosti živijo,
na svetu puščajo sledi.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

PAVLA PERKA

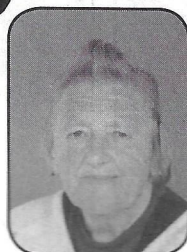
iz Ambrusa

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga obiskali med njegovo hudo boleznijo in ga podpirali ob težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, vsem, ki ste darovali cvetje, sveče in za svete maše. Hvala vsem, ki ste zanj molili.

Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, domačemu moškemu pevskega zboru pa zahvala za občuteno zapete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi članom PGD Ambrus, še posebej za lepe poslovnice besede.

Hvala vsem, ki ste bili del njegovega življenja.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

ob smrti naše mame

JOŽEF PERKO

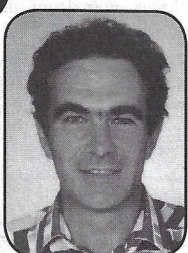
23. 8. 1928 – 14. 10. 2008

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter vsem krajanom za izrečena sožalja in darovane sveče.

Hvala pevcem iz Zagradca, gospodu Blatniku za izrečene poslovnice besede, gospe Anici za pomoč, gospe Nežki za večerno molitev, Društvu upokojencev Ivančna Gorica in pogrebni službi Novak.

Posebna zahvala gospodu župniku Borisu Žirovniku za pogrebni obred in besede ob slovesu ter ministrantom, ki so pri obredu sodelovali.

Družina Perko

ZAHVALA

Prehitro ugaslo življenje našega

ZORANA GODCA

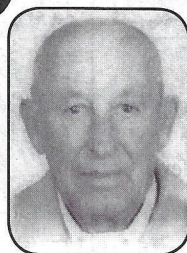
iz Krške vasi 30 a

pušča praznino v načrtih, a ne more izbrisati trenutkov, ki so nam bili dani.

Besede so premalo za iskreno zahvalo vsem, ki ste mu osmišljali življenje, pomagali v težkih trenutkih bolezni, poskrbeli za ganljivo slovo in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste nas bodrili, nesebično pomagali in sočustvovali z nami.

Vaših plemenitih dejanj ne bomo pozabili.

Hvaležna družina Godec

*Spomin je kot pesem,
ki v srcih odmeva.
Spomin je kot cvet,
ki nenehno poganja.*

ZAHVALA

Zapustil naš je naš dragi brat, stric in svak

IVAN DREMELJ

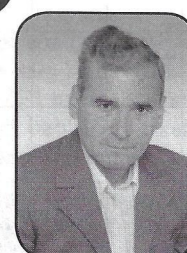
Zgornja Draga
(1938–2008)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti na višnjegorsko pokopališče.

Posebna zahvala Ivanovim dobrim sosedom, ki ste ga med njegovo hudo boleznijo bodrili in mu pomagali. Hvala vam, gasilci PGD Hudo – Ivančna Gorica, za ganljivo slovo od Ivana. Hvala vam, gospod župnik, za lep obred in sv. mašo, hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar. Iskrena hvala tudi tebi, Pavle, za tople besede slovesa.

Imeli smo ga zelo radi in pogrešali ga bomo.

Vsi njegovi

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in vprašala, kje si ti.
Sedla bo na rosna tla
in zajokala, ker te ni.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče in tast

CIRIL BREGAR

s Krke 19 (1945–2008)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, z nami delili žalost in bolečino, darovali sveče in cvetje, darove za svete maše in dobre namene.

Posebna zahvala družinama Zavodnik in Tomažič za vso pomoč in podporo, dr. Janezu Zupančiču, članom LD Krka za lepo opravljen pogrebni svečanost, članom PGD Krka, g. župniku Marku Burgerju za darovano sveto mašo in molitev, pevcem za zapete pesmi, pogrebni službi Perpar in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Žena Milena, sinova Rajko in Marko z ženo Vido

POGREBNE STORITVE

Perpar Janez s.p.

VSE POGREBNE STORITVE NA ENEM MESTU. DOSEGLJIVI 24 UR NA DAN.

041/785-113 041/647-380

Bučarija 2008

NA CILJU LETOŠNJEGA LAVRIČEVEGA POHODA ŽE PETIČ RAZSTAVLJALI BUČE

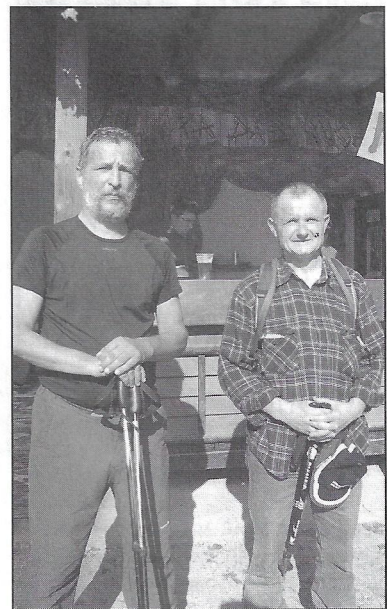
Ljubitelji narave smo se tretjo oktobrsko nedeljo udeležili tradicionalnega pohoda po Lavričevi poti, ki ga je že 12. leto organiziralo Planinsko društvo Šentvid pri Stični. Pohodniki so si na cilju na Gradišču nad Šentvidom lahko ogledali razstavljene buče letošnje Bučarije.

Nogometne copate, buč – žogo in pokal za nogometni klub Bučko je pripravila Vida Ceglar iz Ivančne Gorice.

Letos je nekaj sto pohodnikov spremljalo lepo jesensko vreme, ki je Lavričevo pot še dodatno okrasilo in obogatilo. Na razgibani poti, poimenovani po šentviškem predvojnem tovarnarju in velikem ljubitelju narave Josipu Lavriču, pa so pohodnike pozdravljali tudi domačini, ki so jim poleg prijazne besede namenili še kakšno okrepčilo za lažjo hojo. Seveda je bil pravega okrepčila, zabave in nenazadnje tudi razstave buč deležen tudi vsak pohodnik na cilju pohoda, za kar so poskrbeli predvsem prizadnevni člani PD Šentvid pri Stični.

Jesen je čas pobiranja naših pridelkov na poljih in vrtovih in tako je ideja našega dolgoletnega urednika Andreja Agniča, da bi poljske in okrasne buče vzeli v roke tudi kot umetniški izziv, naletela na odziv pri naših občanah in občankah. Letos je bila razstava že peta po vrsti, in kot kaže, je v sklopu Lavričevega pohoda lepo sprejeta.

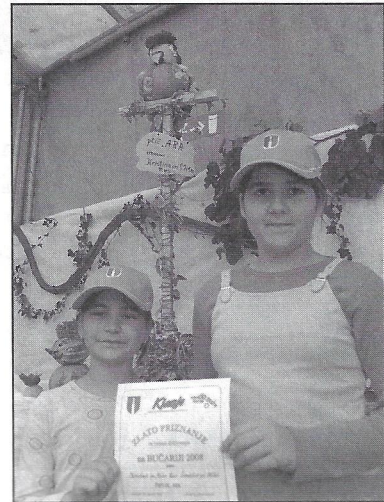

Prva pohodnika na cilju sta bila Igor Čeh iz Ivančne Gorice in Silvo Škrabec iz Boge vasi, ki sta za Lavričevo pot potrebovala dobre tri ure.

Oskrbnik koče na Gradišču Maks Jerin je letos prav posebej pripravil razstavni prostor; kljub temu da je bilo nekaj manj buč kot prejšnja leta, so pohodniki in drugi obiskovalci imeli kaj videti. Svoje delo je opravila tudi strokovna komisija, ki so jo sestavljali dolgoletni član uredništva Leopold Sever, predsednik Občinske turistične zveze Ivančna Gorica Pavel Groz-

sodelovali v tekmovalnem delu, ampak v nagradnem žrebanju.

Vsi nagrajenci so prejeli knjigo Dosežki in presežki avtorja Leopolda Severja in kapo s simbolom naše občine. Nagrade pa so si v žrebu prislužili tudi 1.a in 1.b-razred OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični ter 2. razred Podružnične šole Zagradec. Šentviški prvošolci bodo obiskali Tehniški muzej Slovenije v Bistri in picerijo Šeligo v Trebnjem, zagraški drugošolci pa živalski vrt v Ljubljani. Na razstavi so sodelovali tudi učenci 2.

Šentvidčanki Kristina in Miša Rus z nagrajeno papigo Aro

razreda Podružnične šole Stična in 6. razreda OŠ Veliki Gaber.

Uredništvo se ob tej priložnosti zahvaljuje PD Šentvid pri Stični za soorganizacijo in pripravo bogatih nagrad za šolarje. Vsi, ki ste letos še nabirali pogum ali iskali navdih, pa korajžno prihodnje leto na šesto Bučarijo!

Priznanja so prejeli:
ZLATO PRIZNANJE
Nataša Kastelic, bikec, slonček in jesenski šopek
Vida Ceglar, nogometni klub Bučko
Kristina in Miša Rus, papiga Ara

SREBRNO PRIZNANJE
Katja Adamlje
Jure Kastelic

BRONASTO PRIZNANJE
Žiga Merkun

Bikec Nataše Kastelic iz Velikih Čestnjic

nik in oblikovalec Lovro Lampret.

Pri ocenjevanju sta bili pomembni merili izvirnost in čim manjša uporaba umetnih materialov, komisija pa je dodelila tri zlata priznanja, dve srebrni in eno bronasto priznanje. Osnovnošolski razredi tokrat niso

BUČE – VIR USTVARJALNOSTI

Pred leti smo v uredništvu želeli pri bralcih vzbuditi željo po umetniškem oblikovanju buč. Zato smo organizirali prvo Bučarijo, s katero smo hoteli doseči, da bi buče postale še kaj več kot le simbol strašljivih podob na zadnjo oktobrsko noč. Prepričani smo, da so buče postale res izziv ustvarjalnosti, nenazadnje že rastlina sama s svojo razgibano podobo vzbuja nešteto možnosti za ustvarjanje. Tokrat nam svoje dosežke predstavlja Melanie Škrjanec iz Leščevja, ki zna soj sveče v izdolbeni buči izkoristiti res očarljivo.

Predstavljamo vam dve njeni stvaritvi. Bučo velikanko, ki je osvojila tretje mesto na letošnjem tekmovanju za najpridelke na Lučarjevem Kalu, je uporabila za izdelavo možaka, ki ga je poimenovala Mario.

Buča – mačka pa je dosegla tudi prvo nagrado na tekmovanju Zelenega vala, na katerem so pred kratkim izbirali najlepšo in najzanimivejšo bučo. Melani želimo še veliko ustvarjalnega navdih.

mš

Kmetijska zadruga Stična obvešča

OBVESTILO ZA UPORABNIKE FITOFARMACEVTSKIH SREDSTEV

Obveščamo vas, da je po zakonu o fitofarmacevtskih sredstvih mogoč nakup večine teh sredstev le ob predložitvi veljavnega dokazila o strokovni usposobljenosti.

V Kmetijski zadrugi Stična bomo organizirali osnovni tečaj, ki bo potekal od 16. do 18. februarja 2009, vsak dan od 16. do 20. ure v gasilskem domu v Stični.

Vsi, ki želite uporabljati fitofarmacevtska sredstva, se lahko prijavite do 15. 1. 2009 v naših treh trgovinah (Vrtni center Ivančna Gorica, Železnina Zagradec in Železnina Radohova vas) ali na telefon 031 682 405.

IZVAJALCI VARSTVA RASTLIN MORAJO PODALJŠATI POTRDILA (UR.L. ŠT.99/2008)

Izvajalcu varstva rastlin se veljavnost potrdila podaljša za pet let od datuma izdaje potrdila oziroma njegovega podaljšanja, če se v zadnjem letu pred potekom njegove veljavnosti udeleži obnovitvenega tečaja, ki ga organizira izvajalec usposabljanja.

Izvajalci varstva rastlin, ki so pridobili potrdilo o pridobitvi znanja iz fitomedicine za izvajalce ukrepov oziroma zadnjič podaljšali njegovo veljavnost pred 31. 12. 2004, morajo opraviti obnovitveni tečaj najpozneje do 31. 12. 2009, na podlagi katerega prejmejo novo potrdilo.

Izvajalci varstva rastlin, ki so pridobili potrdilo o pridobitvi znanja iz fitomedicine za izvajalce ukrepov oziroma zadnjič podaljšali njegovo veljavnost v času od 1. 1. 2005 do 1. 9. 2006, morajo opraviti obnovitveni tečaj najpozneje v roku petih let od datuma izdaje oziroma zadnjega podaljšanja veljavnosti potrdila, na podlagi katerega prejmejo novo potrdilo.

Izvajalci varstva rastlin, ki so pridobili potrdilo o pridobitvi znanja iz fitomedicine za izvajalce ukrepov v času od 1. 9. 2006 do uveljavitve tega pravilnika, morajo opraviti obnovitveni tečaj najpozneje v roku petih let od datuma izdaje potrdila, na podlagi katerega prejmejo novo potrdilo.

KZ Stična

Kmetijska zadruga Stična

Kmetijsko-tehnične trgovine:

Železnina Zagradec (01 788 80 32)
Železnina Radohova vas (01 788 76 28)
Kmetijsko-vrtni center v Ivančni Gorici (01 788 76 24)

V MESECU NOVEMBRU NUDIJO:

**ZIMSKE PNEVMATIKE SAVA
PO AKCIJSKIH CENAH!**

**MINERALNA GNOJILA »KUTINA«
PO PREDSEZONSKIH CENAH!**

**ZADRUŽNI HRAM Ivančna Gorica
(01 788 76 10)**

**NUDI VSAK DAN SVEŽE MALICE
OD 9.00 URE DALJE.**

VABLJENI!

NA MULJAVI ODKRITA RIMSKA PODEŽELSKA VILA

Na mestu, kjer se bo gradila mrliška vežica na Muljavi, tik ob župnišču, so arheologi oktobra pod vodstvom Barbare Hofman odkrili del rimske podeželske vile oziroma ville rustice, ki jo po najdbah datirajo v čas okoli leta 300 našega štetja.

Odkritje rimske ville rustice na Muljavi je zelo pomembno za razumevanje rimskega obdobja in kaže na živahno dogajanje v antiki v naši neposredni okolici. Ohranili so se le temelji in nekaj zidov, vendar je odkrita le tretjina ville, tako da bodo nadaljnje raziskave pokazale njen pravi obseg. Posebno pozornost arheologov pa je pritegnilo odkritje ostankov talnega in stenskega ogrevanja oziroma hipokausta. V njegovi ruševini so arheologi naleteli na pravi zaklad – odkrili so 159 posrebrnih

novcev, ki so bili verjetno skriti pod tlakom (na spodnji sliki je viden le del novčnice zakladne najdbe). Novce so odpeljali v Narodni muzej Slovenije, kjer jih bodo konservirali in natančno analizirali. Poleg tega so odkrili tudi peč za ogrevanje prostorov, večjo količino lončenine ter staljeni svinec, ki je verjetno izdelek kakšne obrti.

Podrobnejši članek o pomembnem arheološkem odkritju na Muljavi bo sledil, ko bodo opravljene natančnejše analize najdb ter podatkov, ki so bili pridobljeni med izkopavanji. Rečemo lahko le, da ima Muljava sedaj še en izreden kulturnozgodovinski spomenik, ki bi ga bilo vredno ohraniti!

Sašo Porenta

VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO OB 1. NOVEMBRU

Delegacija OZVVS Grosuplje v sestavi Stane Žvegla, Franc Omahen in Davorin Tomažin je 30. oktobra 2008 položila cvetje in sveči k obeležjema osamosvojitvene vojne za Slovenijo v Grosuplju in v Ivančni Gorici. S to gesto smo se poklonili spominu padlih v osamosvojitveni vojni za Slovenijo in vseh naših preživelih kolegov. Ta skromna obeležja sredi naših mest nevsiljivo šepetajo o ljudeh, ki so bili leta 1991 pred veliko preizkušnjo – ko je bil uresničen dolgoletni sen generacij Slovencev, živeti v samostojni Sloveniji. Veterani osamosvojitvene vojne za Slovenijo želimo, da se ohrani zgodovinski spomin na takratne dogodke, želimo, da bi ti dogodki pomenili pomnik in opomin vsem bodočim rodovom.

Davorin Tomažin

64-LETNICA BOJEV NA KORINJU

V soboto, 11. oktobra, smo se v čudovitem sončnem popoldnevu spomnili 64-letnice bojev med slovenskimi in italijanskimi partizani ter sovražno okupacijsko vojsko na Korinju nad Krko. V tem času leta 1944 je namreč triintri-deset mladih slovenskih in italijanskih partizanov padlo v boju za svobodo, pokopani pa so v skupni grobnici v Ambrusu. Njihov spomin smo počastili pred spomenikom na Korinju.

Vsako leto v tem času preživeli borci in njihovi svojci iz Goriške pokrajine obiščejo obeležje padlim, ki je bilo postavljeno 1984. leta – tudi v soboto so, tako kot že tolikokrat poprej, prišli z avtobusom. Občina Ivančna Gorica, Zveza kulturnih društev Ivančna Gorica in domači gasilci pa so poskrbeli,

da so se na Korinju počutili dobro. Pripravili so prireditev, na kateri so sodelovali Pevci ljudskih pesmi Studenček iz Ivančne Gorice, učenci Osnovne šole Stična, in sicer Podružnične šole Krka, Slovenska vojska in harmonikarja, program pa je povezovala Anica Volkar. V govorih so občinska

svetnica Tatjana Zadel, predsednik 18. divizije Adolf Jamnik in general Lado Kocmur poudarili, da je potrebno obujati spomine na čase, ko so slovenski in italijanski domoljubi žrtvovali življenje za svobodo. Spominu padlih se je poklonil tudi predstavnik italijanskih borcev Goriške pokrajine, delegaciji borcev obeh narodov pa sta položili vence.

Uradnemu delu je sledil manj uraden: domači gasilci so poskrbeli za pečen kostanj, sladke prigrizke, poleg se je seveda prileglo tudi kaj tekočega, tako da je bilo veselega druženja in klepeta kar prekmalu konec. Tudi toplo popoldansko sonce se je že skrilo za goro – in kljub dobremu razpoloženju smo se počasi morali raziti.

Prihodnje leto pa spet na svidenje na Korinju!

Aljaž Celarc

V SPOMIN NA PADLE

Zveza borcev za vrednote NOB Stična je pri grobnici in spomeniku na pokopališču Stična v nedeljo, 26. oktobra, pripravila kratko slovesnost. V spomin vsem žrtvam iz Stične in okolice, ki so izgubili življenje v času narodnoosvobodilne vojne, so položili cvetje.

Spominski dan so s kulturnim programom obogatili Pevci ljudskih pesmi Studenček, violinistka Ana Arko, flavtistka Janja Omejec, recitatorica Vesna Celarc. Kratko zgodovino tistega težkega časa je v svojem nagovoru opisal predsednik ZB za vrednote NOB Stična, Milan Goršič.

Irena B. G.

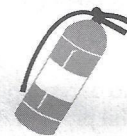
Foto: Aljaž Celarc

POOBLAŠČENI SERVIS GASILNIKOV

Janez Borštnik K.D.
Stranska pot 1/1c, 1290 Grosuplje
tel.: 01/788 25 30, fax: 01/788 25 31
net: www.gasilni.com
GSM: 041/744 866

- POOBLAŠČEN SERVIS GASILNIH APARATOV
- MERITVE IN PREGLED HIDRANTNIH OMREŽIJ
- TRGOVINA Z GASILNO OPREMO
- TEHNIČNO SVETOVANJE

Del.: Višnja Gora (gasilski dom)

SITIK d. o. o.

Cistercijska opatija Stična
Stična 17
SI - 1295 Ivančna Gorica
SLOVENIJA

Proizvodnja čajev, jabolčnega kisa in drugih zdravilnih pripravkov po izvirnih recepturah p. Simona Alfiča.
Vinarstvo, storitve, trgovina na drobno in debelo.

SPOŠTOVANI LJUBITELJI CVETJA

Vabljeni v Samostansko vrtnarijo v Stični, kjer boste vedno našli lepo cvetje za darilo vašim bližnjim ali Vam. V našem rastlinjaku lahko kupite:

- * CVETOČE in ZELENE LONČNICE
- * TRAJNICE in IGLAVCE novo
- * RDEČI JAPONSKI JAVOR novo
- * BOŽIČNE ZVEZDE
- * CVETLIČNE POSODE
- * ZEMLJO ZA LONČNICE
- * OKRASNO LUBJE

Izbrano rastlino morate v zimskem času odnesti takoj domov na primerno temperaturo. Naši vrtnarji Vam jo bodo skrbno zavili in Vas tudi poučili o nadaljnji vzgoji.

Vrtnarija bo v jesensko/ zimskem času odprta od :
PONEDELJKA - PETKA od 8.00 – 16.00 ure
SOBOTA od 8.00 – 12.00 ure
NEDELJA in PRAZNIKI ZAPRTO

Obiščete nas lahko tudi na naši spletni strani: www.sitik.si

Darilo

Od 10. novembra dobi vsak kupec kuponček za 30 % popust v decembru.

VABLJENI V SAMOSTANSKO VRTNARIJO V STIČNI

Konjerejsko društvo Radohova vas

DVODNEVNI 8. TRUBARJEV POHOD

V soboto, 9. avgusta, smo se ljubitelji konj krenili na dvodnevni pohod, ki so ga organizirali člani Konjerejskega društva Radohova vas. Pohoda se je udeležilo 50 konjenikov in nekaj vpreg.

Pohod se je v jutranjih urah pričel na Muljavi. Nadaljevali smo po makadamski gozdni poti skozi vas Potok do Male Ilove gore, kjer smo imeli prvi postanek za malico ter oskrbo in počitek konj. Po dobrem okrepčilu smo krenili čez Vodice, skozi Ponikve vse do Rašice. Pohod je bil posvečen 500-letnici rojstva očeta slovenskega jezika Primoža Trubarja. Po ogledu Trubarjeve domačije smo skozi Videm in Podpeč do-

speli na domačijo Zrnc, kjer smo prenočevali. Seveda smo najprej oskrbeli konje, gostitelja g. Jože Zrnc in ga. Barbara Zrnc pa sta s pomočjo sorodnikov poskrbela, da nismo bili ne lačni in ne žejni ter nam skrbno pripravila prenočišče.

V nedeljo, 10. avgusta, smo ob 9. uri zjutraj po krepkem zajtrku krenili iz Podpeči skozi Hočevje proti Krki, kjer smo zaključili naš pohod. Udeleženci pohoda smo se zbrali na kmetiji družine Žgajnar. Žgajnarjevi so člani našega društva in so poskrbeli za uspešen zaključek lepega pohoda.

Bilo je res lepo in zato se vsem, ki so poskrbeli za naše dobro počutje in dobro počutje naših prijateljev konj, iskreno zahvaljujemo.

Alojz Kastelic

CENTER SMO ČISTILI ŽE TRETJIČ

Turistično društvo Ivančna Gorica je v letošnjem letu opravilo pet čistilnih akcij, od tega v centru Ivančne Gorice kar tri, in sicer 26. 4. 2008, 21. 6. 2008 in 11. 10. 2008. Kot vedno smo se tudi na zadnji akciji zbrali pri vodnjaku ob majhnem zelenem parku v Ivančni Gorici. Takoj smo ugotovili, da je vodnjak potrebno strokovno očistiti in usposobiti. Žal nismo mogli sami ničesar narediti, ker nimamo priprav niti možnosti. Je pa res, da nam je vodnjak že kar prirasel k srcu. Sprašujemo se, ali je to naš ponos ali sramota? Najbolj zavzeto smo pograbili, pometli in odstranili smeti okrog banke, pošte, trgovine, parka ter spraznili koše za smeti.

Že takoj na začetku akcije smo se razdelili v več skupin tako, da smo zajeli celotno Ivančno Gorico. Splošna ugotovitev je bila spodbudna. Kraj postaja čistejši, odpravljene so bile nekatere pomanjkljivosti, ki smo jih zabeležili pri prvih akcijah. Veseli smo vsakega najmanjšega napredka. Opaziti je tudi prizadevanje šolskega centra, njihove čistilne akcije niso samo koristne, temveč tudi vzgojne. Kako težko je pobrati odvržen papirček ali pločevinko, ki jo je odvrzel nekdo drug. To je vzgoja za dobre delovne navade. Marsikateremu otroku danes ni potrebno čisto nič delati. Ko pa stopi v samostojno življenje in mora skrbeti sam zase ali pa še za svojo družino, je pa hudo in že

obupuje. Hvala vam, učitelji in vzgojitelji, ki skupaj s starši, babicami in dedki vzgajate naš mladi rod.

Da naša prizadevanja za lepoto kraja ne bi bila uspešna, pa radi poskrbijo posamezniki, ki načrtno uničujejo oznake, prometne znake, nove smetnjake in še kaj. Ali so posamezniki res tako jezni zaradi »cvekov« ali pa so debilni, da si ne znajo in nočejo najti kakšne bolj prijetne zaposlitve, npr. vožnje s kolesi, planinarjenja, pohodništva, sodelovanja v društvih: kulturnem, športnem, turističnem, pri Rdečem križu ali Karitas, ali pa

naj se preprosto samo zaljubijo v pravo osebo?!

Naj se dobronamerne besede dotaknejo vaše dobre volje! Sodelujte in nas podpirajte pri naših prizadevanjih!

Po končanih čistilnih akcijah smo se prijetno okrepčali pri naših članih, pri družinah Nose in Kavšek. Ogleдали smo si tudi lepo urejeno okolico njihovega doma ter bogato in lepo urejeno zbirko predmetov in orodja.

Turistično društvo Ivančna Gorica

Zapisala Ema G.

Utrinek s tokratne čistilne akcije

PREVOZ GNOJA Z DVEMA PAROMA KONJ

Člani Konjerejskega društva Radohova vas smo se odzvali povabilu g. Mirana Zupančiča iz Gradišča nad Trebnjem, da bi mu kot včasih v njegov vinograd pripeljali hlevski gnoj v gnojnem košu z dvema paroma konj (furajt). Furajt pomeni, da se vpregi pripreže še enega ali več konj zaradi premagovanja klancev, ki jih na naši poti ni manjkalo.

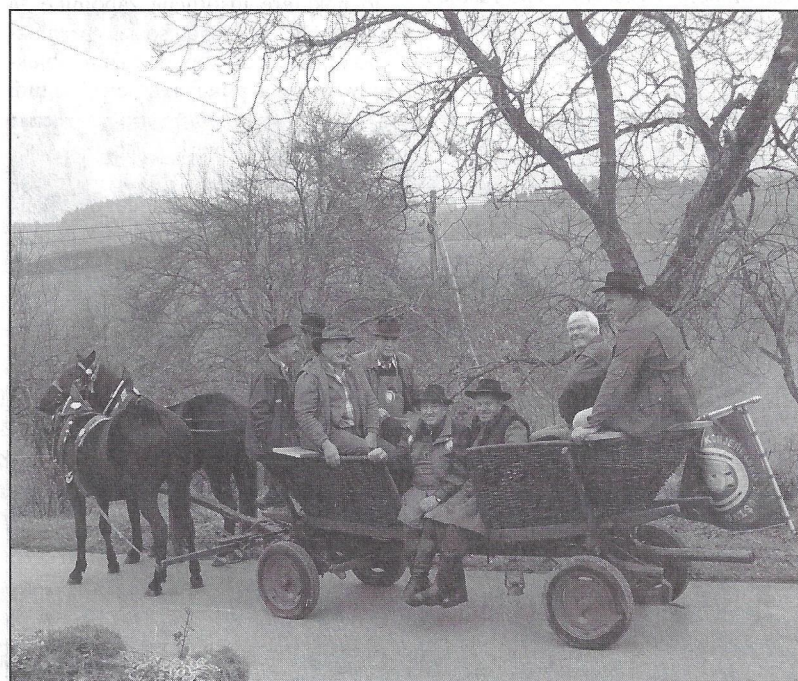
Ideja se nam je zdela zanimiva in zato smo se povabili z veseljem odzvali. V soboto, 25. 10. 2008, smo vse skupaj dobro organizirali in odlično izpeljali. Nekaj težav je bilo samo pri nalaganju in razkladanju gnoja, ker tega dela nismo več navajeni opravljati ročno.

Na poti iz Gombišča skozi Medvedjek, Plusko, Trebnje do Gradišča smo imeli veliko gledalcev, ki so z zanimanjem opazovali naš prevoz gnoja. Pri zidanicah ob poti smo se za kratek čas ustavili, da smo natočili »gorivo« in napojili konje. Celotna pot je bila dolga približno 20 kilometrov v eno smer, zato vmes ni manjkala malica, ki smo jo nosili s seboj v nahrbtniku.

G. Miran Zupančič je bil z našim delom zadovoljen in nam je za konec pripravil veliko pojedino, pa tudi pijače ni manjkalo.

Pri prevozu gnoja smo sodelovali Milan Vrhovec – predsednik društva, Štefan Bregar, Jože Vidmar st. s konji in gnojnim košem, Jože Zorec s konji in vozom, Jože Vidmar ml. s harmoniko, Tine Pekolj, Tone Pajek, Jože Pekolj in Gustelj Pekolj.

Gustelj Pekolj

AVTO SERVIS
VLEKA
MARJAN KLEMENČIČ S.P.
ŠENTVID PRI STIČNI

UGODNE CENE
PNEVMATIK
IN PLATIŠČ!

AVTOKLEPARSTVO
AVTOLIČARSTVO
AVTOMEHANIKA
VULKANIZERSTVO
AVTOOPTIKA

AVTOVLEKA non-stop

Gsm: 041/785 333
<http://www.avto-klemencic.si>

MARIBORČANI SPOŠTLJIVI DO NAŠIH SLAVNIH ROJAKOV

Anton Tomšič in Josip Jurčič imata v Mariboru vsak svoj kip, na njiju kot urednika časopisa Slovenski narod opozarja tudi spominsko obeležje, po Tomšiču in Jurčiču pa sta imenovani tudi ulici.

Občinska turistična zveza Ivančna Gorica organizira vsako leto za najprizadenejše člane svojih devetih turističnih društev strokovno ekskurzijo. Na ekskurzijo smo odšli, da bi videli, kako v drugih krajih delujejo turistična društva, ki jih je v Sloveniji preko 620, da bi si izmenjali izkušnje ter se dogovorili o prihodnjem sodelovanju.

Letos smo se 25. oktobra odpravili na Štajersko. Šofer Jože, Belokranjec iz Drašič, od koder je izhajal tudi nekdanji stiški opat Kostelec, nas je varno pripeljal v štajersko prestolnico in nazaj. Skupno nas je bilo 48 udeležencev. Turistični društvi Polzevo in Lučarjev Kal sta poskrbeli za imenitne rogljiče in še tople krofe, tako da smo se med potovanjem proti Mariboru dobro podprli.

Ker smo šli na pot le nekaj dni pred praznikom spomina na mrtve, je bilo primerno, da smo si ogledali šepetrsko nekropolo – zadnje domovanje Rimljanov, postavljeno pred 2000 leti. Simpatična vodička Martina nas je mimo veličastnih nagrobnikov pospremila z zanimivo pripovedjo o življenju in smrti Rimljanov, ki so prebivali v bližnjem Celju.

V Mariboru nas je pričakal vodič Aleš. Prvi del mesta smo si ogledali z avtobusa, začeli pa smo na ulici s krasnim drevoredom, ki se imenuje prav po našem rojaku Antonu Tomšiču. Anton Tomšič je bil prvi poklicni slovenski novinar, doma iz naše lepe vasi Dedni Dol. Na mestnem trgu smo si kasneje ogledali še njegov obelisk. Nedaleč stran pa je postavljeno še eno obeležje našemu rojaku, bolj znanemu Josipu Jurčiču, blizu pa je tudi spomenik Rudolfa Maistra, ki je zlasti za Maribor izjemno pomemben. Videli smo lepo rastočo »osamosvojitveno« lipo, ki jo je posadila takratna mariborska predsednica Magda Tovornik, ki se je po na-

ključju prav takrat znašla med nami. Gospa Magda je bila navdušena, da smo Dolenjci prišli gledat, kako Mariborčani spoštujejo naša rojaka. Jurčič in Tomšič imata res vsak svoje obeležje v najlepšem mestnem delu, po njiju sta poimenovani dve mariborski ulici, na zgradbi blizu stolnice pa je spominska plošča, ki spominja, da sta v tej hiši urejala prvi slovenski dnevnik Slovenski narod.

Zgodovina 130 let starega Tomšičevega spomenika je zelo zanimiva. Med drugo svetovno vojno ga je nemška oblast odstranila in vrgla v jarek. Po vojni so ga našli in ponovno postavili na prvotno mesto. Takratna oblast je ob ponovni postavitvi na obelisk preprosto vsekala še svoj simbol, peterokrako zvezdo! Bili smo prav presenečeni, da je kar nekaj mimoidočih Mariborčanov znalo na pamet recitirati napis na Tomšičevem obelisku:

*Hrabremu bojniku
o svobodi in napredku
slovenskega naroda
postavili njegovi čestitelji*

Z mariborsko zgodovino bogato oboroženi vodič Aleš nas je popeljal še po drugih zanimivih predelih Maribora in nam v treh urah hoje po mestu razkazal najpomembnejše zgodovinske zgradbe, zanimive trge, parke, univerzo, svetovno znani Lent, slovito več kot 400 let staro trto, stolnico in še in še. Aleš, diplomant dveh fakultet, je kljub temu nezaposlen, delo vodiča pa opravlja v okviru javnih del.

Turistični delavci naše občine smo pri ogledu Maribora opazili, da je mesto zelo čisto, da je na številnih mestih prepovedano plakatiranje, da imajo nekatere institucije zabojnike za smeti zaklenjene, da so zelo pregledno označeni dostopi do raznih objektov (bolnica, policija, hoteli) kot tudi

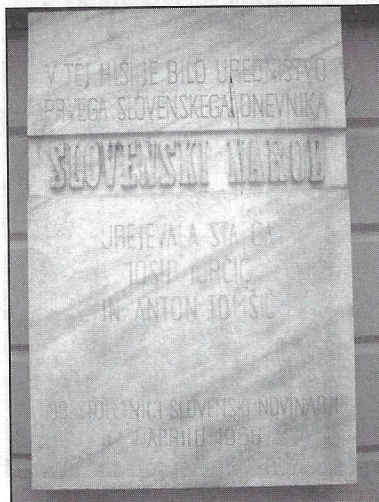

krajevni kašipoti, da se mesto ponaša s številnimi lepo urejenimi spomeniki, parki, drevoredi ... V Mariboru so aktivne številne posamezne turistične in kulturne institucije, ki imajo zelo veliko predstavitvenega gradiva, s pomočjo katerega pa se lahko pri ogledu mesta in njegovih znamenitosti dobro znajde vsak obiskovalec.

Med vožnjo proti domu smo ugotavljali, da se naša naselja lahko glede na urejenost in izgled kosajo s štajerskimi. Poskrbeti pa moramo za več turističnega gradiva z opisi naših krajev ter naše bogate kulturne in naravne dediščine, lahko pa tudi izboljšamo še smerokaze do znamenitih turističnih točk. Nenazadnje bi morali posebno pozornost nameniti tudi našemu lastnemu poznavanju svojih krajev in njihovi zgodovini. Velikokrat o svojem bližnjem okolju ne vemo skoraj ničesar. Mislim, da bi kazalo razmišljati o izobraževanju lokalnih vodičev.

Ekskurzija v Maribor nas je vsekakor obogatila z novimi spoznanji, ki nam bodo koristila pri našem prihodnjem delu. Prijetna je tudi zavest, kako mesto Maribor ceni in spoštuje delo naših dveh rojakov, po katerih se imenujeta tudi dve občinski priznani.

Pavel Groznik

IZOBRAŽENI NAPREJ

Kot vsa leta doslej je Jamarski klub Krka tudi letos posvetil ogromno časa in akcij izobraževanju svojih članov na vseh področjih jamarstva.

V okviru Jamarske reševalne službe Slovenije (JRS) se je sedem članov kluba aktivno udeleževalo reševalnih intervencij, vaj in usposabljanj s področja reševanja poškodovancev iz jam in brezen. V klubu imamo to srečo, da je med nami tudi inštruktor jamarskega reševanja in jamarstva, ki je tudi letos z opravljenima izpitoma potrdil svoj status. Prav tako imamo tudi osem jamarskih reševalcev, ki vsako leto podpišejo pogodbo o operativnem delovanju v JRS. Tudi na lokalnem področju smo aktivni, saj sodelujemo s Civilno zaščito Občine Ivančna Gorica. Do sedaj smo se udeležili osmih tovrstnih reševalnih akcij in usposabljanj.

Tečajniki JK Krka pred izpitom

Tudi letos smo že spomladi organizirali klubski tečaj za pridobitev naziva jamar pripravnik in jamar. Tečaja se je v obliki številnih akcij udeleževalo 14 članov. Na koncu je ostalo le še osem najbolj vztrajnih, ki so pridobljeno znanje pokazali na izpitu v organizaciji Jamarske zveze Slovenije, 11. 10. 2008, v Ribnem pri Bledu. Vseh osem (Tanja Podraž, Tea Markovič, Jan Markovič, Urban Slana, Jože Perko, Boštjan Slana, Lojzi Oberstar in Janez Jerman) je na izpitu pokazalo zelo dobro znanje iz vseh veččin jamarstva in se na koncu z inštruktorji vred veselilo uspešno opravljenih izpitov.

Trije člani kluba so se udeležili tudi tridnevnega seminarja Proteus v organizaciji JRS, ki je potekal v Sežani. Izvedli so vse zahtevane manevre in se dodatno usposobili predvsem za oskrbo poškodovancev in nudenje prve pomoči.

Sočasno s Proteusom v Sloveniji pa je potekal tudi sedemdnevni mednarodni tečaj z istim imenom v Valjevu v Srbiji. Tudi tam smo imeli svoja dva predstavnika, ki sta na koncu prejela potrdilo o uspešno izvedenem tečaju.

V tekočem letu smo do danes izvedli 36 izobraževalnih dni za vse nivoje jamarstva, saj se zavedamo, da le z izobraženimi člani lahko uspešno in predvsem varno opravljamo svoje poslanstvo.

Jamarski klub Krka

Tečaj prve pomoči

ROTARACT IN ROTARY KLUB GROSUPLJE ZBRALA 7.000 EVROV ZA BOLNIKE S CELIAKIJO

Rotaract klub Grosuplje želi aktivno sodelovati pri socialnem razvoju okolja, v katerem deluje, zato je letošnji glavni cilj njegovih članov pomagati socialno ogroženim družinam, v katerih je prisotna bolezen celiakija. V ta namen so v začetku novembra na gradu Turjak v Velikih Laščah organizirali dobrodelni ples. Zbrali so 7.000 evrov v novoustanovljenem Skladu za celiakijo, ki jih bo mednarodna Rotary Fundacija podvojila, če bo njihov dobrodelni projekt izbran kot eden najuspešnejših projektov dobrodelnosti na mednarodnem nivoju.

Bolniki s celiakijo so preobčutljivi na gluten, zato se morajo držati stroge diete, ki izključuje živila z glutenom. Slednja je zaenkrat edini do sedaj odkriti način preprečevanja hujših oblik bolezni, vendar se morajo bolniki sami soočiti z visokimi stroški, ki jih brezglutenska dieta prinaša. Ponudba prehrabnih izdelkov brez glutena je v Sloveniji skromna in predvsem cenovno težko dostopna, ker je celiakija relativno redka bolezen. Zato se je Rotaract klub Grosuplje povezal s Slovenskim društvom za celiakijo, v katerem se združujejo otroci in odrasli, ki so oboleni za to boleznijo. Skupaj z društvom bodo poiskali družine, ki najbolj po-

Člani Rotaract kluba Grosuplje

trebujejo pomoč pri nakupu brezglutenskih živil. Ni odveč poudariti, da sta si tokrat podali roke organizaciji med člani katerih najdemo tudi naše občane.

Kot je povedala Ana Jovandarić, predsednica Rotaract kluba Grosuplje, so se za sodelovanje s Slovenskim društvom za celiakijo odločili, ker menijo, da je »celiakija pereč problem, predvsem v socialno šibkih

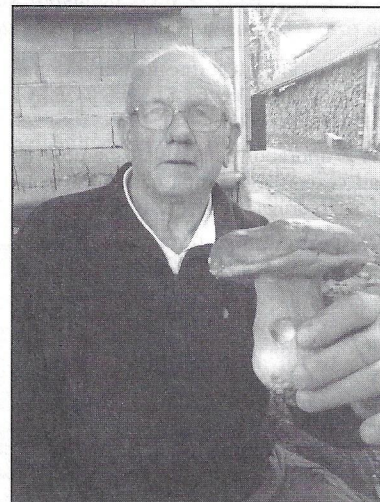
družinah, ki si ne morejo privoščiti nakupa živil brez glutena, saj so za njih občutno predraga, to pa neizogibno poslabšuje zdravstveno stanje obolelih.« V Rotaractu Grosuplje verjamejo, da bodo z organizacijo dobrodelnega plesa pripomogli k izboljšanju zdravstvenega stanja bolnikov s celiakijo in jim olajšali njihov vsakodnevni boj s to boleznijo.

Franc Fritz Murgelj

NAŠEL GA JE NA PRAGU ZIME

Kot je narava izjemna v vseh svojih letnih časih, je tudi skrivnostna in nepredvidljiva. Včasih nas preseneti s stvarmi, ki so skoraj onkraj verjetnega, in nas ob najbolj nenavadnem času osupne s pojavom, ki je za tisti del leta skoraj nemogoč. Tako se je Rudi Korenčič iz Šentvida podal na sprehod po naših gozdovih in sredi jesenskega novembra utrgal tega prekrasnega jurčka. Tehnica je pokazala 350 gramov. Kljub temu da po naših gozdovih po pripovedovanju očividcev bivajo tudi medvedi, to strastnih gobarjev ne odvrne od obiska zelenega raja.

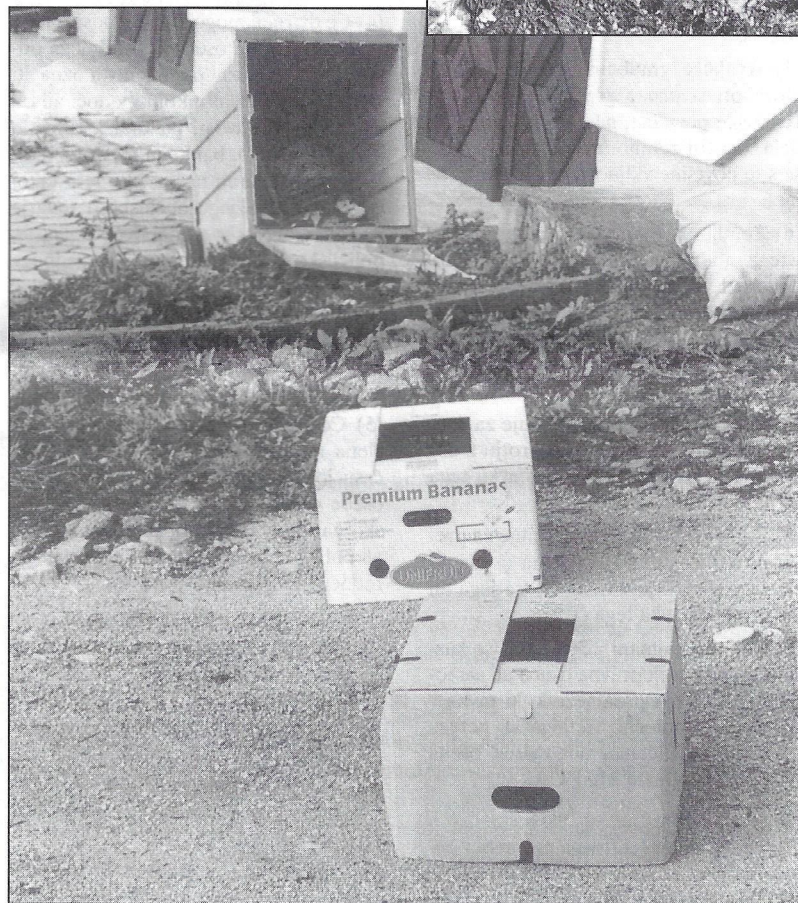
mš

MEDVED NA LUČARJEVEM KALU?

Medved – z malo začetnico, da ne bo pomote – je oni dan na Lučarjevem Kalu »sortiral« odpadke v zabojniku pri hišni številki 1. Za to opravilo se je odločil sredi noči, pri tem pa je bil tako glasen, da je prebudil tudi gospodinjo. Le-ta ga je s kričanjem prepodila, da pa ni bila vse le nočna mora, pa priča odtis stopala, ki je ostal za kosmatincem.

J. A.

Pevci ljudskih pesmi Studenček KD Ivančna Gorica
in KO RK Ivančna Gorica

vabijo
na Miklavžev koncert

6. decembra, ob 18. uri,
v dvorani Kulturnega doma
v Ivančni Gorici.

Miklavž nas razveseli z darili, mi pa vam
bomo poklonili pesem in razvedrilo v decembru,
ki je mesec veselja in svetlobe.

Veselim se srečanja z vami!

Novo v ponudbi:

Ročna limfna drenaža

Nudimo storitve
fizioterapije in
kozmetike.

Fizioterapija tudi
na novi lokaciji
v Ljubljani.

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika in pedikura
Dedni dol 33, 1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84631, 78 03 069

Dolenjska cesta 156 b, Ljubljana
Tel 01 42 73 129
www.mediko.si, mediko@siol.net

HYPOXI
design your body

BREZJE PRI GROSUPLJEM

HYPOXI STUDIO
ZA MOSKE IN ŽENSKO

051/633 446

Prijazno vas vabimo, da si rezervirate prvi BREZPLAČNI TERMIN in preizkusite učinkovito naravno metodo za odpravo maščob in celulita na problematičnih mestih.

INFORMACIJE IN REZERVACIJE
051/633 446
www.vitaline.si
info@vitaline.si

PILATES
Poleg klasičnega pilatesa izvajamo vadbo na pilates reformerjih. V svetu velja vadba na reformerjih kot najučinkovitejša vadba za krepitev telesa.

AEROBIKA
Izvajamo jo na pripomočkih Bosu. Vadba je bolj učinkovita in mnogo manj obremenjujoča za sklepe.

JOGA
Vadba, ki pomaga sodobnemu človeku izboljšati zdravje v celostnem smislu - fizično, mentalno in emocionalno.

SOLARIJ
Za lepo polt poskrbi najsodobnejši klimatiziran solarij.

BOWNOVA TERAPIJA
Učinkovita pri odpravljanju poškodb in boleznih gibalnega aparata.

FITNES KABINET
Bodite fit, pridobite kondicijo in nadzorujte svojo telesno težo.

URSKA
PLESNE URICE 3-7
Ob veseljem smehu vodimo malčke v čarobni svet plesa. V plesnem ritmu s svojo neizmerno energijo ustvarjamo nove plesne gibe in korake.

HIP-HOP 8-12
Osnovnošolcem ponudimo obilico zabave ob hip-hop, disko, jazz & show ali latino.

DRUŽABNI PLES
Povabite svojega partnerja ali prijatelja in preživite večer ob plesu.

SALSA
Ples pri katerem je prisotna ogromna energija.

Vitaline - Studio za zdravo življenje "Sontni dvori" Brezje pri Grosupljem 90 Grosuplje

"Odpri srce in oči" v župnijski cerkvi Šentvid pri Stični

Župnijska karitas Šentvid pri Stični vabi na dobrodelni koncert domačih cerkvenih pevskih zborov,

ki bo na god sv. Cecilije,
v soboto, 22. novembra 2008, ob 18. uri
v župnijski cerkvi sv. Vida v Šentvidu pri Stični.

Nastopili bodo:
Otroški pevski zbor
Cerkveni pevski zbor
Mešani cerkveni pevski zbor
Šentviški slavčki
Moški pevski zbor Prijatelji
Mlade instrumentalistke Glasbene šole Grosuplje
Pritrkovalci na miniaturne zvonove

♪ Prisrčno vabljeni ♪

VARSTVO CEST IN OKOLJA TER OVIRE NA CESTI

Ker se pri našem delu vse pogostejše srečujemo z nepravilnostmi oz. kršitvami zakonodaje na področju varnosti cestnega prometa, posebej poudarjamo in izpostavljamo spodnje določbe.

Zakon o varnosti cestnega prometa v poglavju »VARSTVO CEST IN OKOLJA« v 113. členu določa:

(1) Z uporabo vozila se ne sme povzročati čezmernega hrupa oziroma ropota ali kako drugače onesnažiti okolja.

(2) Ko voznik na cesti vozilo ustavi za več kot tri minute ali ga parkira, mora takoj ugasniti motor. Ta določba se ne uporablja za vozila, pri katerih motor poganja naprave za opravljanje določenih del (vozilo za zbiranje in odvoz odpadkov, vozilo za čiščenje kanalov, avtomobilsko dvigalo ipd.).

(3) Na cesti ali ob njej je prepovedano izpuščati, puščati, odlagati, odmetavati ali postavljati karkoli, kar bi oviralo potek prometa, ogrozilo njegovo varnost, škodovalo ljudem, živalim, rastlinam ali onesnažilo okolje. Zlasti je prepovedano vozilce močiti ali ovirati otekanje vode z njega, odlagati nanj sneg ali led, postavljati stebričke, verige ali druge naprave za ograjevanje parkirnih prostorov oziroma preprečevanje parkiranja, puščati na njem zabojnike za smeti ali druge predmete, razsipati po njem sipek material, ga pomazati z mazili ali drugače pomastiti ali kako drugače onesnažiti.

(4) Preden se vključi v promet na cesti s kolovozne poti ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozilce.

(5) Izvajalec gradbenih ali drugih del mora pri izvozu iz gradbišča ali druge zemljiške površine, na kateri se izvajajo dela, očistiti zemljo ali blato z vozil, ki se s te površine vključujejo v cestni promet.

(6) Zemljo ali blato, ki v primeru iz četrtega ali petega odstavka tega člena onesnaži vozilce, mora voznik oziroma izvajalec del takoj odstraniti z vozilca. Če tega ne stori, očisti vozilce na njegove stroške pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest.

(7) Z globo 80 EUR se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena.

(8) Z globo 250 EUR se kaznuje za prekršek voznik ali druga fizična oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega ali četrtega odstavka tega člena.

(9) Z globo najmanj 2.500 EUR se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega ali petega odstavka tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 250 EUR.

Zakon o varnosti cestnega prometa v poglavju »OVIRE IN DRUGE POSEBNO-STI V CESTNEM PROMETU« v 123. členu določa:

(1) Ovire v cestnem prometu so:

- delovišče na cesti ali ob cesti, če vpliva na cestni promet;

- predmet ali material na cesti ali ob cesti, ki ovira ali ogroža udeležence cestnega prometa;

- na cesti ustavljeno poškodovano ali pokvarjeno vozilo, če ovira ali ogroža udeležence cestnega prometa;

- izredni prevoz;

- onesnažena cesta (npr. z zemljo, peskom, listjem, gnojem, oljem), če ogroža ali ovira udeležence cestnega prometa;

- prireditev na cesti ali ob njej ali drugo dogajanje ob njej, če vpliva na varnost ali pretočnost prometa;

- skupina udeležencev cestnega prometa.

(2) Oseba, ki je odgovorna za povzročitev ovire, ki ni posledica nepričakovane dogodka, mora imeti dovoljenje pristojnega organa.

(3) Oseba, ki brez dovoljenja povzroči oviro na cesti, jo mora takoj odstraniti. Pokvarjeno ali v prometni nesreči poškodovano vozilo mora takoj umakniti z vozišča ali z dela ceste, na katerem ovira ali ogroža druge udeležence cestnega prometa, z drugih delov ceste pa najkasneje v 12 urah.

(4) Če ovire ni mogoče takoj odstraniti z vozišča, jo mora oseba iz prejšnjega odstavka na primerni oddaljenosti označiti z varnostnim trikotnikom, ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti pa tudi z rumeno utripajočo lučjo, baklo ali na drug, okoliščinam primeren način, in o tem takoj obvestiti najbližjega občinskega redarja oziroma občinsko redarstvo, policista, policijsko postajo ali izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Pristojni izvajalec rednega vzdrževanja ceste mora označiti oviro s predpisano prometno signalizacijo in jo ob zmanjšani vidljivosti ali ponoči tudi osvetliti.

(5) Če oseba iz tretjega odstavka tega člena ne odstrani ovire v predpisanem času, jo mora na podlagi odredbe uradne osebe organa, pristojnega za inšpekcijsko nadzorstvo cest, občinskega redarja ali policista, odstraniti pristojni izvajalec rednega vzdrževanja ceste, če:

- ogroža varnost cestnega prometa;

- onemogoča normalen promet vozil na prometnem pasu, zlasti na ozkem in nepreglednem delu ceste, v predoru, podvozu, galeriji, na mostu, nadvozu ali na križišču;

- onemogoča promet tirnih vozil ali vlaka na prehodu ceste čez železniško progo;

- onemogoča dovoz do garaže, dvorišča, skladiščnega prostora ali drugih, po namenu podobnih objektov, ali one-

mogoča dovoz do zasebnega objekta oziroma zemljišča;

- onemogoča pešcem, zlasti osebam z otroškimi in invalidskimi vozički, uporabo pešpoti ali pločnika;

- onemogoča kolesarjem uporabo kolesarske steze, kolesarskega pasu ali kolesarske poti;

- onemogoča dostop do označenega priključka za vodovodno omrežje ali dovoz na označeno intervencijsko pot oziroma vožnjo po takšni poti.

(6) Vse stroške zavarovanja in odstranitve ovire ter morebitnega obvoza nosi tisti, ki je oviro povzročil. Če je ovira vozilo, mora stroške poravnati lastnik oziroma imetnik pravice uporabe vozila, razen če dokaže, da mu je bilo neupravičeno odvzeto.

(7) Če je zaradi varnosti cestnega prometa treba začasno spremeniti prometno ureditev, mora organizator prireditve oziroma izvajalec del ali izrednega prevoza označiti oviro in urediti promet s semaforji ali s posebej usposobljenimi delavci izvajalca rednega vzdrževanja ceste ali izvajalca izrednega prevoza. Ti delavci morajo nositi predpisana oblačila in pri urejanju prometa uporabljati predpisane znake.

(8) Če je zaradi varnosti cestnega prometa pri opravljanju izrednega prevoza potrebna kratkotrajna ustavitev prometa (npr. pri vključevanju v promet na vozišču, pri vožnji na zoženem delu vozišča ali pri vožnji skozi krivine), lahko izvedejo ustavitev prometa tudi usposobljeni delavci izvajalca izrednega prevoza. Pri tem morajo biti predpisano oblečeni in uporabljati predpisane znake.

(9) Z globo 160 EUR se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim ali četrtem odstavkom tega člena.

(10) Z globo najmanj 2.000 EUR se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim ali četrtem ali petim ali sedmim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 200 EUR.

(11) Z globo najmanj 2.000 EUR se kaznuje za prekršek organizator prireditve oziroma izvajalec del, ki ravna v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 200 EUR.

Vse voznike motornih vozil tudi OPO-ZARJAMO, da bo policija poleg že navedenih kršitev dosledno izvajala nadzor nad nepravilnim parkiranjem na pločnikih in pešpoteh. Predpisana globa za takšen prekršek je 80 EUR.

Vodja policijskega okoliša Ivančna Gorica Rudi Grünbacher in vodja policijskega okoliša Zagradec Igor Mahnič

VARNA ZIMSKA VOŽNJA

Jesen je prešla v zimo, ki nam bo zagotovo postregla z mrazom, ledom in snegom. Glede na spremenjene vremenske razmere moramo udeleženci v prometu, predvsem vozniki motornih vozil, računati na možnost hitre spremembe voznih razmer. Ob spremenjenih voznih razmerah je temeljni pogoj za varno udeležbo v prometu ustrezna zimska oprema motornega pa tudi priklopnega vozila, za kar moramo pravočasno poskrbeti.

Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1E)

Zakon o varnosti cestnega prometa v 114. členu določa, da morajo biti motorna vozila od 15. novembra do 15. marca naslednjega leta in v zimskih razmerah, ki so opredeljene v 88. točki prvega odstavka 23. člena, opremljena s predpisano zimsko opremo. Na motornih in priklopnih vozilih v cestnem prometu ne sme biti snega, ledu, vode ali drugih snovi, ki bi lahko vplivale na vozne lastnosti vozila ali ki bi se lahko raztresale ali razlivala z njega. Stekla vozila in vzvratna ogledala morajo biti čista, da je vozniku omogočena normalna vidljivost.

Voznik, katerega vozilo pozimi ali v zimskih razmerah nima ustrezne zimske opreme, se kaznuje v skladu s 114. členom zakona o varnosti cestnega prometa z globo 120 EUR, če pa je zaradi tega oviran ali onemogočen promet, pa z globo 400 EUR. Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik se kaznuje za tak prekršek z globo najmanj 1200 (odgovorna oseba najmanj 120) EUR, če je zaradi tega oviran ali onemogočen promet, pa z globo najmanj 4000 (odgovorna oseba najmanj 400) EUR.

Po 115. členu novega zakona o varnosti cestnega prometa se kaznuje zaradi kršitve določb odredbe o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji voznik z globo 200 EUR, pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik z globo najmanj 4000 EUR, odgovorna oseba pa z globo najmanj 400 EUR.

V skladu z 239. členom novega Zakona o varnosti cestnega prometa prepove policist nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali prikloпно vozilo, ki v zimskih razmerah nima predpisane zimske opreme ali če je na njem sneg, led, voda ali druge snovi, ki bi lahko vplivale na vozne lastnosti vozila ali ki bi se lahko raztresale ali razlivala z njega, ali če stekla vozila ali vzvratna ogledala niso čista. Izločitev vozila traja toliko časa, dokler se ne odpravijo razlogi, zaradi katerih je bila odrejena.

V skladu s četrtrim odstavkom 114. členom novega Zakona o varnosti cestnega prometa odredi policist odstranitev vozila, ki obstane na cesti, ker nima predpisane zimske opreme, pa bi jo moralo imeti, ali je v cestnem prometu, ko ne bi smelo biti, če ga s ceste takoj ne odstrani voznik. V takem primeru ga odstrani na stroške lastnika izvajalec rednega vzdrževanja ceste.

Pričakajmo zimo pripravljeni!

VABILO K PROSTOVOLJSTVU

Na Centru za socialno delo Grosuplje že več let izvajamo v sodelovanju s Fakulteto za socialno delo in Pedagoško fakulteto iz Ljubljane preventivne socialne programe, namenjene otrokom in mladostnikom s področja občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje.

Tudi letos vas vabimo, da se nam pridružite pri prostovoljnem delu na področju preventivnih programov za romske otroke, otroke iz socialno ogroženih okolij ter pri učni pomoči za otroke in mladostnike.

Prostovoljno delo se izvaja v obliki ustvarjalnih delavnic, učne pomoči ter drugih prireditev in srečanj. Prostovoljke in prostovoljci aktivno sodelujejo pri organizaciji in izvedbi naštetih dejavnosti. Mesečno se dobivamo na sestankih, kjer se pogovorimo o rezultatih sodelovanja in nadaljnjem poteku programov. Prostovoljkam in prostovoljcem nudimo strokovno pomoč, vključitev v izobraževalne delavnice in usposabljanja. Če se nam želite pridružiti, nas pokličite: (01) 781 80 50 ali (01) 781 80 64 ali pišite na elektronski naslov: brane.skerjanc@gov.si

Brane Škerjanc (CSD Grosuplje)

KOREKT PLUS –

jezikovna šola in storitve, d.o.o.

Zgornja Draga 4a, 1294 Višnja Gora nudi:

- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine za osnovnošolce od 2. do 9. razreda OŠ,
- pripravljalni tečaj iz angl./nem. Za 9./9 razred za vstop v srednjo šolo,
- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine in nemščine za srednješolce od 1.-4. letnika SŠ v manjših intenzivnih skupinah od 2-6 učencev (pomoč pri težavah glede razumevanja šolske snovi ter dodatno izobraževanje,
- pripravljalni tečaj za maturo iz angl. jezika za dijake 4. letnika,
- individualno poučevanje angleščine in nemščine za učence in dijake s težavami v šoli ter pripravljanje študentov na izpite iz angleščine,
- prevajanje iz angl. in nem. in obratno ter lektoriranje različnih angleških, nemških in slovenskih besedil.

Informacije in naročila na tel. 01/ 78 77 244 ali GSM 041 623 634 (prof. Lilijana Štepic).

Lepota ni naključje

Da pa bo pot do nje enostavnejša in prijetnejša vam pomaga

Nudimo:

Nega obraza z uporabo vrhunskih profesionalne kozmetike MATIS Anticelulitni in shujševalni programi Masaža Pedikura Manikira Depilacija Make up in še in še

KOZMETIČNI SALON
H M
Helena Miranda

Helena Miranda Maček s.p.
Stari trg 22, 1294 Višnja Gora
Telefon: 01 7884 348
Mobitel: 041 966 113
E-mail: HelenaMiranda@siol.net

VABLJENI NA POSVET IN OBISK

Preizkušene metode, uporaba vrhunskih preparatov znanih blagovnih znamk, predvsem pa izkušnje pridobljene z usposabljanjem v tujini in dolgoletna delovna praksa, vam zagotavljajo vrhunske rezultate in dolgoročni učinek, ki ne bo ostal neopažen.

V PRAZNIČNEM DECEMBRU NUDIMO 10% POPUSTA NA VSE STORITVE

KUPIMO

► KMETIJE - POSESTVA

► BIVALNI VIKEND ALI MANJŠO HIŠO s cca 1000-2000 m² zemljišča na območju Dolenjske ali Posavja

ZAMENJAMO :

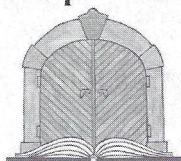
NOVO NADSTANDARDNO STANOVANJE (TREBNJE) ZA BIVALNI VIKEND

NAJAMEMO :

► VEČJO HIŠO V TREBNJEM

Naše stranke so resni posamezniki in podjetja. V primeru sklenitve posla lahko pričakujete plačilo v gotovini takoj ali najkasneje v roku 3 mesecev.

www.palaca.si

PALAČA NEPREMIČNINE
d.o.o.

Ul. 6. Junija 12A
1295 Ivančna Gorica

Tel: 041 56 00 68

Tel: 01 78 78 040

fax: 01 78 78 348
e mail:

palaca@siol.net

Ob dnevu reformacije

STATI INU OBSTATI

Na OŠ Stična smo se pred odhodom na počitnice preselili v Trubarjev čas.

Foto: Andrej Ploj

Učenci gledališkega kluba in novinarskega krožka so pod vodstvom ge. Zimic ob prodorni glasbi iz posameznih velikih črk najprej sestavili slogan Trubarjevega ustvarjanja: »Stati inu obstati«.

Po tem sta na oder prikotila nekakšen sod sam Primož Trubar, ki ga je zgledno in prepričljivo odigral Mitja Brdajs, in njegova žena Barbara, v katero se je prelevila čutna in samozavestna Ajda Polak.

Medtem ko sta se Trubar in Barbara v domači izbi spominjala burnih časov turških vpadov v naše vasi in izgnanstev zaradi novih nazorov, so učenci pevskega zbora pod vodstvom

gospa Lukić in Tehovnik zapeli pesmi o domovini, jeziku in življenju, kot v 16. stoletju pa je zaigrala tudi violina.

Ob koncu so nam sedmošolke postregle še s prijetnim recitalom, v katerem so nas spomnile na naše najdražje in na vse drobne pomembnosti, ki jih včasih sploh ne opazimo.

Prireditve so zaokrožili učenci s sloganom – ki naj ga imamo za zgled še najmanj 500 let – STATI INU OBSTATI. Njegov pomen je poudaril tudi g. ravnatelj, ki nam je ob koncu zaželel prijetne počitniške dni.

Sabina Zalokar

Foto: Andrej Ploj

Najbolj zanimivo pri prireditvi mi je bilo, ko so učenci pritekli na oder in naredili naslov iz črk. Všeč mi je bil pogovor med Barbaro in Trubarjem, ki je bil njen mož, ter tihotapljenje knjig v sodu.

Janez Z., 7. d

Prireditve se nama je zdela zanimiva. Iz našega razreda so nastopali trije učenci. Pesmi pevskega zbora, recitacije in pesem z violino so bili zelo lepo izvedeni. Ajda in Mitja sta zaigrala zelo lepo in se v kratkem času naučila zelo veliko.

Neža, Ines, 7. d

VTISI UČENCEV

Prireditve je bila dobra, poučna in zelo primerna obletnici rojstva našega rojaka Primoža Trubarja. Prireditve bi bila lahko še daljša, saj so učenci nastopili »super«. Imeli so perfektne obleke.

Tanja in Erika, 9. c

Prireditve je bila zelo poučna, scena pa okrašena primerno za praznik. Všeč sta mi bila igralca in jezik, v katerem sta govorila.

Tina G. in Špela, 9. c

Prireditve se mi je zdela dobra, ker smo slišali, kako so se včasih pogovarjali in videli, katere predmete so imeli. Všeč mi je bil Trubar, pa tudi Barbara, vsi pevci in učenci s črkami. Zanimiv je bil tudi Nežin govor oz. povezovanje programa ter violinistka.

Valter in Matevž, 7. d

Predstava mi je bila všeč, ker sta igralca govorila narečno in ker se je Mitja vživel v svojo vlogo.

Janez P., 7. d

Meni je bilo všeč, ko so prišle na oder črke. Malo me je zmotila črka U v naslovu STATI INU OBSTATI, a kmalu sem izvedel, da so v času Trubarja tako govorili pri nas.

Erik C., 7. d

Predstavitve bila mi je všeč, na njej nismo stali odveč.

Pevski zbor nam je zapel, čisto nič ni zardel.

Je Trubar z Barbaro se pogovarjal, zakaj je slovenske knjige ustvarjal.

Učenci so se na odru prikazali, s črkami STATI INU OBSTATI nam napisali.

Nazadnje je g. ravnatelj začel pripovedovati:

»LEPO JE STATI INU OBSTATI!«

Rebeka SINČEK, 7. d

40-LETNICA IZGRADNJE ZAGRAŠKE ŠOLE

Ob 40-letnici izgradnje zagraške šole je OŠ Stična organizirala spominski pohod, ki je bil namenjen spoznavanju šolskega okoliša podružnične šole Zagradec na levem bregu Krke: Fužina, Zagradec, Česnjice, Valična vas, Tolčane, Kobiljek, Kitni Vrh, Gabrovka. Udeležili smo se ga strokovni delavci OŠ Stična.

Udeleženci pohoda smo prehodili 12 km dolgo pot po Suhi krajini, od tega del rimske ceste od Valične vasi do Kobiljeka. Preživeli smo tudi nekaj lepih trenutkov med domačini, zlasti na Kitnem Vrh, kjer so nas pričakali z dobrotami z njihovih kmetij in s harmoniko. Domačin Slavko Blatnik nam je pripovedoval o zgodovini teh krajev.

ZAGRAŠKA ŠOLA NEKOČ

V počastitev okrogle obletnice je na šoli nastala tudi razstava o zgodovini šolstva v Zagradcu, ki je na ogled do 25. novembra. Začetki šolstva v Zagradcu segajo v sredino 19. stoletja. Najprej je bila cerkvena enorazrednica, nato šola v mežnariji in v gasilskem domu. Leta 1873 je bila mežnarija prenovljena v šolsko poslopje, leta 1933 pa je šola postala štirirazredna in 1938. petrazredna, zato je bil en razred v gasilskem domu. Od 1962 do 1965 je bila zagraška šola podružnica ambruške šole. V šolskem letu 1964/65 pa je postala podružnična šola OŠ Stična.

Nova šola v Zagradcu leta 1968

Prvo pravo šolsko poslopje je Zagradec dobil leta 1968. Prvotno je bila v načrtu osemrazrednica, na katero čakamo še danes. V novi šoli so prvi poučevali: Štefka Gril (2 leti), nato Valerija Zaletelj, Zofija Rogelj, Milena Koščak in Marjan Rupnik. V razredih je bilo od 19 do 25 učencev, na šoli pa skupaj v štirih razredih 88 učencev. Šolanje so od 5. do 8. razreda nadaljevali v OŠ Stična, ki je bila takrat v prostorih stiškega samostana.

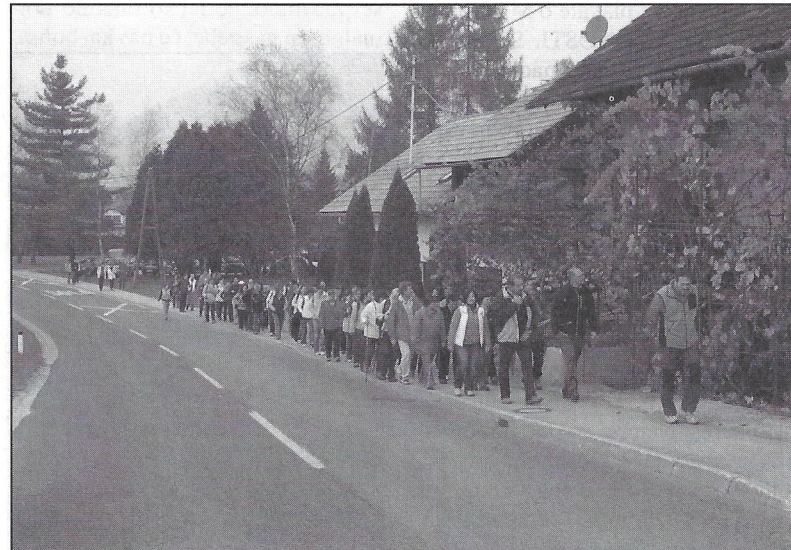
Po letu 1968 je bila šola center številnih kulturnih dogodkov: prihod kurirčkov pošte, sprejem v pionirke, obisk dedka Mrza ... Leta 1974 je prvič na šolskem odru zaplesala folklorna skupina, ki jo je vodila Zofija Rogelj, in zapel lovski pevski zbor pod vodstvom Štefana Biščaka. Šolo so krasile številne lončnice, okolica šole je bila zasajena z okrasnimi drevesi in grmički – vedno lepo urejena, s trudom in prizadevnostjo Pepce Rupnik.

ŠOLA DANES

Preživeli smo številne prenove šolskega sistema in učnih načrtov, nekoč tovariši in danes gospe in gospodje, a vedno učitelji, ki moramo tudi vzgajati. V šolskem letu 2004/05 smo spravili pod streho devetletko. Potrebovali smo še en prostor, zato smo spremenili zbornico v novo učilnico. V šolo so prišli mlajši učenci, ki so spremenili naše metode dela. Več igre in igrač. Sprva so jih učenci prinesli kar od doma. Uredili smo igralne kotičke, ki so popestrili čas med odmori. Danes imamo na šoli precej dobrih igrač, odmori pa so umirjeni in prijetni. Učenci so vključeni v številne interesne dejavnosti; obiskujejo otroški pevski zbor, šah, roket, likovni in gibalni krožek, promet, angleščino, ples in nogomet. Na šoli je prijetno in delovno vzdušje. Zagraščani smo dobri športniki in pevci. Naša vizija je: z igro do znanja, red in disciplina, ki omogočata varnost, sprotno učenje, spodbujanje aktivnosti in ustvarjalnosti, odprtost navzven.

Šola je še danes lepo urejena. Število učencev pa se je zmanjšalo. V šolskem letu 2007/08 smo imeli po daljšem času spet kombinirani oddelek. Spodbudno je število rojstev v zadnjih letih, zato pričakujemo v bližnji prihodnosti številnejše razrede. Upamo, da bo ta podatek pospešil tudi prizadevanja za gradnjo nove šole s telovadnico, ki je kar nekako potihnula.

Slavka Nahtigal, prof. RP

AEROBIKA

OŠ Višnja Gora : tor 19h & čet 18.30h
OŠ Veliki Gaber : pon 18.30h & sre 20h
SŠ Ivančna Gorica : tor & čet 20.30h
OŠ Šentvid (avla) : pon & čet 20h (** napredna skupina)
OŠ Šentrupert : pon 18h & pet 19h

V novembru
prva ura vadbe
brezplačna!

PILATES

OŠ Veliki Gaber : sre 19h
OŠ Višnja Gora : tor 18h
Stična : pon 10.30h
Grosuplje : sre 9.30h

SIMPL AEROBIKA (začetna, lažji koraki)

Šentvid (avla v OŠ) : pon 18.45h
Ivančna Gorica (mala dvorana v OŠ) : sre 20.30h

ZLATA LETA (+ 50 let, manj intenzivna vadba)

Stična (Kulturni dom) : pon 9.30h
Grosuplje (Teniški center, Ljubljanska 52) : sre 10.30h

www.fitmanija.si

041 / 234 - 925

Tina Kozelj s.p.

TEDEN OTROKA NA RAZREDNI STOPNJI OŠ FERDA VESELA ŠENTVID PRI STIČNI

Prvi teden v oktobru vsi otroci praznujejo TEDEN OTROKA. Letošnja tema je bila Nekoga moraš imeti rad. Na naši šoli v tem tednu vedno potekajo razne aktivnosti, pri katerih se otroci lahko sprostijo in prepustijo igri. Dejavnosti potekajo spontano, vendar načrtovano in primerno starosti otrok ter skladno z učnim načrtom. Koordinatorici Polona Lampret in Matea Curkova sta pripravili tudi nekaj skupnih aktivnosti.

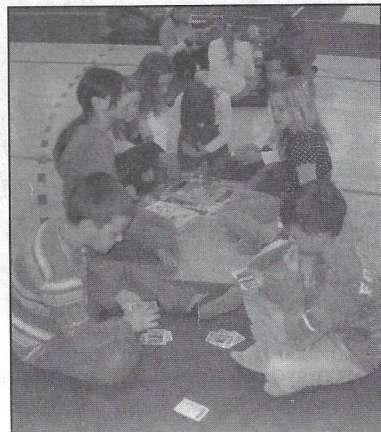

Na jesenskem pohodu

DEJAVNOSTI V TEDNU OTROKA: družabne igre, gibalna urica, plesna urica, igre v naravi, otrok otroku, bralna urica, športni dan, risanje s kreda, Toli igrice, kino v šoli, plavalni tečaj.

Učenci so aktivnosti in dejavnosti zelo pozitivno sprejeli. Veliko učencev je sodelovalo pri ustvarjanju s kreda in z zanimanjem so si ogledovali porisane asfaltne površine v okolici šole.

Potekale so različne plesno-gibalne urice in zaplesali so nekaj otroških skupinskih in rajalnih plesov ter se povezali tudi z gibalnim izražanjem.

Družanje ob družabnih igrah

Toli na obisku

Izpeljan je bil športni dan – jesenski pohod, na katerem so učenci občudovali, kako čudovita je lahko jesen. K dobremu vzdušju je pripomoglo tudi lepo vreme.

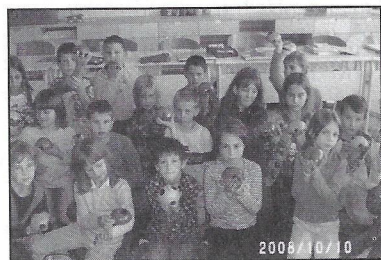
Učenci so se pogovarjali in ugotavljali, kaj lahko prijatelju oz. sošolcu podarijo poleg materialnih dobrin. Tudi lepa beseda, stisk roke, prijeten nasmeh lahko popestrijo in polepšajo dan. V prostih kotičkih šole so s prijatelji igrali razne družabne igre in s tem bolj kvalitetno zapolnili svoj prosti čas v šoli.

Starejši učenci razredne stopnje so pripravili turnir v družabnih igrah, ki je bil organiziran v telovadnici. Pomerili so se v igri med dvema ognjema. Zmagala je skupina rdečih. Zelo všeč jim je bila tudi kinopredstava Sreča na vrvi.

V tok dogajanja se je letos vključila Nova Ljubljanska banka, poslovalnica Ivančna Gorica. Predstavili so se nam z akcijo varčevanja in naše dejavnosti popestrili s Toli igrice. Učenci pri rednem pouku spoznavajo različna plačilna sredstva in pomen varčevanja. To je bilo v Toli igrice zelo konkretno in kvalitetno predstavljeno. Ob tem smo se spomnili na 31. oktober, ki je proglašen za dan varčevanja. K dobremu vzdušju je pripomoglo lepo presenečenje, saj so učenci prejeli čokoladne dobrote, balone in hranilnike.

Na predstavitvi so bili prisotni učenci razredne stopnje ter učenci PŠ Temenica. Povabljeni so bili tudi otroci iz vrtca, ki so v letošnjem šolskem letu dobili nove prostore na naši šoli.

Priprava: Polona Lampret

Dobili smo hranilnike

Veseli v bazenu

EVAKUACIJA NA NAŠI ŠOLI

Ko smo zjutraj prišli v šolo, smo se zbrali v učilnici in se pogovarjali, kako bo potekal tisti dan. Preizkusili smo evakuacijo iz našega razreda. Nato smo delali plakate o MESECU POŽARNE VARNOSTI. Sledila je malica, potem pa smo nadaljevali s plakati. Kar naenkrat zaslišimo zvok sirene, ki je oznanjal požarno nevarnost na naši šoli. Hitro smo se postavili v vrsto po dva in dva, trije sošolci pa smo ostali v razredu (Nina, Ana in jaz), kot da smo ostali v njem ujeti. Skozi okno smo gledali, kako so prihajali gasilci s prižganimi sirenami proti šoli.

Sledila je akcija gasilcev, ki so nas morali reševati, kot da bi bilo vse čisto zares. Najprej so nas poskušali reševati gasilci, ki so prišli prvi k šoli. Med seboj so se pogovarjali po gasilskem telefonu in sporočali drugim gasilcem, kje se nahajamo ujeti

učenci. V razred so nato prav hitro prišli gasilci iz PGD Dob in nas rešili iz šole. Nato smo morali še do civilne zaščite, kjer so nas spraševali, kako se počutimo, če lahko dihamo normalno, če nas zebe, če nas kaj boli ...

Še malo smo posedeli pri njih, nato pa smo lahko odšli k svojim sošolcem.

Reševanje iz šole se je končalo. Ostali sošolci so odšli na predavanje, David, Timi, Toni, Tjaša, Monika in jaz pa smo mladi gasilci, zato smo ostali na igrišču šole, kjer smo mlajšim učencem prikazali napad z brenčajo. Potem smo si lahko ogledali gasilske avtomobile, reševalno ekipo in policijsko opremo za specialno reševanje. Na koncu pa so nam gasilci pokazali gašenje z gasilnimi aparati s peno in vodo. Tako se je šolski dan končal.

Današnji šolski dan mi je prav hitro minil, ker pa sem bil med ujetimi učenci v razredu, mi je bil še toliko bolj zanimiv, saj sem dejanja gasilcev spremljal čisto od blizu.

Jaka Škrabec, 6. b

OŠ Ferda Vesela, Šentvid pri Stični

OBISK POLICIJSKE POSTAJE GROSUPLJE

V četrtek, 23. oktobra, smo se na povabilo Policijske postaje Grosuplje odpravili k njim na obisk trije učenci iz 6. razredov: Vid Kavšek, Jan Biščan in Laura Gregorič. Spremljala nas je učiteljica Marinka Boljka.

Sprejel nas je policist, ki nas je s policijskim avtomobilom odpeljal do Osnovne šole Luisa Adamiča. Tam smo skupaj s šestošolci iz sosednje šentviške šole najprej poslušali policista konjenika, ga spraševali o njegovem delu in lipicanca tudi pobožali. Oba konja sta bila zelo mirna. Tudi policist z motorjem nam je opisal svoje delo. Zelo zanimivo pa se je bilo pogovarjati o psih, ki pomagajo policistom.

Nazadnje smo na policijski postaji izvedeli, kako postaneš policist, kakšno je delo policista in si ogledali prostore na postaji. Dobili smo darilo, kapo in majico z napisom otrok policist. S prijetnimi občutki smo se vrnili v šolo.

V ŠOLI JE ZAGORELO

V ponedeljek, 13. 10., smo imeli učenci OŠ Ferda Vesela dan varnosti. V poučnem dopoldnevu smo spoznavali delo različnih reševalnih služb in humanitarnih organizacij, aktivno pa smo sodelovali tudi v požarni vaji oz. vaji evakuacije.

Po prihodu v šolo smo začeli z dejavnostmi po razredih: seznanili smo se s požarnim načrtom in požarnim redom ter se pogovorili o ustreznem ravnanju v primeru požara, spoznavali smo pomen evakuacijskih znakov in se seznanili z evakuacijskimi potmi. V skupinah smo pripravljali plakate o naravnih in drugih nesrečah in reševanju v takšnih situacijah. Svoje izdelke smo razstavili v šolski avli.

Ob pol desetih so v šoli sprožili požarni alarm in vsi učenci, otroci iz vrtca, učitelji in drugi šolski delavci smo v koloni zapustili šolske prostore ter hitro odšli na igrišče. Prišli so gasilci, reševalci, policisti in člani civilne zaščite. Nekaj učencev je ostalo ujetih v razredih. Ko so jih gasilci uspešno rešili, so jih oskrbeli še reševalci. Po znaku za konec požarne nevarnosti smo se vrnili v šolo.

V avli nam je poklicni gasilec Tomas

Pelkar predstavil svoj poklic. Bilo je zelo zanimivo, saj smo izvedeli, da gasilci ne gasijo samo ognja, ampak rešujejo tudi iz vode, z višine, v gorah, pri prometnih, naravnih in drugih nesrečah. Povedal nam je še, da jim včasih na pomoč priskoči tudi helikopter.

Po koncu zanimivega predavanja smo odšli nazaj na igrišče, kjer smo si ogledali vse gasilske avtomobile in opremo okoliških gasilskih društev, policijsko in reševalno vozilo, spoznali smo delo gorskih reševalcev in reševalnih psov, civilne zaščite in Rdečega križa. Za konec so nam gasilci prikazali še učinkovitost gašenja požara z različnimi sredstvi.

Dopoldne je hitro minilo, domov pa smo se vračali s polnimi glavami novih spoznanj.

Špela Jerin, Daša Štepic,

Eva Kastelic, 7. a

AKTIVEN SPREHOD PIKAPOLONIC, METULJEV IN NJIHOVIH STARŠEV

Čeprav smo v obdobju, ko je pomanjkanje časa vsakdanji pojav, si ga starši za svoje otroke znamo vzeti. Žal pa ga premalokrat namenimo sproščenemu sprehodu v naravo, opazovanju in preprosti igri.

Tega se zavedajo tudi vzgojiteljice v vrtcu Čebelica v Šentvidu pri Stični, zato so v tednu otroka organizirale aktiven sprehod po Muljavi. Metuljčki in pikapolonice so se s svojimi starši zbrali pred Jurčičevo domačijo in se z napolnjenimi nahrbtniki podali na pot. Hitro je bila na vrsti prva postaja, pri kateri smo se poigrali s padalom, tudi do naslednje, kjer smo si ogledali konje, ni bilo daleč. V gozdu smo iz krompirja in vejic izdelali ježke, risali s paličicami po pesku in skupaj zapeli in zaplesali. Postali smo lačni, zato smo naše nahrbtnike vestno praznili, na koncu pa smo se zelo razveselili sladkega presenečenja, ki so ga pripravile vzgojiteljice.

Muljava se je že počasi zavijala v mrak in se pripravljala na spanje, ko smo rdečih lič in nasmejanih obra-

Pikapolonice se igrajo s padalom

zov sklenili krog pri domačiji Josipa Jurčiča. Prijetno utrujeni smo se poslovili in se odpravili domov podoživljati in sanjariti o tem dejavnem jesenskem sprehodu.

Hvala vsem vzgojiteljicam, ki so poskrbele za prijetno in koristno druženje. Bilo je lepo.

Mamica pikapolonice Zale

BABICE IN DEDKI NA IZLETU Z MEDVEDKI, MARTO IN MATEJO

Vrtec Miška, enota Stična, 15. oktober 2008

Hvala vam, dragi MEDVEDKI!

Vesela sva bila vabila naših medvedkov za izlet na Nograd. Dedki in babice smo se ob 9. uri zbrali pred vrtcem v Stični in že komaj čakali naše mlade pohodnike, da nam pritečejo v objem. Vreme je bilo lepo, ravno pravo za dober sprehod.

Tako smo počasi šli in korakali mimo samostana in se začeli vzpenjati po lepi poti v gozd, ki je bil odet v čudovite jesenske barve. Naši medvedki so veselo in kar prehitro korakali proti vrhu. Imeli smo več postankov, da smo se odpočili, pod drevesi pa so naši vnučki zapeli veliko lepih pesmi.

Na vrh smo prispeli dobre volje. Lepo je bilo opazovati najmlajše, koliko si imajo povedati. Malo smo se posladkali, da smo lažje zapeli nekaj veselih pesmic. Ena je bila prav posebna: »Mi se imamo radi, radi, radi ... Babice in dedke imamo radi, radi, radi ... Pa Marto in Matejo imamo radi, radi, radi ...«

Spust v dolino je bil dokaj naporen, a prečudoviti razgledi na spodaj ležečo Stično so nam lajšali in polepšali ta del poti. Otroci so opazovali in povedali, kaj so prepoznali s te razgledne točke. Zelo pohvalno se nama zdi, kako jih znata vzgojiteljica in pomočnica spodbuditi, da razmišljajo, opazujejo svet okoli sebe, da so pozorni. Veliko znanja že imajo ti petletniki!

Malo utrujeni smo se vrnili v vrtec. Medvedke je čakalo kosilo, starejše brundice in brundote pa sladko presenečenje – potica, flancati in zelo dober čaj.

Doživeli smo prečudovit dan, med seboj pa smo se spoznali tudi babice in dedki.

*Iskrena hvala vama, spoštovani Marta in Mateja,
za dobro idejo in nepozabno doživetje.*

VESELA SVA, KO VIDIVA, DA IMAJO NAŠI MEDVEDKI VAREN BRLOG.

Anina babica Darinka in dedek Marjan Jurkovič

Ivančna Gorica, november 2008

KOSTANJEV PIKNIK VRTCA MIŠKA IZ STIČNE

V deželo je prišla jesen. S svojo barvno paletto je začela barvati listje na drevesih in grmovju in ti se spreminjajo iz zelene v rumeno, zlato in rjavo barvo ter v rahlem vetriču padajo z dreves. Z dreves pa ne pada samo listje, pač pa tudi plodovi, ki so zelo okusni. Med njimi je gotovo najbolj znan kostanj.

V vrtcu Miška Stična se je v tednu otroka dogajalo veliko stvari. Vzgojiteljice so svojim varovancem – polžkom in medvedkom pripravile zelo pester program. Zaključek tedna otroka pa je bil še prav poseben – kostanjev piknik na Obolnem.

Petek se je kopal v žarkih sonca in jesenske barve so dobile še prav poseben sijaj. Proti turistični kmetiji na Obolnem se je v popoldanskem času vila kolona avtomobilov. V nobenem avtomobilu ni manjkala majhna glavica z zelo zvedavimi očmi. Ob prihodu na cilj je bil pravi živ žav. Otroci so se pozdravljali s svojimi vrstniki, starši, babice in dedki pa smo se okrog voditeljic začeli zbirati s košarami v rokah. Oblikovali sta se dve skupini. Otroci, mamice, babice in vzgojiteljice smo se odpravili v bližnji gozd in pričeli z nabiranjem kostanja; očki in kuharica pa so začeli s peko.

Po dobri uri smo bili že vsi zbrani okoli pečenega kostanja ter pričeli s poskusom te jesenske dobrote. Pri kostanju seveda ne sme manjkati mošt, ki se je že veselo iskral v kozarcih. Skrbne mamice pa so poskrbele za pečene dobrote, ki so vsem zelo tekstile.

Otroci so svojo energijo sproščali s plezanjem na drevesa, lovljenjem, skakanjem ... Starši pa smo se ob poskusanju dobrot spoznavali in prijetno kramljali.

Kadar je lepo, vedno hitro mine. Tudi tokrat je sonce prehitro zašlo za Prežganjskim hribom in smo morali poloviti svoje otroke ter se odpeljati v dolino.

Za nami je bilo še eno lepo in prijetno popoldne, ki smo ga preživeli otroci, starši, stari starši ter delavke vrtca Miška iz Stične. Hvala vsem, ki ste se potrudili, da nam je bilo tako lepo.

Damjanina mamica

OKTOBER JE BIL RES ČUDOVIT

Vrtec Pikapolonica (največja enota vrtca Ivančna Gorica) je letos sprejel veliko novih otrok. Sedaj je pri nas kar 5 skupin, edini med njimi, ki smo tu že drugo leto, pa smo skupina Veveričke. Še vedno ostajata naši dragi Tatjana in Andreja, istočasno pa smo sedaj pridobili še 8 drugih krasnih vzgojiteljic in pomočnic. To so Tadeja in Darinka v skupini Miške, Zdenka in Iva v skupini Pikapolonice, Suzana in Andreja v skupini Ježki ter Barbara in Lidija v skupini Žabice.

V mesecu oktobru smo obeležili teden otroka, vendar se je veselje na ustih naših malčkov začelo že pred uradnim začetkom tega našega praznika. Najprej so v dogovorjenem roku v neposredni bližini začeli z gradnjo novega vrtca, kar nas je vse zelo razveselilo. Seveda je sedaj na mestu še večja previdnost na cesti in okolici. Sledil je velik dogodek v očeh naših malčkov – prišli so pravi gasilci, igrali so se »igro« požar in čisto zares mirno zapustili vrtec, kot bi to storili tudi v primeru pravega požara. Najbolj zanimivo je bilo seveda gašenje vrtca in reševanje iz stavbe.

Otrokom so v tednu otroka vzgojiteljice pripravile vsak dan novo presenečenje. Zaigrale so jim igrice Pod medvedovim dežnikom, na obisk so povabili pravega čarodeja, na različne načine so ustvarjali in prikazovali jesenske motive, se pogovarjali o jeseni, živalih in še čem. V sredo, 8. 10., so vzgojiteljice in pomočnice organizirale pohod na Gradišče. Med potjo smo občudovali prekrasno jesensko naravo, prijetno poklepetali, spodbujali tiste, ki bi morda omagali, in na koncu vsi prišli na cilj. Za zaključek tega tedna so otroci v petek še rajali ob izdelovanju jabolk za peko, ki so jih kuharice potem spekle, otroci pa z užitkom pojedli.

Zdi se, da posebnih dogodkov kar še ni bilo konec. Naše veveričke je takoj naslednji teden obiskal čisto pravi lovec g. Petrič, še vedno pa se mnogi spominjajo simpatičnega pohoda v Stransko vas, ko so obeležili dan hoje. Naši otroci so naš zaklad in hvaležni smo, ker so res v dobrih rokah. Najlepši dokaz in najboljše plačilo za to so zagotovo njihovi nasmejani obrazi, zvedavi pogledi in navihani nasmehi.

Sabina Kavšek, mamica veveričke Ane

SKUPNO POPOLDNE PRI STRELSKI KOČI

V četrtek, 9. 10. 2008 popoldne, ko nam je bilo vreme še posebej naklonjeno ...

Prišla je k nam gosa jesen in PIKAPOLONICE male so na pot se podale, še starše s seboj povabile ter pri strelski koči se dobile.

Tam v gozd se podale in markacije iskale, tudi naloge so nas čakale, tako da smo medvedku bežale, listke nabrale in se v Rakitnico podale.

Na koncu poti smo zaklad iskale, se z njim odžejale in posladkale, tam pri strelski koči pa s pečenim krompirčkom okrepčale.

Še Joži in Metodi bi se zahvalile, vsaki en poljubček prilile.

Anita Zaletelj (Tejina mamica)

JESENSKO SREČANJE V VRTCU POLŽEK

Kot vsako leto smo se tudi letos starši pridružili otrokom in marljivim strokovnim delavkam, Jožici, Karli, Simoni ter Ireni, na jesenskem srečanju v višnjegorskem vrtcu. Zadnji dve leti smo se v tednu otroka podali na Polževo, kjer smo se igrali in zabavali, tokrat pa so nas metulji in medvedki, kakor se imenujejo otroci v letošnjih skupinah, povabili pred vrtec. Tam smo skupaj prehodili »čutno pot«, ki je bila postлана s koruzo, listjem, kamni in drugimi materiali. Ustvarjali smo najbolj nore buče, ki so potem pristale na razstavi pred vrtcem, na koncu pa smo si na ognju spekli še jabolka, kar je bilo našim otrokom v največje veselje.

JA

MEDPREDMETNO POUČEVANJE NA SREDNJI ŠOLI JOSIPA JURČIČA IVANČNA GORICA

Z novim šolskim letom smo na Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica v srednjem strokovnem izobraževanju pričeli pouk po prenovljenem programu. V prenovi sta vključena dva oddelka prvega letnika programa ekonomski tehnik in en razred programa ekonomski tehnik – poklicno tehniško izobraževanje.

Bistvena značilnost prenovljenega programa je sodelovalno poučevanje, ki se najpogosteje uresničuje na projektih dnevi. Zato smo na šoli pripravili dva projektna dneva, in sicer 15. 10. 2008 projektni dan Značilnosti Stičnice in 22. 10. 2008 projektni dan Varna raba interneta in Leto 2008 – Slovenija in svet.

Prvi projektni dan je vključeval pouk geografije, kemije in biologije. Dijaki

so s terenskim delom raziskovali kemične in biološke značilnosti Stičnice in se naučili prostorske orientacije. Drugi projektni dan je vključeval slovenščino, angleščino, geografijo, zgodovino, informacijsko komunikacijsko tehnologijo, umetnost, športno vzgojo in dva nova strokovna modula: M4 – gospodarske dejavnosti in M2 – delovanje gospodarstva in ekonomika poslovanja. Nekaj dijakov si je dan pred pričetkom projektnega dne s profesorico slovenščine ogledalo Trubarjevo rojstno hišo v Rašici, kjer so posneli poučen film in izbrali gradivo za projektni dan.

V projektu Varna raba interneta so sodelovali tudi dijaki 4. f-razreda in predstavnica fakultete za družbene vede.

Cilji projektnega dneva so bili številni. Dijaki so se naučili zavarovati zasebnost na internetu in uporabiti zaščitne ukrepe pred udorom nezahvalnih vsebin. Spoznali so zgodovinski, geografski in gospodarski razvoj in položaj Slovenije v svetu ter naše najpomembnejše dosežke v športu in umetnosti.

Pripravili so zanimivo razstavo starih slovenskih predmetov, video projekcije in predstavitev športnih aktivnosti. Naredili so ankete in poučne plakate, s katerimi smo okrasili učilnice in hodnik šole.

Novost prenovljenega programa so tudi »integrirane ključne kvalifikacije«. To so sposobnosti in vrednote, ki jih dijak razvija istočasno s temeljnimi kompetencami. Mednje sodijo: učenje učenja, načrtovanje kariere, skrb za okolje in zdravje, digitalna pismenost, podjetništvo in socialne kompetence. Cilj obeh projektnih dni je bil razviti tudi tovrstna znanja, veščine in vrednote. Evalvacijo dosežkov na tem področju bomo spremljali s pomočjo samevalvacijskih anketnih vprašalnikov, ki jih bodo dijaki vložili v svoje mape učnih dosežkov.

Z medpredmetnimi povezavami bomo na šoli nadaljevali. V tem šolskem letu tako načrtujemo dve medpredmetni ekskurziji, in sicer v mesecu aprilu in juniju, ko bomo raziskali Primorsko in obalni svet.

Vodja Programskega učiteljskega zbora Mira Mikec

POŽARNA VAJA IN EVAKUACIJA V VRTCU POLŽEK

V sodelovanju s PGD Višnja Gora smo izvedli evakuacijo iz vrtca, v katerem je domnevno prišlo do požara zaradi kratkega stika na sušilnem stroju. Z otroki smo se dobro pripravili na vajo, prebirali zgodbe o Ježku Snežku ter malem mucu Tatiju, se igrali igrice, v katerih smo vadili hitro in spretno gibanje, in označili varno evakuacijsko pot iz vrtčevskih prostorov.

Na označenem prostoru na igrišču vrtca smo potem spremljali prihod gasilcev in gašenje »požara«. Po uspešni akciji so nam gasilci predstavili svoje gasilne pripomočke in gasilna avtomobila, nakar smo jih povabili v vrtec na sok in pecivo.

V zahvalo smo jim podarili naše risbice in jim zapeli nekaj pesmi.

Posebej se zahvaljujemo predsedniku PGD Višnja Gora g. Jožetu Grosu in poveljniku Branku Erjavcu. Zahvala tudi vsem ostalim gasilcem, ki bi se ob resničnem požaru odzvali prav tako požrtvovalno, kot so se ob naši vaji.

Jožica, Simona, Karla, Irena, Dragica ter metulji in medvedki iz vrtca Polžek

HELLO AGAIN!

Ne, ni še čisto povsod ta angleščina! Je pa vedno v osnovnih in srednjih šolah. Na Srednji šoli Josipa Jurčiča smo tudi letos v oktobru ponudili učencem zaključnih razredov osnovnih šol zanimive tematske delavnice v tujem jeziku. Prva dva počitniška dneva v zadnjem tednu oktobra smo preživeli skupaj; voditeljici in sedemnajst učencev, ki so se prvič zares srečali s srednjo šolo. Že to je pravo malo doživetje, kajne? Ob prijetnem sprejemu in dobri malici pa smo se še lažje posvetili letošnji temi What a wonderful world!

Da je življenje res lepo, smo dokazovali na sproščen in igriv način, s pesmijo in pogovorom, ki so ga zaokrožale čisto prave srednješolske naloge, kvizi in testi. Ob premagani začetni tremi smo skupaj raziskovali svet živali in športa, mode in politike v tujem jeziku ter vse začinili z angleškimi časi in slovničnimi zakonitostmi. Seveda ni šlo brez popularnega Halloween-a in ogleda londonskih znamenitosti na fotografijah letošnjega spomladanskega izleta na naši šoli. Prijazna »asistentka« Špela, dijakinja naše gimnazije, je mladim tečajnikom razkrila tudi kakšno mladostno razigrano znamenitost – v Londonu ali pa kar na šoli.

Naše jezikovno potovanje smo sklenili z nemško popevko. Ljubezen do jezika je vedno pogojena z ljubeznijo do maternega jezika. A kot je rekel že Goethe: »Kdor ne pozna tujih jezikov, ne ve ničesar o svojem jeziku.« Zato želimo tudi na Srednji šoli Josipa Jurčiča mladim približati bogastvo, ki ga ponuja znanje jezikov. Vstopite vanj tudi vi! Spremljajte našo ponudbo in – nasvidenje na naslednjem srečanju!

Vodji tečaja:
Mojca Saje Kušar, prof.
Maja Zajc Kalar, prof.

DOMOZNANSKA GALERIJA

JOŽE ZUPANČIČ (1894–1969)

SLOVENSKI ČASNIKAR IN PREVAJALEC

Jože Zupančič (Selanov) se je rodil 1. 3. 1894 v Zavrtačah nad Višnjo Goro. Maturiral je ob začetku prve svetovne vojne leta 1915 na klasični gimnaziji v Ljubljani. Nameraval je študirati pravo v Ljubljani, vendar je bil kmalu vpoklican v vojsko in poslan na vzhodno fronto. Tam je prebegnil na rusko stran in se leta 1916 vključil v Srbski prostovoljski korpus. Ob zaključku prve svetovne vojne leta 1918 se ni vrnil v novonastalo Kraljevino SHS, ampak je ostal v Rusiji in se tik po revoluciji dve leti šolal na politični šoli KP SZ. V Ljubljano se je vrnil šele leta 1922 in začel delati pri Slovenskem narodu kot novinar. V domačem kraju si je prizadeval pri ustanovitvi smučarskega kluba Polž in pri graditvi športnega doma na Polževem leta 1933/34.

Podobe Jožeta Zupančiča nam ni uspelo najti, ker na njegovem nekdanjem domu v Zavrtačah ni več nikogar od njegove rodovine. Ohranjeni pa sta rojstna hiša našega delavnega in prizadevnega rojaka in Selanova kapelica v Zavrtačah, ki jo je dal postaviti njegov brat v zahvalo za srečno vrnitev iz Amerike.

Rojstna hiša Jožeta Zupančiča v Zavrtačah

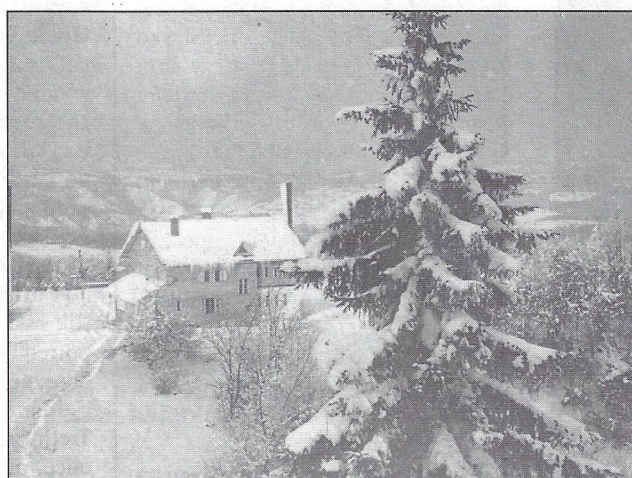

Zahvalna Selanova kapelica pred rodno hišo Jožeta Zupančiča

Jože Zupančič ni imel svoje družine, umrl je na dalmatinskem otoku Mali Lošinj, kjer je tudi pokopan.

Naj mi bo dovoljeno, preden kaj več povem o novinarskem in prevajalskem delu Jožeta Zupančiča, obuditi nekaj svojih spominov na nekdanjo smučarijo na Polževem. Ko se je naša družina leta 1939 iz Zgornje Drage preselila v novo hišo ob železniški postaji v Višnji Gori, se spominim, da smo otroci v naslednjih zimah skozi zaledenele šipe na oknih z velikim zanimanjem ob nedeljah zjutraj gledali množico smučarjev, ki se je vsipala iz jutranjega vlaka in se mimo Omahnove gostilne usmerjala proti Polževem. Morali smo kar dolgo iz ust hukati topel zrak, da smo vsaj malo raztopili velike ledene rože na šipah (prva leta smo imeli samo enojne okenske šipe) in skozi okrogle odprtine v ledu opazovali smučarje. Polževo je v tistem času postalo pravi eldorado za takratne ljubljanske smučarje. V veliki vrtači neposredno ob hotelu so si napravili celo večmetrsko skakalnico.

Po višnjegorskih podatkih so za popularizacijo Polževega kot slovenskega smučarskega središča poskrbeli veliko pred Kranjsko Goro. V tedaj novi Omahnovi gostilni so zato leta 1934 ustanovili Turistično društvo Polž. Predsednik je postal ljubljčan ing. Milan Šuklje, pri zagonu smučarije na Polževem pa sta mu v precejšnji meri pomagala novinar in topisec Rudolf Badjura in naš domačin Jože Zupančič. Kaže,

Predvojni smučarski dom na Polževem, ki so ga Italjani leta 1942 požgali. Zasnežena pokrajina je bila kot nalašč za smučarijo, vsaj za začetniško.

da je Jože Zupančič za gradnjo doma odstopil celo zemljo, ki jo je dobil za dediščino. Celotno področje od Zavrtač do Sv. Duha je bilo nekdanje Selanovo. Bilo je golo in zelo primerno za smučišče. Po postavitvi smučarskega doma na Polževem sta se Selanova brata sprla in se razšla za vedno. Brat, ki je ostal na domačiji v Zavrtačah, je do te mere nasprotoval razvoju smučanja na tem področju, da je na svoji zemlji levo od današnjega hotela del hriba pogozdil, da bi preprečil smučanje. Podatke sem preveril v zemljiški knjigi v Grosupljem. Toliko o turistični dejavnosti našega rojaka.

Povrnimo se k novinarskemu in prevajalskemu delu Jožeta Zupančiča. Kot novinar je začel delati pri Slovenskem narodu že leta 1922, v letih 1925–1943 pa je bil njegov glavni in odgovorni urednik. V tem času je začel časnik izgubljati politični pomen v Sloveniji. Ivan Tavčar, ki je bil ena osrednjih osebnosti pri tiskanju tega glasila v novejšem času, je leta 1924 umrl. Mlajši slovenski liberalci so se začeli zbirati okrog novega časopisa Jutro, ustanovljenega leta 1920. Slovenski politični prostor se je začel polarizirati na liberalno in katoliško stran. Katoliški politični prostor je začel po letu 1886, ko je postal dnevnik, pokrivati Slovenec, mladi liberalci pa so se zbrali okrog Jutra. Revolucionarna smer, kateri je po vsej verjetnosti pripadal Jože Zupančič, pa v takratnih razmerah še ni imela večjega ugleda med ljudstvom, tako da je Slovenski narod v času urednikovanja našega rojaka postal popoldnevnik z majhnim političnim vplivom. Zaradi sodelovanja z OF so Jožeta Zupančiča Nemci jeseni leta 1943 zaprli in ga internirali v taborišče Dachau, Slovenski narod pa je prenehal izhajati. Do leta 1945 je nekatere prispevke družine, zbrane ob tem časopisu, občasno še objavljalo Jutro, leta 1945 pa je bilo tudi Jutro ukinjeno.

Po vrnitvi iz taborišča po drugi svetovni vojni je bil Jože Zupančič do leta 1962 novinar, najprej pri Ljudski pravici (glasilo Komunistične partije Slovenije), nato pri Slovenskem poročevalcu (glasilo Osvobodilne fronte in pozneje SZDL Slovenije) in končno pri Delu. V tem času je veliko prevajal iz več tujih jezikov (ruščine, nemščine, angleščine, češčine in srbohrvaščine) in svoje prispevke objavljati kot podlistke v časopisu in kot samostojne knjižne izdaje. Kaže, da Jože Zupančič kljub svoji neomajni pokončni držbi po vojni ni več dobil vodilnega položaja in se je preživljal zgolj z garaškim časnikarskim in prevajalskim delom.

Zato je prevajalski opus Jožeta Zupančiča zelo obsežen (navajajo okrog 70 samostojnih prevodov v knjižni obliki in okrog 60 prevodov romanov, ki so izhajali kot podlistki v časopisni obliki). V omenjenem obsegu ga bomo na tem mestu težko reprezentativno predstavili. Večje delo, ki ga je prevedel iz srbohrvaščine, je vsekakor Splošna gospodarska zgodovina srednjega in novega veka (avtor Kališer Josif Mihajlovič), Zgodovina Bizanca (avtor Ostrogorski Georgije), Orli vzlete zgodaj (avtor Branko Čopić) in V okopih Španije (avtor Veljko Kovačević). Iz ruščine je zelo znan njegov prevod Padec tretjega rajha (izpod peresa slavnega ruskega maršala Vasilija Ivanoviča Čujkova, ki je bil komandant 8. gardne armade, ki je nosila najprej glavno breme pri obrambi Stalingrada, proti koncu vojne pa je osvojila Berlin). Iz ruščine je prevedel tudi spomine generala Georgija Žukova (Spomini in premišljanja, izšlo pri Državni založbi Slovenije leta 1969).

Iz angleščine je prevedel delo Druga svetovna vojna izpod peresa Winstona Churchila, izšlo pri Založbi Borec 1964, in Elizabeta I., avtor Anthony Evelyn, 1967.

V. I. Čujkov
KONEC TRETJEGA RAJHA

Prevedel
Jože Zupančič

Opremila
Nadja Furlan

Založila
Državna založba Slovenije
Za založbo
Ivan Bratko

Natisnila
Tiskarna »Jože Moškrič«
Ljubljana 1967

Konec tretjega rajha

MOJA KNJIŽNICA

Urednik Bogomil Gerlanc

Tretji letnik — Razred VI — Knjiga 2

Branko Čopić

ORLI VZLETE ZGODAJ

Prevedel Jože Zupančič

Opremil Štefan Planinc

Tehnično uredila Edita Kobe

Založilo ZGP Mladinska knjiga

Za založbo Zorka Peršič

Tiskala tiskarna ZGP Mladinska knjiga

V Ljubljani 1969

Orli vzlete zgodaj

Kot vidimo, se je Jože Zupančič kot prevajalec rad loteval zgodovinskih tem (Zgodovina Bizanca, Zgodovina srednjega in novega veka in drugo), zanimalo so ga vojne teme (Druga svetovna vojna, Padec tretjega rajha, Maršali, generali in politiki v drugi svetovni vojni, Nemčija, neonacizem in Hitler), posvečal se je tudi revolucionarnim vprašanjem (V španskih okopih, Vstaja jugoslovanskih narodov, Taborišče smrti Jasenovac, Srečanja v vojni). Veliko je prevajal za mladino (Orli vzletijo zgodaj, Deklica z vžigalicami, Žabji kralj in še veliko drugih otroških tekstov in slikanic), pa tudi leposlovje za odrasle ga je pritegnilo (romani Tobačna pot, Ugrožena reka, Bohemi in metulji, Dobri vojak Švejk v prvi svetovni vojni, V Sibirski tajgi in drugi).

Kot novinar je Jože Zupančič obravnaval vsakodnevne politične teme, zlasti v prvih povojnih letih pa je prevedel tudi veliko leposlovja. Njegovi prevodi so izhajali kot podlistki v časopisu. Tu so bili dostopni največjemu številu bralcev in so imeli najširši vpliv na povojno populacijo. Prizadevanja Jožeta Zupančiča pri popularizaciji Polževega kot turističnega smučarskega kraja sredi tridesetih let prejšnjega stoletja kažejo tudi na njegove praktične družbenoorganizacijske sposobnosti in njegov nesebičen prispevek k napredku višnjegorskega kraja.

Naj za zaključek tega prikaza življenja in dela našega rojaka, ki najbrž ni popoln, navedem še eno zanimivost. Začetek in konec izhajanja političnega glasila Slovenski narod sta namreč vezana na dva Višnjana. Med ustanovitelji tega časopisa in njegov prvi urednik je bil v letih 1868–1871 v Mariboru Anton Tomšič (Mačkov iz Dednega Dola), ob zaključku izhajanja Slovenskega naroda leta 1943 v Ljubljani pa je bil urednik Jože Zupančič (Selanov iz Zavrtač). Časopis, ki je vzpodbujal Slovence k narodni zavesti skoraj osemdeset let, je doživel burne čase. Začel je s prvim prebijanjem letstva na Štajerskem v začetku sedemdesetih let devetnajstega stoletja, zaključil pa se je v dvajsetem stoletju sredi druge svetovne vojne, ko so Ljubljano zasedli Nemci.

Če je prvi urednik Slovenskega naroda Anton Tomšič pripadal krogu mladoslovencev, zbranih okrog Levstika, dr. Srneca, Josipa Vošnjaka in Valentina Zarnika, se je Jože Zupančič družil s slovenskimi mladoliberalci, verjetno pa je pripadal struji slovenskih izobražencev, ki so se zavzemali za revolucionarne politične spremembe v takratnem času. Pečat mu je dalo njegovo večletno bivanje v Rusiji neposredno po oktobrski revoluciji. Zato je tudi tako zavzeto in plodno sodeloval v slovenskem časnikarstvu neposredno po drugi svetovni vojni. Tudi hotel na Polževem je pomemben pomnik našega prizadevnega rojaka.

Zahvaljujem se Ivici Zupančič iz Kriške vasi za fotografijo zasneženega Polževega in za pomoč pri identifikaciji in fotografiranju Zupančičeve rojstne hiše v Zavrtačah.

Valentin Skubic

DOTIK SVETNIKOV

Razstava o vlogi relikvij v krščanstvu na Slovenskem

Slovensko narodno identiteto je v znatni meri oblikovalo krščanstvo. To dolga leta namerno zamolčano vlogo skuša osvetliti danes tudi Muzej krščanstva na Slovenskem, ki domuje v prostorih stiške opatije in ima status muzeja nacionalnega pomena.

Sakralna dediščina je v teku stoletij utrpela mnogo škode, v nenaklonjenih časih preteklega stoletja pa je komajda preživela do današnjih dni. Muzej krščanstva na Slovenskem nudi obiskovalcem poleg stalnih zbirk, ki jih nenehno dopolnjuje z novimi eksponati, tudi občasne, skrbno strokovno pripravljene razstave, na katerih nas seznanja s pomenom in vlogo pozabljenih področij naše kulturne dediščine.

6. novembra 2008 je eno takih razstav odprl dr. Anton Jamnik, ljubljanski pomožni škof in naš rojak. V edinstveno oblikovanem ambientu renesančnega dela opatije, ki je namenjen potrebam muzeja, so razstavljeni vzorno restavrirani relikviariji. Ti pričajo ne le o verskem življenju naših prednikov, ampak tudi o občudovanja vrednem umetniškem čutu naših rokodelcev in samostanskih vezilj, ki so te predmete izdelali. V njih so namreč, bogato okrašenih, hranili relikvije – posmrtno ostanke svetnikov.

Razstavljeni predmeti izhajajo predvsem iz zbirke uršulinskega samostana v Škofji Loki in iz zbirke zasebnega zbiratelja Leopolda Kozlevčarja, ki je v vojnem in povojnem času reševal našo kulturno (še posebej sakralno) dediščino iz porušenih in izkopanih cerkva in gradov po Dolenjskem.

Čaščenje svetnikov, t. j. oseb, ki so dosegle visoko stopnjo dobrote in ljubezni do bližnjega in do Boga, se je rodilo že v prvih stoletjih krščanstva, ko je rimska država dosledno preganjala kristjane, ki so veljali v očeh oblasti za državne sovražnike. Mnogi so za svoje prepričanje dali tudi življenje in s tem postali ostalim vzor in priprošnjiki pri Bogu. Čaščenje svetnikov se je do danes ohranilo tako v Zahodni (t. j. katoliški) kot tudi v Vzhodni (pravoslavni) cerkvi. Reformirane krščanske Cerkve čaščenja svetnikov ne poznajo oz. ga zavračajo, saj je prihajalo v srednjem in na začetku novega veka do sramotnih zlorab, goljufij in trgovanja ne le z odpustki, ampak tudi z relikvijami. Katoliška Cer-

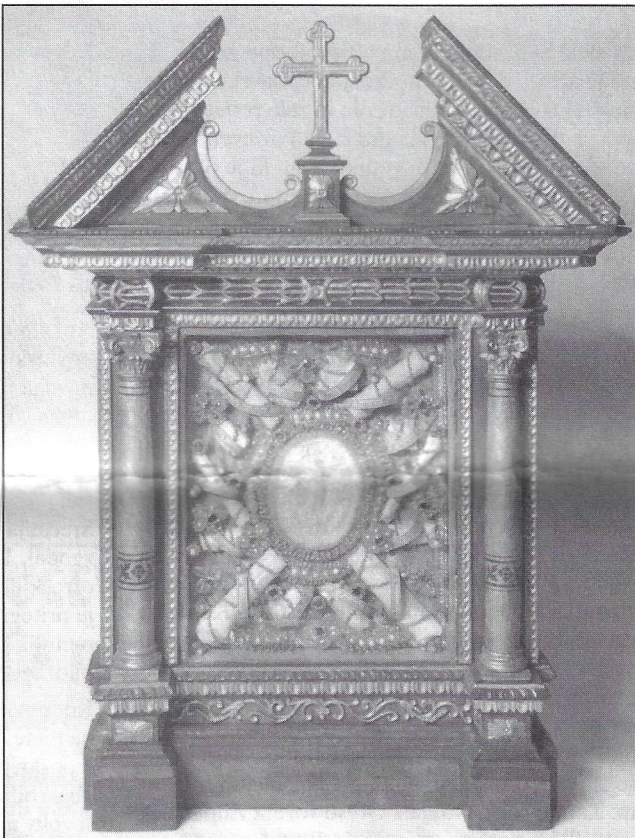
kev je na zlorabe reagirala šele na Tridentinskem koncilu l. 1545–63, ko je na tem področju pozno, pa vendarle, napravila red in strogo prepovedala vsakršno trgovanje z relikvijami.

Pri dve leti trajajočih pripravah razstave je sodelovala ekipa strokovnjakov (med drugimi dr. Darko Knez, mag. Irena Potočnik, dr. Slavko Kranjc, mag. Nataša Polajnar Frelih). Oris njihovega dela je razviden iz spremljajočega obširnega kataloga, ki je bil izdan ob otvoritvi razstave.

Ob odprtju je škof Jamnik opozoril predvsem na vprašanje, kdo in kakšni so naši vzori. Ko bomo zapuščali razstavne prostore, si bomo morali postaviti tudi to vprašanje – ali in v kakšni meri se nas je sveto dotaknilo in ali bomo zato boljši in plemenitejši odšli med soljudi. Na to vprašanje si bomo morali, vsak zase, odgovoriti sami.

Razstava bo na ogled do 16. avgusta 2009.

M. A. Ficko

Primer relikviarija iz 17. stoletja

JESENSKO POTEKANJE PO KOROŠKI

KD VIDOVO se že več let zapovrstjo po končani sezoni odpravi na izlet. Letos nas je pot vodila na Koroško.

V jasnem oktobrskem jutru smo se zbrali člani moškega in ženskega pevskega zbora, gledališke skupine in folkloristi. Pot nas je vodila po avtocesti mimo Ljubljane skozi Domžale do Velenja, kjer smo zavili proti Koroški. Doživljaja se se začela že v splavarskem pristanu na Gortini v občini Muta.

Koroški splavarji so nas že od svita nestrno pričakovali. Mojster Fašti je pridno tesal les za izgradnjo novega splava. Flosarski gospodar nas je pričakal s harmoniko. Sprejeli so nas z nasmehi na ustih, zapeli smo nekaj ljudskih pesmi, posneli gasilsko fotografijo in skrajni čas je že bil, da smo se odpravili na rajžo. Prav vsak je dobil pripomoček, ki je na splavu zelo pomemben – flosarsko kuhlo. Flosarske frajle so nas pogostile s koščkom domačega rženega kruha, soljo ter žganjem. Za korajžo, pravijo!

Z najstarejšim flosarjem Miho smo se med zanimivo pripovedjo podali na splavarsko rajžo. Ob njegovi pripovedi je bilo veliko smeha in dobre volje. Na drugem koncu flosa je lepo

zadišalo po golažu, polenti in domačem kruhu. S sabo smo imeli tudi flosarskega župnika, ki je našo Jano krstil in jo sprejel v flosarski ceh. Pred krstom pa je morala dokazati, da je dovolj zrela za takšen naziv. Čas je prehitro minil in že nas je v neposredni bližini Slovenj Gradca vabila pivovarna Relax na pokušino dobrega, na naraven način zvarjenega Matjaževega svetlega in flosarskega temnega piva. Pogostili so nas tudi s koroškim rženim kruhom in z »grupovo« mastjo. V prijetnem ambientu je pivo iz sodčka tako okusno, sveže in hladno, da se mu težko upreš.

Minilo je že pol dneva in pot nas je vodila naprej v dolino reke Meže. Globoko pod zemljo, kjer plešejo

škrti, se začenja svinčena in cinkova pot, zaznamovana s stoletnimi žulji in znojem. Po 3,5 km dolgem rovu so nas vodiči popeljali v čas rudarstva, ko so med Peco in Uršljo goro več kot 300 let rudarji dan za dnem stopali v rove. Ko smo za trenutek obstali in če smo imeli srečo, smo v kotu temnega rova videli »berkmandelca«.

Po napornem dnevu smo se ustavili v Šentanelu na turistični kmetiji Ploeder. Postregli so nam z dobro domačo hrano in pijačo. V poznih večernih urah smo se polni nepozabnih vtisov ob odlični organizaciji naše Nuše in Franja vrnili domov.

Jože in Maja Radič

NOVICE IZ KNJIŽNICE V IVANČNI GORICI

DAN SLOVENSKEH SPLOŠNIH KNJIŽNIC praznujemo 20. novembra vse splošne knjižnice tako, da za ta dan pripravimo skupno akcijo. Letos smo razpisali vseslovenski literarni natečaj na temo Zgodbe iz knjižnice. Z njim smo hoteli opozoriti na knjižnico kot tretji prostor. Tretji prostor je izraz, ki ga je oblikoval sociolog Ray Oldenburg (The Great Good Place, 1990). Pomeni neformalne prostore, kjer se ljudje iz lokalne skupnosti srečujejo in razvijajo socialne interakcije, prijateljske vezi, prostor za debate, domačnost, povezanost z lokalno skupnostjo, spodbujajo druženje namesto izoliranosti in delajo življenje bolj barvito. Tretji prostor je nevtralen. Posebno v urbanih okoljih so ljudje izgubili stik s skupnostjo. Človek pa ravno to potrebuje za socialno zadovoljstvo in duševno zdravje. Kroženje na relaciji dom – služba pomeni izoliranost. Tretji prostor so lahko bifeji, glavne ulice, pubi, pošte, nakupovalni centri, športne dvorane ali – knjižnica.

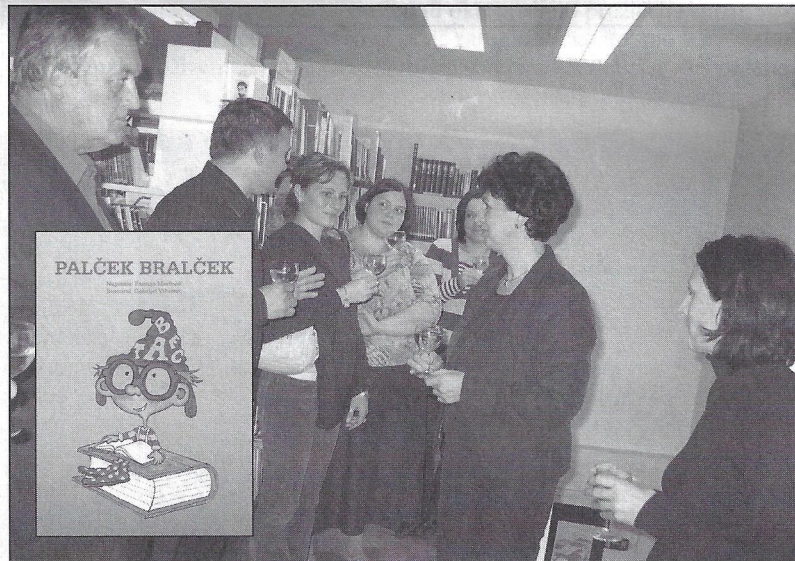
Na literarni razpis je prispelo preko 200 zgodb, tudi iz naše občine. Najboljše zgodbe bodo nagrajene in prebrane na zaključni slovesnosti v domžalski knjižnici. V komisiji so bila znana pisateljska imena, ki pa so tudi bibliotekarji. Na zaključni slovesnosti bo gostja tudi predsednikova soproga Barbara Miklič Türk. Njena »zgodba iz knjižnice« je simpatična, saj sta se z možem spoznala prav tu. Izšla bo tudi knjiga z najboljšimi zgodbami.

Dan splošnih knjižnic je podprt s humornimi ilustracijami na temo branje, ki so se znašle na promocijskih majicah. 20. novembra bomo v naši knjižnici nove člane vpisovali brezplačno.

10. OBLETNICO KNJIŽNICE V IVANČNI GORICI smo v novembru praznovali v krogu vseh, ki smo aktivno sodelovali pri ustanovitvi leta 1998 – tu smo bili knjižničarji, predstavniki občine ter člani sveta knjižnice. Direktorica Knjižnice Grosuplje, katere del je tudi naša enota, Roža Kek, je na priložnostni svečanosti spomnila, kakšni so bili začetki knjižnice ter njen razvoj, direktor občinske uprave, Janez Radoš, pa je povedal nekaj spodbudnih besed o bodoči razširitvi knjižnice v obstoječi stavbi. Vizija je, da bo knjižnica nekoč zaživela tudi v novi in sodobni stavbi. Prisotni smo se strinjali, da bodočnost ne sme biti problem, ampak izziv.

IZŠLA SLIKANICA PALČEK BRALČEK

V knjižnici izvajamo knjižno in knjižnično vzgojo za odrasle in otroke. Za otroke učenje prilagodimo njihovi stopnji razumevanja, malo pa »začnimo« tudi s pravičnimi vsebinami. Tako smo se vsakokrat, ko so v našo knjižnico prihajale skupine predšolskih otrok, skupaj spraševali tudi o tem, kje je skrit palček Bralček. Iskali smo ga in ugibali, kje neki bi lahko bil. Sedaj je skrivnost razkrita. Objavljena je v slikanici o palčku Bralčku, ki je izšla ob 10. obletnici knjižnice v Ivančni Gorici – enoti Mestne knjižnice Grosuplje. Palček Bralček živi v naših srcih in poganja našo željo po branju. Avtorica besedila je Ksenija Medved, izredno simpatične ilustracije pa je narisal naš že kar dežurni karikaturist na urah pravljič, Gabrijel Vrhovec. Ilustracije so razstavljene v knjižnici, slikanica pa je že v izposoji.

Direktorica predstavlja slikanico o palčku Bralčku, ki so jo izdali v knjižnici.

URA PRAVLJIC s karikaturistom Gabrijelom Vrhovcem in predstavitev slikanice o palčku Bralčku bo na dan slovenskih splošnih knjižnic, 20. novembra, ob 18. uri. Vstopnine ni, prijave pa se zbirajo teden pred dogodkom, saj je število vstopnic omejeno. Pridite v knjižnico po svojo vstopnico v času odprtosti.

V ČASU, KO BO POTEKAL FESTIVAL STIČNA, bomo tudi letos vsem, ki se bodo (obsijani s kulturno avreolo festivala) oglasili v naši knjižnici z njihovim biltenom, podaljšali poteklo članarino ali vpisali novega člana – brezplačno.

Vabljeni na slavnostni koncert ob

**40-letnici delovanja
ŽePZ in MoPZ Šentvid**

**v soboto, 29. novembra 2008, ob 19. uri
v Domu kulture Šentvid pri Stični.**

Gosta večera:

MoPZ Šmarje - Sap in vokalna skupina Šentviški slavčki

ZAKLJUČEK USPEŠNE GLEDALIŠKE IN KOLESARSKE SEZONE NA KRKI

Na pobudo kolesarjev s Krke in Kulturnega društva Gledališče Krka smo se Pri Martinet v Lučah v precej svežem vremenu zbrali številni športni in gledališki navdušenci.

Na Krki je vse več aktivnih kolesarjev. Letos smo preizkušali svoje sposobnosti s kolesarskim podvigom Iz Krke na Krk. Upehani, a zadovoljni

smo prispeli do morja. Redno smo premagovali razdaljo med Krko in Lučami, saj smo Pri Martinet vedno prijazno sprejeti.

Pri nas je doma tudi kultura. Gledališke predstave so postale del našega vsakdana. Vse leto smo Krčani spremljali delo sosednjih gledaliških društev, radi smo jih vabili v svojo sredo, velikokrat smo se do solz nasmejali njihovim predstavam in občudovali njihov trud. Prav se nam je zdelo, da zaključek uspešne gledališke sezone obeležimo s prijetnim druženjem ob dobri hrani, pogovoru in da ob športnih aktivnostih ne zapostavimo športnikov med nami.

Pod gostoljubno streho naših gostiteljev Tatjane in Ivana smo prišli s Krke, Ivančne Gorice, Ambrusa in Velike Loke. Obujali smo skupne spomine, hudomušno tekmovali v duhovitosti naših članov, igrali odbojko (vse pohvale Ambrusu) in načrtovali prihodnje športne in gledališke podvige.

Začeli smo s povezovanjem nosilcev kulturnega in športnega dogajanja občin Ivančna Gorica in Grosuplje, ki ga bomo, tako upamo, nadaljevali v prihodnjih letih.

KD Gledališče Krka

VRNIL SE JE RULSTOCK ... 11. oktober 2008, 8.00 ...

V meglenem jutru so se v idiličnem gozdičku na posestvu gospodarja Marjana ob osmi uri zaslišali prvi zvoki kitare. Začel se je tretji Rulstock.

Astrid Lindgren so kljub zgodnji uri privabili zajetno skupino glasbenih navdušencev. Že dobro razgreto ozračje je se bolj podžgala mlada ivanška punk skupina B.T.K. Ta je takoj po končanem koncertu odbrzela na še en nastop v Zagreb.

Ker naša okolica premore toliko glasbenih skupin, smo lahko prisluhnili tudi dolgolascem Freeway Machine.

Kot presenečenje so se na odru zbrali že uveljavljeni glasbeniki, člani različnih glasbenih skupin. Samo za Rulstock je nastal Topless band. Energičen nastop petih fantov zgoraj brez (16-32 let) je predramil še zadnje zaspance.

Ker ženske rade malo dlje poležimo, je šele v popoldanskem delu programa nastopila prikupna rdečelaska, članica nove grosupeljske skupine Še en band k pička poje.

Na svoj račun so prišli tudi učitelji, ki so se članom Kluba študentov Ivančna Gorica predstavili v bolj prijetni luči v zasedbi Koreena.

Trije prikupni nasmejani fantje Panic Stricken so dokazali, da jih bomo tudi v prihodnosti gledali na velikih odrih. Le tako naprej!

Da pa se ne znamo zabavati samo mladi, so s svojim nastopom potrdili The Closhers, ki so s kolesi prišli iz

Čušperka.

Ob prvem mraku so ozračje preplavili trši metalški zvoki drugačne, a odlične skupine Uroš, ki je s svojim prvim koncertom pustila močan pečat.

Člani gorenjske zasedbe Diverso so z veseljem podprli naša prizadevanja in na odru odlično zamenjali doslej nastopajoče Dolenjce.

Daimonion. Band smo imeli že večkrat priložnost slišati, vendar ne v tako profesionalni luči. Očitno je, da je Rulstock tudi iz njih privabil vse

najboljše.

"Jasno nebo, prijetno toplo, brez oblačka ..." Vikend panksi.

V čast nam je, da so na Rulstocku po šestnajstih letih premora na oder stopili tudi stari prekaljeni metalci, Lene kosti, ki so jih tako mladi kot malo starejši odlično sprejeli.

Zgrešeni primeri so na prvem Rulstocku nastopili prvi, šest let kasneje pa so se z novim kitaristom pokazali kot veliki zvezdniki in dokazali, kako se z vztrajanjem in trdim delom pride do uspeha.

Zadnji je nastopil Marjan Podobnik, ki je kot gostitelj s simpatičnim govorom nasmejal množico, ki je polna pozitivnih vtisov začela odhajati proti domu.

Hvala sponzorjem in vsem drugim, ki ste nam pomagali. Več si lahko preberete na www.myspace.com/rulstock

Ekipa Rulstocka se bo zaradi velikega uspeha lotila še enega projekta. V diskoteki Africa bo pod okriljem Kluba študentov Ivančna Gorica vsak mesec organiziran rock koncert. Na prvega ste vabljeni že v soboto, 15. 11. 2008, ko bodo nastopili legendarni Psihomodo pop, Krema, Zgrešeni primeri in B.T.K.

T&T

KD Godba Stična
vas vabi na

14. božično-novoletni koncert,

ki bo v soboto, 13. 12. 2008, ob 19. uri
v kulturni dvorani v Stični.

Gost: Stiški kvartet

Vljudno vabljeni!

Organizacijski odbor Božičnega odmeva
vabi morebitne nastopajoče k prijavi za nastop na

11. tradicionalnem BOŽIČNEM ODMEVU, ki bo 26. 12. 2008 v Krški jami.

Predizbor nastopajočih bo opravil organizacijski odbor.

Za vse informacije in prijave pokličite na tel. št. 041 670 168 do 5. 12. 2008.

VLJUDNO VABLJENI!

KAŠČE – DOSEŽEK KMEČKE KULTURE IN IZNAJDLJIVOSTI

Kašče so lesene ali zidane stavbe večinoma izven drugih gospodarskih poslopij. V njih so v preteklosti na podeželju hranili žito in druge poljske in mesne pridelke. Ponekod so jih imenovali tudi hram, ahker ali pa ojhker. Le redkokdaj so bile kašče na podstrešju kmečke hiše, verjetno zato, ker so v primeru požara v hiši, kjer se je tudi kurilo, ostale vsaj zaloge hrane. Kašče so poznali tudi gradovi in včasih tudi urbana naselja. V gradovih in večjih naseljih so s kaščami upravljali posebni oskrbniki, ki so jim rekli kaščarji.

Ponekod so kašče nadomeščale tudi večje lesene skrinje, veliki pleteni koši ali pa velike lončene posode. Vsekakor je bil namen kašč čim skrbneje hraniti pridelke hrane, da so le-ti ostali zdravi tudi v primerih hujših naravnih nesreč, kot so požari, povodnji in podobne nezgode. Velikokrat so bile kašče kot posebna poslopja enonadstropne, spodaj zidane, zgoraj pa skoraj obvezno lesene. V kaščah se namreč nikoli ni kurilo, les pa je bil dober izolator tudi v najhujših zimah, da shranjena hrana ni zmrznila. Poleg izjemnih podnebnih razmer in požarov so nakopičeno hrano ogrožale tudi škodljive živali, kot so podgane, miši, črvi, insekti, in pa vlaga. V gornjem delu so bile kašče vedno izredno suhe in tudi primerno zračne, za miši in podgane pa so skrbele mačke, ki jih je bilo včasih na vsaki kmetiji veliko. Proti črvičnosti in insektom so mesne pridelke obvezno dimili (šunke, klobase, slanino), proti plesnivosti pa so včasih ukrepali z žveplanjem (žveplo v dimni obliki z zažiganjem žveplovega cveta v prahu ali v obliki trakov).

Kašče so bile včasih postavljene na visokih betonskih stebrih, tako da so bile izpostavljene vetru tudi od spodaj, da so bile res suhe in da so različni glodalci težje dostopali. Sintetičnih insekticidov in drugih pesticidov (fungicidov, rodenticidov) naši predniki niso poznali, so pa bili drugače naravno iznajdljivi, da so ohranili pridelke nepoškodovane in zdrave.

Na fotografiji prikazujem zelo dobro ohranjeno Groznikovo kaščo iz Leskovca nad Višnjo Goro, ki je na videz izredno topla in lepa. Ko bi se le do današnjih dni ohranilo več takih stavb nekdanje kmečke kulture!

Valentin Skubic

Kmalu bo Festival Stična dočkal svojo deveto inkarnacijo. Vsako leto se rodi v drugačni obliki in z drugim priokusom. Vedno znova nas preseneti z novostmi. In tisto, kar je najboljše – vsakič pusti v ljudeh delček svojega bogastva.

Festival Stična bomo letos začinili z Italijo. Zavedamo se, da je ta naša sosedka velika in jo je zato težko popolnoma raziskati. A včasih je dovolj že samo pogled čez plot, da vidiš pravo, temperamentno italijansko dušo. Italijanski del Festivala Stična nam tako letos ponuja različne glasbene skupine, zamejskega pisatelja Borisa Pahorja, potopis o Siciliji, na otvoritvi Festivala tudi italijansko kulinariko in dela domačinke Tanje Kovačič, ki je doštudirala v Italiji. Poleg tega smo pripravili bogato paletu gledaliških

predstav, med katerimi je letos zopet kabaret. Naše najmlajše bomo razveseli s klovn in z lutkovno predstavo. Nekaj posebnega bo kavarniški večer, omeniti pa moramo tudi potopise svetovnih popotnikov. Za mlade smo pripravili šest koncertov različnih glasbenih žanrov, s katerimi želimo nuditi kar se da sproščeno vzdušje in še posebej ugodne cene.

Festival Stična bo potekal od 21. 11. do 6. 12. 2008. Posebej lepo vabljeni na slavnostno otvoritev Festivala, ki bo 22. 11. ob 18.00. uri v galeriji Muzeja krščanstva na Slovenskem. Vse ostale informacije, vključno z nagradno igro, najdete na www.kd-sticna.si.

KD Stična

Petek, 21. 11. 2008

21.00: Arbe Garbe, Italija,
etno rock koncert
Stična točka – bar Jama

Skupina prihaja iz Italije, Furlanije - Julijske krajine, in prepeva predvsem v jezikih manjšin, ki tam živijo, med drugim tudi v rezijanščini. Ti godci so se združili leta 1994 in se poimenovali Arbe Garbe, kar ima v furlanskem jeziku svojevrsten pomen, povezanost skupine z rodno deželo. Ustvarjajo nekakšno mešanico tradicionalne glasbe mandolin, violin, harmonike in flavte ter moderne glasbe električnih kitar in bobnov. Melodije, ki prihajajo izpod njihovih radovoljnih še tako zahtevne glasbene okuse.

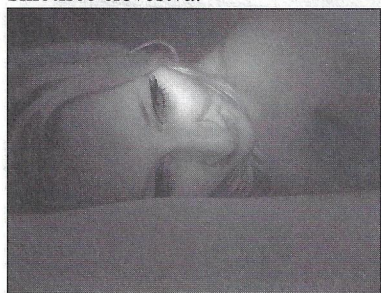
Sobota, 22. 11. 2008:

URADNA OTVORITEV FESTIVALA

18.00: Tanja Kovačič: Reciklaža in Lea Jazbec: Smetišče človeštva,
odprtje razstave
Muzej krščanstva na Slovenskem,
Cistercijska opatija Stična

Domačinka Tanja Kovačič je po končani Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani nadaljevala svojo študijsko pot na Akademiji lepih umetnosti v Benetkah. Tam je odkrila ljubezen do ekološkega oblikovanja, notranje opreme in fotografije. Med študijem je sodelovala na različnih razstavah reciklaže, na beneškem bienalu leta 2005 in 2008, na trgu sv. Marka v Benetkah pa je imela samostojno modno revijo in fotografsko razstavo. Na razstavi si bomo lahko ogledali fotografije, ki predstavljajo kose pohištva v prvotnem stanju in končne, ekološko oblikovane izdelke. Nekaj umetnin je Tanja ustvarila prav za Festival Stična.

Lea Jazbec je z študirala v ateljeju kiparke Dragice Čadež in pri slikarju Zmagu Modicu. Leta 2008 je diplomirala na beneški Akademiji lepih umetnosti. Na Festivalu Stična se bo predstavila s tehniko kolaža različnih dimenzij tehnik in materialov. Razstavljeni kolaži so del serije kolažev Smetišče človeštva.

19.00: Godalni orkester Glasbene šole Škofja Loka,
koncert klasične glasbe
Opatova kapela Cistercijske opatije Stična

22.00: Makako Jump, Italija,
reggae, ska koncert
Stična točka – bar Jama

Italijanski ska-reggae party-band, kot sami sebe imenujejo člani skupine Makako Jump, imajo za seboj že pet let glasbenega ustvarjanja in že čez 500 nastopov na koncertih in festivalih po Italiji, Avstriji, Nemčiji, Hrvaški in Sloveniji.

Nedelja, 23. 11. 2008

16.00: Klovna,
otroška gledališka predstava
Kulturni dom Stična

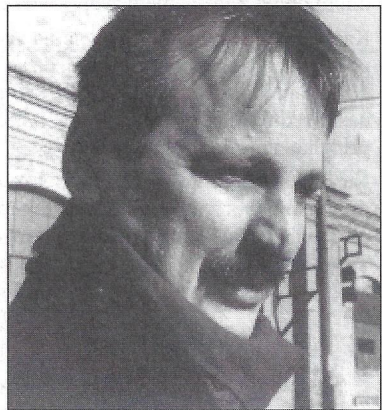
19.30: S kolesom okrog sveta, Bojan Stezinjar, potopisni večer
Kulturni dom Stična

Četrtek, 27. 11. 2008

20.00: Bližnji vzhod in Severna Afrika z motorjem ter delo v Zambiji, Petra Škufca in Katarina Španić,
potopisni večer
Kulturni dom Stična

Petek, 28. 11. 2008

19.00: Jani Kovačič, koncert
Kulturni dom Stična

Delam kot zamorč, verz ene najbolj znanih pesmi Janija Kovačiča dobro opredeli njegovo osebnost, delo in življenje. Je namreč pisec besedil, kantavtor, kitarist in skladatelj in tudi profesor filozofije. Najbolj odmevne skladbe iz njegovih albumov so gotovo Otroci samohranilk, Škofca in Hokaido. Jani je svojo aktualnost dokazal z zadnjim albumom Balade s ceste 1 in 2, ki ga je poimenoval tudi Trilogija sodobnih ljudskih v dveh delih.

21.00: Stranci, zmagovalci natečaja Festivala Stična 2008, predskupina Freewaymaschine,
punk rock koncert,
Stična točka – bar Jama

'Ljuta rokčina', kot svoj pankenrol imenujejo Stranci, je nekakšna mešanica med garažnim in hard rockom, je energičen in direkten punkrock. Na program 9. Festivala Stična so se Stranci zapisali s svojo zmago na natečaju nadebudnih, inovativnih in neveljavljenih glasbenih skupin, ki je bil prvi dogodek v sklopu letošnjega Festivala Stična.

Predskupina Freeway machine je domača skupina, saj vsi njeni člani prihajajo iz Stične. Zasedbo sestavljajo Matija Lampret (bobnar), Anže Aušec (bas kitarist), Jure Hauptman in Gašper Tomašević (kitarista) in David Kastelic (pevec).

Sobota, 29. 11. 2008 – KAVARNIŠKI VEČER

19.00: Pešec, Gregor Čušin,
monokomedija
Kulturni dom Stična

»Če zanemarimo božje zapovedi, če ne upoštevamo osnovnih civilizacijskih norm, kar božje zapovedi so, se ne smemo čuditi, da je svet tak, kot je. Neločljivo smo povezani, odgovorni drug za drugega. Žal pa vedno bolj ugotavljam, da se ljudje že od Mojzesovih časov nismo nič spremenili: vidimo izključno sebe, vrtimo se okrog svojega popka, hočemo dobro le sebi, odgovornosti za drugega nismo pripravljeni sprejeti. V predstavi pešce in voznike, znake in predpise takih in drugačnih vrst metaforično prepletem in zapletem – malo razložim, ostalo pa prepustim gledalčevi domišljiji in pameti.« (Gregor Čušin)

20.30: Rudy Fantin trio, Italija,
jazz koncert
Kulturni dom Stična

Rudy Fantin: klavir, Andrea Zullian: kontrabas, Andrea Pivetta: bobni

22.00: Puppetz, rock koncert
Stična točka – bar Jama

Skupina Puppetz prihaja iz Krškega in Novega mesta. Začetek njenega delovanja sega v leto 2002 in je nadvse zanimiv. Fantje so se namreč spoznali preko internetnega 'chat' programa, kjer so ugotovili, da jih žene enaka strast in želja po ustvarjanju glasbe. Tako je petčlanska zasedba, ki jo sestavljajo Bojan Pahljina (vokal),

Nejc Škafar (kitara in back vokal), Blaž Sotošek (bobni), Jani Kovačec (bas kitara) in Miha Močnik (kitara in back vokal), začela ustvarjati 'novi rock'. Poleg številnih uspehov in zmag se lahko pohvalijo tudi s ploščo Forte Balade, ki je nastala tudi v sodelovanju s Tomijem, pevcem skupine Siddharta.

Nedelja, 30. 11. 2008

16.00: Mizica pogrni se, Mini teater Ljubljana, lutkovna predstava za otroke, starejše od 3 let.
Kulturni dom Stična

19.30: Sicilija, Tina Legan,
potopisni večer
Kulturni dom Stična

Četrtek, 4. 12. 2008

19.00: Boris Pahor, Nekropola,
literarni večer z dijaki SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica
Kulturni dom Stična

Ljudje, ki ne ubogajo na vsak ukaz. Tako bi lahko označili plemenito kategorijo ljudi, v katero nedvomno spada Boris Pahor. Njegovo življenje priča o neuklonljivosti človeka, ki zaradi svoje zaverovanosti v pomen ohranjanja lastne identitete in narodnega ponosa ni imel lahkega življenja.

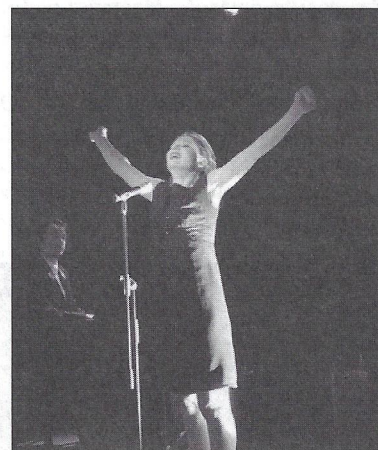
Čeprav ima slovenski pisatelj Boris Pahor iz Trsta za sabo že dolgo pisateljsko in življenjsko pot, je videti, kot da ga pri nas spoznavamo na novo. A ne samo pri nas. Pred kratkim so ga po dolgi letih ustvarjanja in prevodih številnih njegovih del bolje spoznali tudi v Italiji, predvsem zaradi nove izdaje njegovega romana Nekropola.

Literarni večer s pisateljem Borisom Pahorjem bodo pripravili dijakinja in dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča, ki jih literatura še posebej zanima. Vsi, ki imajo radi lepo besedo, se srečujejo z njo v literarnem in gledališkem krožku, pri katerem spoznavajo besedno umetnost, pišejo, berejo, igrajo, recitirajo in deklamirajo – skratka ustvarjajo in poustvarjajo, predvsem z besedo, jezikom.

Petek, 5. 12. 2008

19.00: Piaf, Edith Piaf, Vesna Pernarčič Žunič in Joži Šalej, kabaret
Kulturni dom Stična

Nihče je ni mogel spregledat.
Nihče je ni mogel posnemati.
Nihče je ne more pozabit.
Ime jih je bilo ...

Trditev, da le ta, ki pozna pekel, lahko govori o raj, še kako velja za Edith Piaf. Človek, ki poje tako odlično in presunljivo, kot je to počela ona, tega gotovo ne bi bil sposoben, če ne bi doživel tudi »druge« plat življenja. Kabaret o eni najbolj znanih in priljubljenih pevk šansonov vseh časov, katere delo je postavljeno v sam vrh francoskega in svetovnega šansona.

21.00: Kraški Ovčarji, Italija,
etno rock koncert
Stična točka – bar Jama

Zasedba z osmimi člani, ki prihajajo iz zamejstva, iz Trsta in njegove okolice, je nastala leta 1994 po zaslugi 'norega pesnika z Nabrežine', kot sami imenujejo Mateja, ki je združil svoje slovenske prijatelje in tako zasnova skupino. Igrajo balkan rock, v katerem je čutiti vpliv romske tradicije in dalmatinske glasbe, svoje občinstvo pa zabavajo tako z melanholičnimi baladami kot tudi s hitrimi ritmi kitare, violin, trobente in klarineta.

Sobota, 6. 12. 2008

19.00: Monty Python: Kralj Artur in Sveti gral, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, komedija
Kulturni dom Stična

Po vsem svetu je dobro znana legenda o kralju Arturju, vodji, ki se je s pomočjo viteзов okrogle mize boril proti Anglosanom ob koncu petega in v začetku šestega stoletja. Obstaja celo legenda, ki zatrjuje, da Artur ni umrl, ampak so ga le magično uspavali. Tako naj bi se vrnil in nadaljeval svoja dobra dela. V več sto letih se je zgodba o kralju Arturju v številnih različicah mnogokrat ponovila. Predstava ima v žepu tudi že skoraj vse možne slovenske gledališke nagrade.

21.30: Jararaja, etno jam koncert
Stična točka – bar Jama

Slovenska etno skupina Jararaja je štiričlanska, sestavljajo jo Gregor Budal na klarinetu, Vasilij Centrih na violini, Janez Dovč na harmoniki

in Petra Trobec na kontrabasu. Preigravajo in prepevajo predvsem slovensko ljudsko glasbo in jo spletajo v sodobno in sveže muziciranje. K ljudskemu izročilu namreč pristopajo na samosvoj način, glasbi pa s svojo igrivostjo dajejo prepoznaven pečat. Poznani so predvsem kot ugledni poustvarjalci slovenske ljudske glasbe, ob njihovih skladbah, ki prekipevajo od svobode, ustvarjalnosti in domišljije, pa vsakega njihovega poslušalca prime, da bi 'jararajal' z njimi.

Predprodaja vstopnic: Stična: Stična točka – bar Jama, Market Marina Maver, Viridin hram, Knjižnica Ivančna Gorica, Market Pipo Šentvid pri Stični, Mestna knjižnica Grosuplje.

Celotna besedila o nastopajočih, več slik in povezave na spletne strani izvajalcev lahko dobite na www.festival-sticna.si.

Ivančna Gorica, november 2008

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta. II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, Slovenija

☎ 01/786 90 70, 051/675 238 ☎ 01/786 90 75, ✉ oi.ivancna.gorica@jskd.si

NAPOVED SKLADOVIH DOGODKOV

➤ FESTIVAL ATTACA, REGIJSKI KONCERTI MLADINSKIH ZBOROV – 15.–29. november 2008

Festival Attaca je prva predstavitev mladinskih zborov pod okriljem Karmine Šilec. Festival je priložnost za srečanja in druženja mladih pevcev in glasbenikov ter zborovodij in skladateljev. Vezi, ki se tkejo na takšnih festivalih glasbe, so dolgotrajne in trdne, so pa tudi vzpodbuda za nove umetniške zamisli in podvige – za zborovodje, skladatelje, predvsem pa za mlade pevce, ki jih tovrstne mladostne izkušnje in doživetja največkrat zaznamujejo za vse življenje.

➤ SREČANJE S PREDSEDNIKI KULTURNIH DRUŠTEV IN ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV OBČINE IVANČNA GORICA – torek, 25. november 2008, občinska sejna soba

Srečanje s predstavniki kulturnih društev in ZKD občine Ivančna Gorica. Vsebinski pogovor: predstavitev programov za leto 2009, objava skupnih koledarjev dogodkov, predstavitev nove spletne strani, skladova priznanja. Vabljeni vsi, ki bi želeli sooblikovati kulturo v ivanjski občini.

➤ SOZVOČENJA – 3. REGIJSKI TEMATSKI KONCERT ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV – sobota, 29. november 2008, Zavod Sv. Stanislava, Ljubljana Šentvid

K prijavi so bile vabljene vse srednješolske in odrasle zasedbe, ki so v sezoni 2006/2007 sodelovale na regijskih ali državnih prireditvah pevskih zborov ali malih pevskih skupin, ali so bile na območnih revijah leta 2007/2008 predlagane za nastop na regijskem ali državnem nivoju. Na ivanjski izpostavi je bilo na območni reviji pevskih zborov predlaganih kar rekordnih 12 zborov, za sodelovanje pa sta se prijavila dva, ki sta bila glede na kvaliteto zbora in zanimiv spored tudi izbrana. Zbore je izbiral Tomaž Habe. Nastopila bosta Moški pevski zbor Corona iz Grosuplje in Ženski pevski zbor Šmarnice iz Šmarja - Sapa. Oba zbora vodi zborovodja Jernej Kralj.

➤ OBMOČNO LINHARTOVO SREČANJE ODRASLIH GLEDALIŠKIH SKUPIN – ponedeljek, 1. december 2008

Že v letošnjem letu se pričnejo selektorski ogledi za Linhartovo srečanje odraslih gledaliških skupin 2009, ki se zaključijo v soboto, 30. marca 2009. K prijavi so vabljene vse odrasle gledališke skupine treh občin.

➤ LIKOVNI NATEČAJ NA TEMO: EKOLOGIJA IN KULTURA – od 1. decembra 2008 do 12. februarja 2009

S prvim decembrom že drugo leto zapored odpiramo likovni natečaj za vizualno podobo skladovih kulturnih prireditev v letu 2009. Z letošnjo tematiko želimo širiti osveščenost in povezati kulturna dogajanja z ekološko zavestjo.

➤ SVETLANA JAKIMOVSKA RODIČ: SIJ – odprtje razstave ob dnevu odprtih vrat – sreda, 3. december 2008, ob 17.00

Svetlana Jakimovska Rodič je uveljavljena slikarka v slovenskem in mednarodnem prostoru. Že desetletje deluje kot profesorica likovnega pouka v dobropoljski občini. Razstava v Grosupljem je prva priložnost, da se nam predstavi tudi kot slikarska umetnica.

➤ REGIJSKA RAZSTAVA DIALOG V BARVAH – sreda, 10. december 2008, Galerija kulturnega doma Trbovlje

Razstavljeni bodo likovna dela, izbrana na vseh območnih razstavah Osrednje Slovenije. Zastopani bodo ustvarjalci vseh enajstih izpostav, ki so povezani v koordinacijo Osrednje Slovenije. Selektorske ogledne sta opravila akademski kipar Zoran Poznič in umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn.

➤ KROKI PRAZNUJE – DRUGA PREDSTAVA LUTKOVNEGA ABONMAJA – petek, 12. december 2008, ob 17.30, Kulturni dom Ivančna Gorica

V veselem decembru si bodo ivanjski otroci lahko ogledali prijazno pravljico, ki jih bo uvedla v slavnostno novoletno razpoloženje. »Zadnji dan v letu je, poln skrivnosti in pričakovanja, snega pa ni od nikoder. Tedaj pa s severa zapiha ledeno mrzel veter in v zraku nekaj zadiši. Le kaj je to? Po nebu zapleše prva snežinka ... Sneži vso noč in zjutraj se vsa narava blešči v snežni belini. Kroki in njegovi prijatelji sova Urša, veverica Zdenka, merjasec Pavle in zajec Tine ves dan uživajo v snežnih radostih. A niso vsi tako veseli snega.«

MAVRIČNA KULTURA ZA VSE

FRANCI NOVAK IZBRAN ZA FESTIVAL MLADE LITERATURE URŠKA 2008
Med predlaganimi literati šestih regijskih srečanj, na katerih se je predstavilo kar 115 avtorjev, je bilo izbranih devetnajst avtorjev. Izmed njih pa je državni selektor Jože Štucin za Srečanje mladih literatov Urška 2008 nominiral sedem literatov, med njimi pa je bil izbran tudi Dobrepoljec Franci Novak. Dvodnevno srečanje je že tradicionalno potekalo v Slovenj Gradcu. Za nagrado (izdaja literarnega prvenca) je bil izbran Gregor Rozman. Pesmi Francija Novaka so bile predstavljene v zadnji številki Mentorja, od koder je tudi ta pesem:

Franci Novak: AKVAREL

Stebila trav se tanjšajo kot praske,
ureznine na risalnem listu,

iztrganem iz sosledja dni, kjer
vsaki drobni potezi pripada večnost,

razcvetena z belimi robovi
otroškega pogleda.

Neka ptica lebdi na mestu,
utripa kot izginjajoča črka
na visoki planoti zraka.

Konja na pašniku se potaplja
globoko v sočne trave
prihajajočih deževij, ko z mokrimi čevlji

stopam čez liste v deželo kapelj;
zdaj poznam roke, ki me rišejo,

a ne po imenu, le po dotikih vode
in padanju tankih las,

ki se visoko nad hribi prepletajo
z vetrom, meglo in oblaki.

FILMSKI FESTIVAL JOŽETA GALETA

Prvi festival Jožeta Galeta je potekal v grosupeljskem kulturnem domu konec oktobra. Na festivalu je bilo predstavljenih enajst filmov desetih filmskih in video ustvarjalcev iz Osrednje Slovenije. Program, ki se je odvil v petkovem večeru, je temelj za nadaljnje izvedbe in razvoj

festivala. Ustvarjalci različnih generacij, predvsem mlajši, so prikazali različno poznavanje filmskega jezika. Motor festivala, ki poganja kvalitetno ustvarjalnost in izvedbo festivalske celote, je mlado grosupeljsko društvo Smila.

LIKOVNI NATEČAJ NA TEMO: EKOLOGIJA IN KULTURA

za vizualno podobo skladovih kulturnih prireditev v letu 2009

Šolarji, dijaki, likovniki, slikarji, fotografi, vizualni ustvarjalci in vsi ljubitelji lepega,

lepo vabljeni k sodelovanju in ustvarjanju na tematiko, ki jo s svojo dejavnostjo pokriva JSKD RS v letu 2009; povežete jo z naslovno vsebino razpisa EKOLOGIJA IN KULTURA. Vaša dela bomo objavili na vabilih za prireditev: ples za mlade, folklor za otroke in odrasle, srečanje gledaliških otroških in odraslih ustvarjalcev, srečanje mladih literatov in literatov seniorjev, otroški in odrasli ektempore in selekcijska razstava, vokalna in instrumentalna glasba, filmski festival kratkega filma - vse to in še več je diapazon dejavnosti, ki jih pokriva skladovo letno delovanje.

Sodelovanje pri razpisu nudi dva izziva. Prvi je vsebina oz. tema (narava, človekov etičen in odgovoren odnos do narave), drugi pa je način pojavljanja vizualnega sporočila ter njegov pomen – v smislu komunikacije s prejemniki vizualnih sporočil. Nagradjenec natečaja tako omogočimo angažiran nagovor široke množice posameznih prejemnikov vabil in vizualnih sporočil (mediji, spletno pojavljanje, plakati itd.).

Ekologija in kultura

Človek ni stvarnik tkanine življenja, temveč le nitka v njej. Kar dela s tkanino, dela s samim seboj... Svoje otroke učite, kakor jih učimo mi, da je Zemlja naša mati. Kar se zgodi Zemlji, se zgodi tudi njenim otrokom. (besede indijanskega poglavarja iz Seattla, 1855)

Izbrani likovni ali fotografski izdelki bodo z avtorjevim imenom natisnjeni na skladovih vabilih ter plakatih za prireditev s področja, na katerega se avtorsko delo nanaša, npr. območno srečanje otroških plesnih skupin, regijsko srečanje mladih literatov itd., v nakladi vsaj 300 izvodov.

Avtor izbranega dela bo dobil nagrado v obliki likovnega materiala.

Dodatni navodili: prispevki so lahko v poljubni risarski, slikarski, grafični tehniki ali v obliki fotografije. Prispele izdelke po želji vmemo.

Natečaj je odprt od 1. 12. 2008 do 12. 2. 2009.

Prispevke lahko pošljete na naslov: JSKD OI Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, ali po elektronski pošti v obliki jpg na naslov: oi.ivancna.gorica@jskd.si ali prinesete osebno v pisarno. Informacije: (01) 786 90 70 (Simona, Barbara).

Matjaž Kmecl v članku *O ekologiji kulture* pravi sledeče: »Dušimo in zastrupljamo se pač na nešteto načinov – ne le z davljenjem nature, temveč tudi kulture. Oboje je naš skupni dom, oikos, ki v ničemer ni brezkončen in neizčrpen; v njem bomo živeli, kot ga bomo sami vzdrževali. Mogoče je po kulturni plati še občutljivejši, ker je manj nazoren. Nič se ne vidi, da bi mu ob bregovih z vej visel umazan in strgan polivinil, da bi mu nevidni insekticidi razžrli lupine jajč po ptičjih gnezdih, ni videti gostega dima, čeprav se valj prav tako gosti in zadušljivo; ni videti tehnološkega kanibalizma, čeprav je ničkoliko duhovnega ljudožerstva.«

■ ■ ■ N E P R E M I Č N I N E

■ ■ ■ KVADRAT

HIŠE • STANOVANJA
KMETIJE • VIKENDE
ZAZIDLJIVA ZEMLJIŠČA
POSLOVNE PROSTORE

KUPIMO
za naše stranke

040 777 004

KVADRAT NEPREMIČNINE d.o.o.,

Rozmanova ulica 34, Novo mesto, telefon 07/33 75 003.

MATEJA ŠUŠTARŠIČ – NAJBOLJŠA SLOVENKA NA MARATONSKI PREIZKUŠNJI V LJUBLJANI, ODLIČNI TUDI DAMJANA BLATNIK IN BARBARA TRUNKELJ

Zadnje nedeljo v oktobru so ljubljanske ulice preplavili tekači. Na sporedu je bil namreč že 13. Ljubljanski maraton, najbolj množična tekaška prireditev v Sloveniji, ki je tokrat privabila rekordnih, več kot 15.000 tekačev.

Mateja med maratonskim tekom v Ljubljani s št. 518

Na svoje tekače oz. v tem primeru predvsem tekačice smo lahko ponosni tudi občani občine Ivančna Gorica. V najdaljši preizkušnji, v maratonskem teku na nekaj več kot 42 km, sta odlični rezultati dosegli Mateja Šuštaršič, ki je bila celo najboljša med Slovenkami, skupno pa sedma, in Damjana Blatnik, ki je bila četrta med Slovenkami in skupno deseta. V malem maratonu na 21 km je prese- netila 16-letna Barbara Trunkelj, ki je bila odlična šesta. Pohvaliti velja tudi vse ostale občanke in občane, ki

so nastopili na različnih razdaljah in uspešno zaključili nastop.

Naša najboljša Mateja Šuštaršič je po teku dejala: »Želela sem izboljšati svoj lanskoletni čas – dve uri in štirinajdeset minut, zato sem začela nekoliko hitreje. Ni iz trte zvito, da maraton potegne iz človeka tisto najvztrajnejše, kar premore, kar sem letos na lastni koži spet preskusila tudi sama. V drugi polovici teka sem namreč drago plačevala malo prehit- er začetek, a vztrajnost se je obre- stovala in čas je bil kljub temu dober.

Ponovno sem premagala magično mejo treh ur – čas 2 uri in 57 minut, kar je težko uresničljiva želja za mar- sikatega maratona moškega spo- la. Uvrstila sem se na sedmo mesto absolutno med ženskami in dosegla najboljšo uvrstitev med Slovenkami. Z rezultatom sem zadovoljna toliko bolj, ker sem kljub težavam vztraja- la do konca. Za temeljito pripravo na maraton mi je zmanjkalo nekaj tednov, saj sem se letošnjo sezono bolj ali manj osredotočila na gorske tekaške preizkušnje, v zadnjem času predvsem na tek navkreber.«

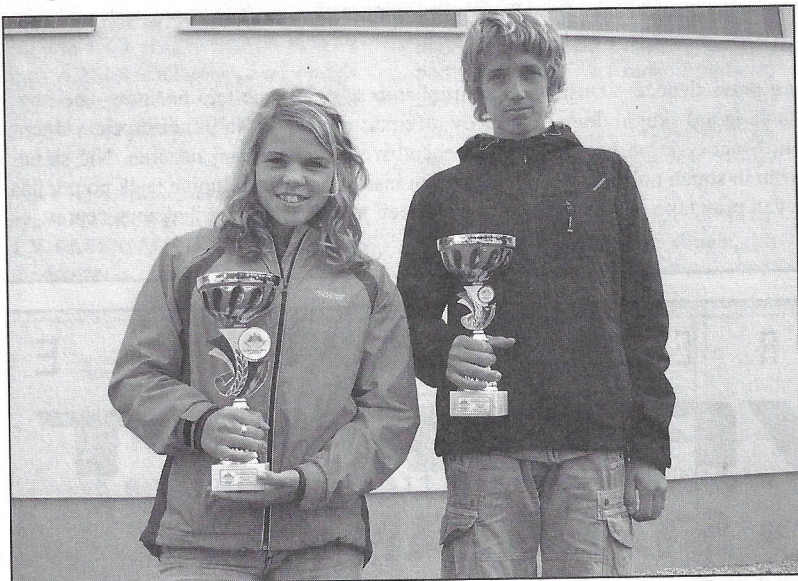
Velja še omeniti, da je Mateja Šuš- taršič letos tekmovala v svetovnem pokalu (GRAND PRIX) v gorskih tekih. Med sezono se je udeležila štirih tekem: Saillon v Švici, Ebensee in Schneeberg v Avstriji in finalne tekme pokala na Šmarni gori. Do- segla je skupno 12. mesto med naj- boljšimi tekmovalkami na svetu ter peto mesto na tekmi na Schneeberg (planina, visoka 1900 metrov v bližini Dunaja).

Vsi omenjeni rezultati ter nastop za slovensko gorskotekaško reprezen- tanco na svetovnem prvenstvu so nedvomno rezultat izjemno pridne- ga dela in trdega treniranja med vso sezono. Mateja si vsekakor zasluži malo odmora in, upajmo, dobre pri- prave na naslednjo sezono.

Simon Bregar

TEJA ZALETELJ – NOVA PERSPEKTIVNA TEKAČICA IZ NAŠE OBČINE

V naši občini imamo vse več nadarjenih tekačev in tekačic, mednje pa gotovo sodi 17-letna Teja Zaletelj iz Fužine pri Zagradcu. Teja je dijakinja 3. letnika gimnazije Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice. Že nekaj časa je nav- dušena tekačica, podpira pa jo družina, saj se s tekom rekreativno ukvarjajo vsi njeni člani.

Teja in Aljaž Zaletelj uspešno v letošnjem Dolenjskem in Slovenskem pokalu.

Je članica DRTP Marathon Novo mesto, ki ji enkrat tedensko nudi skupne treninge, lastnega trenerja pa nima. Večinoma trenira v svoji bližnji okolici v bratovi in očetovi družbi. Letos je veliko tekmovala, večinoma v tekih na prostem, ki so dolgi okrog 10 km in jih organizira Olimpijski komite Slovenije (OKS). Uradno se tekmovanje imenuje Slo- venski pokal v rekreativnih tekih. V Slovenski pokal so vključeni podro- čni teki, ki se posebej točkujejo tudi za področne pokale v rekreativnih tekih (Primorska, Dolenjska, Pomur- ska, Gorenjska in Štajersko-Koroška regija). Iz vsakega področnega poka-

la so praviloma izbrane tri prireditve, ki štejejo za skupni Slovenski pokal v rekreativnih tekih. Tekmovanje pote- ka v sedmih moških in petih ženskih kategorijah.

Teja je vse leto tekmovala v kate- goriji žensk do 29 let v Slovenskem pokalu in v kategoriji do 24 let v Do- lenjskem pokalu. V obeh je osvojila prvo mesto, kar je zanjo res odličen dosežek. V Dolenjskem pokalu je bila med ženskami absolutno (upo- števajoč ženske v vseh kategorijah) na petem mestu.

V tem letu je na vseh tekmovaljih osvojila kar 7 prvih, 14 drugih in 4

tretja mesta. Pred kratkim je nasto- pila tudi na Ljubljanskem maratonu, kjer je nastopila v teku na 21 km in dosegla čas 1 uro, 54 minut in 24 se- kund. S tem časom ni bila čisto za- dovoljna, a bo drugič bolje. Že 23. novembra letos bo ta čas poskušala izboljšati v Palmanovi v Italiji, kjer bo tudi tekla na 21 km.

V naslednji sezoni bi ob dobrem tren-ingu rada ponovila rezultate v Do- lenjskem in Slovenskem pokalu ter čimbolj izboljšala rezultat na 21 km. V podporo in spodbudo pri vadbi ji bo gotovo mlajši brat Aljaž, ki letos v tekih za Slovenski in Dolenjski pokal ni prav dosti zaostal za njo, saj je bil v kategoriji do 19 let v obeh pokalih drugi, kar je ravno tako odličen do- sežek. A o njem kaj več kdaj drugič. Obema pa želimo pridno vadbo in čimmanj poškodb.

Simon Bregar

ZŠO Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica

R A Z P I S

ZA ŠPORTNIKA LETA OBČINE IVANČNA GORICA V LETU 2008

ZŠO Ivančna Gorica tudi letos podeljuje priznanja za najboljše športnike in športnice v naši občini ter priznanja zaslužnim športnim delavcem. Predlogi morajo prispeti na naslov ZŠO Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica najkasneje do srede, 26. novembra 2008, na obrazcu, ki ga bodo dru- štva in klubi prejeli po pošti. Kasneje prispelih predlogov žal ne bodo mogli upoštevati.

Kategorije, v katere lahko predlagate svoje kandidate, so:

- Dečki letnika 1993 in mlajši
- Deklice letnika 1993 in mlajše
- Mladinci letnikov 1992, 1991, 1990 in 1989
- Mladinke letnikov 1992, 1991, 1990 in 1989
- Člani letnika 1988 in starejši
- Članice letnika 1988 in starejše
- Najboljša šolska ekipa občine (skupaj za osnovno in srednjo šolo)
- Najboljša moška klubska ekipa občine
- Najboljša ženska klubska ekipa občine
- Zaslužni športni delavec/delavka, veteran/veteranka

Za naziv športnika leta občine Ivančna Gorica imajo pravico kandidirati vsi tisti, ki so člani društev in klubov občine Ivančna Gorica in so člani ZŠO Ivančna Gorica.

Za najboljšo klubska ekipo lahko kandidirajo seveda samo ekipe društev oz. klubov, ki so registrirani v naši občini in so člani ZŠO Ivančna Gorica.

Kandidirajo lahko le posamezniki in ekipe, ki tekmujejo v športnih panogah, opredeljenih v klasifikaciji Olimpijskega komiteja Slovenije.

V posamezni kategoriji lahko predlagate samo najboljšega posameznika oz. ekipo. Predlagate lahko tudi športne delavce/delavke (učitelje, trenerje, dru- ge funkcionarje), veterane in veteranke za posebno priznanje za velik prispe- vek k razvoju športa v naši občini. K vlogi dodajte ustrezno obrazložitev.

Svoje predloge morate potrditi z žigom in podpisom predsednika kluba oz. društva. Ob jubilejih bodo športni klubi in društva dobila jubilejne plakete za 10-, 20-, 30- ... letno delovanje, zato, če sodite mednje, navedite v svojem predlogu tudi to.

EFEKTO

FRIZERSTVO, MODA, STILSKI NASVETI, ORGANIZIRANJE PRIREDITEV

Končno nekaj za Vas in bližje Vam, na novo odprt
FRIZERSKI in WELLNESS salon EFEKTO v
neposredni bližini nogometnega stadiona
(Ljubljanska c. 1) v Ivančni Gorici.

Nudimo Vam:

- vse vrste masaž
- infra rdeča savna
- razvajanje v jacuzzi-ju
- frizerske storitve
- stilsko svetovanje
- pomoč pri nakupih
- organiziranje zabav, porok, prireditve,...
- svetovanje in načrtovanje notranje opreme stanovanjskih in poslovnih prostorov
- svetovanje in načrtovanje pri urejanju vrtov
- pisanje verzov in teksta za različne priložnosti...

Masažni salon

Dotik

Marijeta Burja s.p.

KONTAKTI: 041 867 287 Urška Ovčar
041 311 417 Matjaž Šoštaršč

Rezervacije in informacije o masažnih storitvah:
070 999 442 ali 041 999 442

EKOFLAM Šentvid pri Stični

OGREVALNA TEHNIKA

• Toplotne črpalke • Solarna tehnika

• Obnovljivi viri energije

• Klimatske naprave

• Vodovod • Ogrevanje

E-mail: ekoflam@volja.net

GSM: 041/626-146, Telefon: 01/7878 283

AMD Šentvid pri Stični

ŽE TRETJIČ EKIPNI POKALNI PRVAKI SLOVENIJE

Zadnja dirka sezone 2008 je bila 12. oktobra, ko je bil zaključek letošnjega Pokalnega prvenstva Akrapović v Slovenj Gradcu. Tudi tokrat so vozniki AMD Šentvid pri Stični odigrali pomembno vlogo in ubranili naslov ekipnih pokalnih prvakov za leto 2008. Poleg ekipnega naslova so v Šentvid odšli še štirje naslovi pokalnih prvakov, dva naslova pokalnih podprvakov, tri uvrstitve na tretja mesta ter po eno četrto in peto mesto.

AMD Šentvid pri Stični – najuspešnejša ekipa letošnjega Pokala Akrapović

Damjan Smrekar je z novo zmago potrdil naslov prvaka v razredu MX Open R1. Tudi naslov podprvaka je šel v Šentvid, in sicer v roke Boruta Koščaka. Prvak je postal v MX 85 junior tudi Rok Rus, čeprav je bil na zadnji dirki za glavnim konkurentom Rokom Majeričem. Pri veteranih, starih med 35 in 45 let, je že dalj časa prvak Igor Pancar, ki je na zadnji dirki zabeležil še eno zmago. Naslov prvaka je najtesneje osvojil Rok Virant v razredu MX 125 R2. Na zadnjo dirko je prispel s točko zaostanka za vodečim v prvenstvu, zanesljiva zmaga pa ga je popeljala na vrh zmagovalnega odra. Ljubljčan bo tako prihodnje leto napredoval in branil barve šentvidskega društva v razredu MX 125 R1. V tem razredu je letos vso sezono uspešno nastopal Klemen Porenta, ki je po še enem petem mestu v Slovenj Gradcu tudi končal sezono na skupnem petem mestu.

Zmagovalnega odra se ob koncu sezone veselita še Stane Pečjak in Branko Kavšek pri veteranih, starih nad 45 let. Slednji je bil v Slovenj Gradcu drugi, medtem ko Pečjak ni nastopil na zadnji dirki in je že pred tem postal pokalni podprvak, Kavšek pa je tretji veteran tega razreda v letošnji sezoni. Pri Veteranih 35 sta na zadnji dirki nastopila tudi Drago Hribar (14.) in Bojan Gorišek (17.), ki svojo premerno sezono končujeta na 17. oz. 27. mestu.

Še eno končno tretje mesto je dosegel Aljaž Lampret v MX 85, ki je bil na zadnji dirki sicer peti. Takoj za njim pa sezono končuje Luka Kutnar, ki je v Slovenj Gradcu ponovil zmago iz Šentvida in s tem dokazal, da vsekakor sodi v vrh svoje kategorije, a so mu boljše končno uvrstitve preprečile

poškodbe na začetku sezone. Na 10. mestu končuje sezono tudi Klemenčič Matjaž, enajsti v Slovenj Gradcu, zagotovo pa mu bo najbolj ostal v spominu nastop v Slovenskih Konjicah sredi septembra, ko je po kaotičnih razmerah na progi na koncu stopil na drugo stopničko.

Tretji na lestvici razreda MX Open R2 je po tretjem mestu v Slovenj Gradcu tudi Robert Kavšek. V isti kategoriji je bil šesti Peter Šilc, ki isto mesto

zaseda tudi v skupni razvrstitvi. Jure Pečjak je bil 15., medtem ko sezono končuje na 27. mestu. Eno točko je v Slovenj Gradcu ujel še Rok Pečjak, sicer 38. na lestvici sezone. To pa niso edini šentvidski motokrosisti na lestvici omenjenega razreda. Sezono so končali še Marko Drvar (14.), Boris Skubic (18.), Rok Susman (21.), Miha Marn (23.), Dejan Srebrnjak (43.), Aleš Groznik (47.), Davorin Gorišek (50.) ter Dejan Pačnik in Rok Erjavec, ki sta na repu brez točk.

Omenimo še, da sta do prvih točk v razredu MX 125 R2 prav na zadnji dirki sezone prišla tudi Matevž Ahčin (21.) in Damjan Kralj (23.). V isti kategoriji je bil Jure Kavšek tokrat 17., kar zadostuje za 16. mesto ob koncu sezone. Sicer pa je bil razred MX 125 R2 sploh najštevilčnejši po zastopstvu voznikov iz AMD Šentvid pri Stični. Poleg že omenjenih, skupaj s prvakom Virantom na čelu, so nastopali tudi Matjaž Janežič (22.), Staš Goričar (30.), Boštjan Tomažin (46.), Primož Struna (52.), Darko Tomažin (53.) ter sicer brez točk Rok Zupančič, Rok Miklič, Simon Kutnar, Luka Trontelj, Aleš Groznik in Matjaž Struna.

V MX 65 juniorji je bil Jan Hribar v Slovenj Gradcu s petim mestom pred Janom Pancarjem, na lestvici pa sta Pancar na šestem mestu, Hribar pa na osmem.

Matej Šteh

Da je moto šport doma v naših krajih, dokazujejo tudi rezultati nekaterih naših občanov, ki sicer niso člani AMD Šentvid pri Stični. Med motokrosisti velja omeniti Andreja Rusa (AMD Orehova vas), ki je letos med veterani dosegel tretje mesto v državnem prvenstvu in četrto v pokalnem prvenstvu Akrapović (MX Vetarni 35). Nastopal je tudi v razredu MX Open, kjer je bil uspešnejši v pokalnem prvenstvu z 11. mestom.

Letošnjo sezono si bo zagotovo zapomnil tudi voznik supermota Rok Mihelčič (AMD Lukovica). Ne samo, da je državno prvenstvo končal na tretjem mestu v razredu S1(450), nastopil je tudi na svetovnem pokalu narodov v Bolgariji kot član slovenske reprezentance, s katero je med 14 ekipami osvojil deveto mesto. Zabeležil je tudi točke evropskega prvenstva.

Prvo sezono v supermotu je uspešno prestal tudi Bogdan Novak (AMD Šentvid pri Stični), ki je bil v pokalnem prvenstvu tretji v razredu S Amater.

Najuspešnejši občan na štirih kolesnih pa ostaja še naprej Tadej Koščak, ki je letos osvojil naslov pokalnega podprvaka med štirikolesniki, zabeležil pa tudi točke evropskega prvenstva na dirki v Jastrebarskem na Hrvaškem.

Rok Mihelčič – član slovenske supermoto reprezentance na skrajno levi

ZAKLJUČENO JE TEKMOVANJE V OSREDNJI SLOVENSKE LIGI V ŠAHU

Tekmovanje v osrednji slovenski ligi se je zaključilo. V četrtek, 6. 11. 2008, so ekipe odigrale še zadnje, 9. kolo. Prva ekipa ŠK Višnja Gora-Stična je štiri dvoboje igrala neodločeno in pet dvobojev izgubila. V zadnjem kolu smo upali vsaj na pol točke. Ni šlo po načrtih in izgubili smo kar 0 : 4. To ni nikakršna sramota, saj je bil naš nasprotnik prvouvrščen, ki je imel pred zadnjim kolom že kar pet točk naskoka. Imeli smo srečo, ker je naš konkurent za obstanek DU Kamnik premagal Buscotrade Trzin samo minimalno (2,5 : 1,5). Če bi zmagali 4 : 0, bi bili mi uvrščeni na deveto mesto in bi izpadli, ker bi imel DU Kamnik kljub enakemu številu točk po deskah eno meč točko več in tako bi obstali oni, mi pa bi izpadli. Naj spomnim, da smo lansko leto osvojili odlično tretje mesto. Iz tega lahko zaključimo, kako

so lige iz leta v leto močnejše, prihajajo boljši igralci, je pa res, da letos posamezni igralci iz prve ekipe niso bili tako uspešni kot leta nazaj.

Druga ekipa ŠK Višnja Gora-Stična je bila letos bolj uspešna in je šest dvobojev zmagala in tri dvoboje igrala neodločeno. Zasedla je odlično drugo mesto in se uvrstila v drugo ligo. V zadnjem dvoboju proti ekipi Protect Podpeč sta jim zadoščali samo dve točki, da se uvrstijo v eno ligo višje, uspelo jim je še več, saj so zmagali 1 : 3.

Tudi letos bomo prejeli nekaj medalj po deskah. Kapetan prve ekipe Sašo Pirnat je na 3. deski v prvi ligi zbral 3,5 točke iz šestih partij in bo prejel zlato medaljo, ostali iz prve ekipe na žalost ne bodo prejeli priznanj. Kljub temu je treba vsem igralcem čestitati za borbenost, saj smo

le obstali v ligi najboljših, kar še daleč ni enostavno.

V drugi ekipi je treba pohvaliti odlično igro kapetana Antona Kastelica, ki je dosegel 5,5 točk iz sedmih partij na 5. deski in se mu prav tako nasmiha zlata medalja, Pavla Sotirova, ki je zbral 6 točk iz osmih partij na 3. deski, prejel bo bronasto medaljo, in Borisa Kocmurja, ki je zbral 4,5 točke iz petih partij na četrti deski in bo prejel zlato medaljo.

Ker pred to izdajo časopisa Klasje še niso bili objavljeni vsi rezultati, se še ne ve točno, kdo bo prejel kakšno medaljo. Natančni podatki bodo zato objavljeni v prihodnji izdaji. Šahovski pozdrav!

Sašo Pirnat

LIVAR NA SMRTNI POSTELJI?

Tokrat ne bomo pisali o rezultatih NK Livar, saj je v klubu trenutno drugo dogajanje veliko bolj pomembno kot dosežki ekip. Natančneje rečeno: gre za preživetje. Dolgoletni predsednik Stane Ostreman se je pred časom upokojil v družbi Livar. S pomočjo položaja v podjetju, ki ga je vodil, in poslovnih partnerjev, je zagotavljal večinski del proračuna kluba. S približno 100.000 evri bi Livar lahko normalno dokončal sezono, vendar to ni bistveni problem. Največja težava je v tem, da za predsednika ni kandidata, ki bi bil tako vpliven, da bi ivanškemu nogometu lahko priskrbel približno tri četrte od (najmanj) 500.000 evrov.

»Odprte obveznosti jesenskega dela tekmovanja bodo znašale približno 80.000 evrov. Za tako vrednost obstajajo tudi odprte terjatve do sponzorjev. Za septembrsko, oktobrsko in novembrsko izplačilo igralcem članske ekipe, trenerjem in zaposlenim pa sredstva poskušamo še zbrati. Problem je, ker Livar nima več interesa za podpiranje nogometa v takšni meri kot do zdaj, ko je s svojimi poslovnimi partnerji skrbel za 70 odstotkov sredstev. Županu sem predlagal, da se sestane z novimi lastniki in jih skuša prepričati, da bi bil Livar še glavni pokrovitelj kluba,« je povedal Ostreman, ki se je z županom obrnil tudi na 350 največjih podjetnikov v občini. Odziv pa je bil silno klavrn, na srečanje sta prišla le dva. Uspešnejši je bil Ostermanov sestanek s starši otrok, ki igrajo za Livarja, s katerimi so se dogovorili, da stroške za tekmovanja poravnava iz lastnega žepa. Klub nikoli ni imel vladin, zdaj pa se je položaj žal precej spremenil ...

»Ker klub deluje normalno, se dolgovi do dobaviteljev povečujejo. Upravni odbor pa je zanje odgovoren z osebnim premoženjem. Zato je ena od možnosti stečaj kluba. Če se bomo z igralci dogovorili, da se bodo odrekli pogodbam, mi pa jim bomo skušali zagotoviti septembrsko, oktobrsko in novembrsko izplačilo, lahko tekmovanja z mladinskimi selekcijami nadaljujemo in stečaj ne bo potreben, članska ekipa pa bo šla v peto ligo.«

Tudi če bi klub deloval na nižji ravni, stroški ne bi bili bistveno manjši. »Za 100.000 evrov nogometa v Ivančni Gorici ne bo, saj je že vzdrževanje premoženja, ki je občinsko, dražje od tega zneska. Priskrbiti je treba okrog 500.000 evrov, 35 do 40 odstotkov stroškov je namreč fiksnih, to so voda, elektrika, ogrevanje, vzdrževanje objektov, igrišč in tako dalje, kar je potrebno ne glede na to, v kateri ligi se igra.«

Ideja je bila tudi, da Livar ne bi imel nekaterih mladih selekcij, vendar se klub, ki ima le ekipe od 8 do 14 let, zdi Ostermanu neprimeren, saj ni kam napredovati. Veliko vprašanje je torej, kaj se bo zgodilo z Livarjem, ki ima 235 članov.

Zaradi zaključka redakcije tokratne številke Klasja še ne moremo poročati, kaj je odločila skupščina kluba, sklicana za 14. november. Le upamo lahko, da se je našla pametna rešitev in se bo nogomet na izjemnih objektih v Ivančni Gorici igral še naprej.

Lojze Grčman

PREBUJENI VETERANI LIVARJA V JESENSKEM DELU ZELO USPEŠNI

Po lanske nekoliko slabši sezoni so ivanški veterani zopet pokazali, da še imajo zobe.

V letošnji sezoni zopet dobro grizejo in dosegajo prav spodbudne rezultate, ki jih trenutno uvrščajo na četrto mesto med 10 ekipami v Ljubljanski veteranski nogometni ligi. Le tako naprej.

Za veterane NK Livar igrajo: Lojze Lihtenvalner, Iztok Štepic, Marko Hrovat, Matjaž Jordan, Jože Hrovat, Robert Hribar, Damjan Hribar, Borut Hribar, Marjan Lampret, Matej Lampret, Milan Sadar, Marjan Sadar, Samo Kavšek, Sreten Kovačević, Niko Anžlovar, Franci Duša, Darko Jurčič, Jože Gale, Miran Škrjanc, Fadil Lugiqi, Silvo Vrhovec, Janko Petrovič, Peter Tihle, Mirko Vidrih, Milan Ceglar, Jože Kolmanko in Peter Strnad.

Lestvica po 8. krogu Ljubljanske veteranske nogometne lige – 2008/2009:

Ekipa:	tekem			dani	prejeti			razlika	točke
	zmage	remi	poraz		goli	goli	goli		
1	NK KRANJ	8	7	1	0	23	8	+15	22
2	NK KOČEVJE	8	6	1	1	29	11	+18	19
3	NK TABOR 69	8	4	3	1	25	15	+10	15
4	NK LIVAR	9	4	2	3	25	18	+7	14
5	NK SLAVIJA	9	4	1	4	18	17	+1	13
6	NK DOBROVA	7	3	2	2	8	6	+2	11
7	NK VRHNIKA	8	2	3	3	10	12	-2	9
8	AGENCIJA 19	9	1	1	7	14	27	-13	4
9	NK KRIM	8	1	1	6	10	27	-17	4
10	NK DRAGOMER8	1	1	6	6	6	27	-21	4

Simon Bregar

MEDOBČINSKO PRVENSTVO V MALEM NOGOMETU NA KRKI ZMAGALI KRČANI

V ponedeljek, 12. oktobra 2008, je na Krki v lepem sončnem vremenu potekalo medobčinsko prvenstvo v malem nogometu občin Grosuplje, Videm - Dobropolje in Ivančna Gorica. Na tekmovalju je nastopalo 6 ekip, po dve najboljši iz vseh treh občinskih lig. Ponovno se je pokazalo, da se v zadnjem obdobju najboljši nogomet igra v Ivančni Gorici, saj sta obe naši ekipi pristali prav na vrhu.

Prvi izločilni krog je potekal tako, da so igrali med seboj prvaki posameznih občin proti drugouvrščenim iz ene od drugih dveh občin. Obe naši ekipi sta zanesljivo zmagali in se ob ekipi ŠD Ponikve uvrstili v finalni del treh ekip. Tam sta obe zanesljivo ugnali ekipo ŠD Ponikve in se v zadnji tekmi »udarili« med seboj za prvo mesto. Kot se za odločilno tekmo spodobi, je bila tekma zelo napeta in zanimiva, a občinski prvaki s Krke so potrdili, da so letos res najboljši tudi na medobčinskem nivoju.

Rezultati:

Pari prvega, izločilnega kroga:
Erna Čušperk : ŠD Ponikve 1 : 10 (1 : 2)
Mizarstvo Trunkelj Krka : Šmarje 3 : 1 (1 : 1)
Veliki Snežak : KMN Dixi Stična 1 : 4 (0 : 1)

Finalni del:

Mizarstvo Trunkelj Krka : ŠD Ponikve 4 : 0 (1 : 0)
KMN Dixi Stična : ŠD Ponikve 4 : 2 (1 : 1)
Mizarstvo Trunkelj Krka : KMN Dixi Stična 4 : 3 (3 : 2)

Končni vrstni red:

1. Mizarstvo Trunkelj Krka
2. KMN Dixi Stična
3. ŠD Ponikve
- 4.-6. Šmarje, Veliki Snežak, Erna Čušperk

Za ekipo medobčinskih prvakov so igrali: kapetan Jože Mišmaš, Robi Gačnik, Jože Gačnik, Tomi Mišmaš, vratar Jernej Turk, Damjan Hribar, Tomaž Gorenc, Primož Zupančič in Matjaž Eržen. Na klopi so za ekipo stiskali pesti še poškodovani: Dušan Strah, Jože Jeraj in Jaka Erjavec.

Za ekipo KMN Dixi Stična, ki je osvojila drugo mesto, so igrali: vodja ekipe in vratar Gregor Arko, Dušan Škorič, Danijel Glavič, Mario Dražetič, Igor Koščak, Štefan Erjavec, Tadej Jankovič, Robert Potokar, Ivo Furd, Robert Bevc in Uroš Černivec.

Simon Bregar

RK SVIŠ Pekarna Grosuplje Ivančna Gorica

ČRNO-BELI SVET

Po sedmem krogu 1. B-DRL so rokometaši SVIŠ-a Pekarne Grosuplje na šestem mestu na lestvici.

V zadnjih tednih so odigrali tri srečanja. Na tekmi s Šmartnim so obračunali s starimi znanci s prijateljskih tekem. Klub izpod Bogenšperka se je pred sezono dodobra okrepil, saj je pripeljal izjemnega zunanjega igralca Filipa Gradiška in bliskovito levo krilo Boštjana Kogovška. Napovedoval se je torej lokalni derbi, takšen pa je bil tudi rezultat, 29 : 29. Možnosti za zmago so imeli oboji, izkoristil pa

je ni nihče.

V šestem krogu je sledila domača tekma z Izolo, v kateri Ivančani niso imeli niti najmanjših težav in so ob izdatni minutaži vseh igralcev zmagali s 35 : 29. Sledil je praznični premor, nato pa v sedmem krogu tekma na gostovanju s Kočevjem, presečenjem letošnje sezone s kopico ribniških priložnosti željnih mladcev. V novi kočevski športni dvorani je

SVIŠ doživel prvi večji spodrsrlaj sezone, saj so domači Ivančane premagali z 29 : 22, izkoriščajoč predvsem SVIŠ-eve napake v napadu.

Predstave vijoličnih so na splošno zelo solidne, rezerve pa obstajajo še pri igri v napadu. Črno piko pa si v letošnji sezoni zaslužijo gledalci, ki jih je na domačih tekmah silno malo, čeprav Ivančani v nasprotju z lansko sezono zmagujejo.

Mladinci	Kadeti	St. dečki A	St. dečki B	Ml. dečki A	Ml. dečki B
Izola : SVIŠ PG 23 : 26	SVIŠ PG : Ribnica 29 : 29	SVIŠ PG : Ribnica 21 : 25	SVIŠ PG : Ribnica 25 : 30	SVIŠ PG : Grosuplje 20 : 27	SVIŠ PG : Grosuplje 19 : 30
SVIŠ PG : Šmartno 38 : 37	SVIŠ PG : Krka 33 : 27	Krim : SVIŠ PG 17 : 31	SVIŠ PG : Trimor 41 : 46	Škofljica : SVIŠ PG 17 : 25	Škofljica : SVIŠ PG 6 : 21
Hrpelje-Kozina : SVIŠ PG 24 : 25		SVIŠ PG : Trimor 22 : 33		SVIŠ PG : Metlika 26 : 29	SVIŠ PG : Metlika 21 : 22
SVIŠ PG : Sežana 27 : 22				Krka : SVIŠ PG 17 : 19	Krka : SVIŠ 20 : 18

Lojze Grčman

SREDNJEŠOLSKI ŠPORT

NOGOMETAŠI SREDNJE ŠOLE JOSIPA JURČIČA DRUGI NA DOLENJSKEM

V torek, 21. oktobra, je v Novem mestu potekalo dolensko področno tekmovanje v dvoranskem nogometu za dijake srednjih šol. Kot že nekaj zadnjih let so tudi letos vrh krojili naši dijaki iz Ivančne Gorice. Kljub temu da niso ponovili lanske zmage, so bili tudi tokrat v finalu, v katerem pa so morali priznati premoč ekipi iz Srednje šole Črnomelj. Glede na to, da tudi drugo mesto vodi v nadaljnje tekmovanje med najboljših 16 srednješolskih ekip v državi, je to seveda ponovno velik uspeh. Ekipo Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice so zastopali: Tilen Jenko (kapetan), Edis Harbaš (najboljši strellec tekmovalja), Robi Medved, Jani Hočevvar (vratar), Simon Ostanek, Anže Ivanjko, Gašper Klemenčič, Anže Kocjančič, Blaž Zupančič, Jože Kovač in Klemen Skubic.

Rezultati zaključnega dela tekmovanja:

POLFINALE

SŠ IVANČNA GORICA : GIMNAZIJA KOČEVJE 4 : 1 (2 : 0)
ŠC NM – SEŠTG : SŠ ČRNOMELJ 2 : 3 (0 : 0, 0 : 0)*
* po kazenskih strelh

ZA 3. MESTO

GIMNAZIJA KOČEVJE : ŠC NM – SEŠTG 2 : 1 (1 : 0)

FINALE

SŠ ČRNOMELJ : SŠ IVANČNA GORICA 4 : 2 (3 : 2)

VRSTNI RED PODROČNEGA PRVENSTVA V MALEM NOGOMETU ZA DIJAKE

1. SREDNJA ŠOLA ČRNOMELJ
2. SREDNJA ŠOLA JOSIPA JURČIČA IVANČNA GORICA
3. GIMNAZIJA KOČEVJE
4. ŠOLSKI CENTER NOVO MESTO – SREDNJA ELEKTRO ŠOLA IN TEHNIŠKA GIMNAZIJA
- 5.-7. ŠOLSKI CENTER KRŠKO – SEVNICA – SREDNJA POKLICNA IN STROKOVNA ŠOLA
- 5.-7. EKONOMSKA IN TRGOVSKA ŠOLA BREŽICE
- 5.-7. ŠOLSKI CENTER NOVO MESTO – SREDNJA ZDRAVSTVENA IN KEMIJSKA ŠOLA

Simon Bregar

OBČINSKA LIGA V KOŠARKI

PRVI PORAZ VODILNE EKIPE PRINCE PUB

Začel se je jesenski in hkrati zaključni del letošnje občinske lige v košarki – trojke. Letos je tekmovanje še bolj zanimivo, ker veliko fantov iz občinske lige igra v novoustanovljenem košarkarskem klubu KK Ivančna Gorica. Fantom se pozna, da redno vadijo, tako da so bile že začetne tekme, ki so običajno odigrane nervozno in z veliko napakami, zelo kvalitetne in zanimive.

Ekipe Prince pub se bo nedvomno poznala odsotnost poškodovanega vodje ekipe Uroša Kristana. Za ovratnik ji že tesno diha ekipi Tornado in Kremenčkovi. Le-ti so v zadnjem krogu že ugnali vodilno ekipo in tudi sami napovedali boj za vrh. Iz ozadja bosta favorizirane tri ekipe poskušali presenetiti vse boljša ekipa Bomax in letošnji veliki dolžniki SDS Ivančna Gorica, ki bodo gotovo vknjižili še kakšno zmago.

LESTVICA

mesto	ekipa	tekem	zmage	porazi	koš	razl.	točke
1.	PRINCE PUB	8	7	1	249 : 199	+50	15
2.	TORNADO	8	6	2	232 : 189	+43	14
3.	KREMENČKOVI	8	6	2	262 : 237	+25	14
4.	BOMAX	8	4	4	245 : 255	-10	12
5.	SDS IVANČNA GORICA	8	1	7	218 : 271	-53	9
6.	BAR NA POSTAJ	8	0	8	162 : 218	-56	6 *

*Ekipe BAR NA POSTAJ ni bilo na tekmah IV kroga, zato ni prejela točk.

Simon Bregar in Miha Zajc

JESENSKA GURMANSKA POSLASTICA

JESENSKI KRUH

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

Da bi letošnje martinovanje ostalo v prijetnem spominu zaradi okusnih in kvalitetnih dobrot na vaši mizi, peki Mercatorjeve domače pekarnice priporočajo, da ob mesni poslastici postrežete Jesenski kruh, pšenični mešani kruh s semeni in koncentratom rdečega grozdja.

Njegova posebnost je izvleček sladkih grozdnih jagod, ki mu daje rahel kiselkast okus. Ta aromatičen okus se enkratno ujema z bogatim posipom na hrustljivo zapečeni skorji. Dnevno sveže pripravljen hlebček je na voljo v vseh Mercatorjevih živilskih prodajalnah.

RECEPT: "ZA PRSTE OBLIZNIT"

Idealna rešitev za pripravo slatne jedi je na poseben način pripravljen rostbif, ob katerem se odlično prilega Jesenski kruh.

ROSTBIF NA JESENSKI NAČIN

Sestavine, ki jih potrebujemo za pripravo kosila za štiri osebe, so: 400 gramov dobro uležanega rostbifa, štiri žlice kvalitetnega olja, 8 strokov česna, ščepec soli, popra, malo vroče juhe in en hlebček Jesenskega kruha.

Meso temeljito operemo pod tekočo vodo in osušimo. Narežemo ga na zrezke, nato še na rezance. V segreto ponev zlijemo olje, nanj takoj položimo zrezan rostbif. Mesne rezance na hitro popražimo, da sok izpari. Dodamo zdrobljen česen, še malo popražimo, zalijemo z vročo juho in vse skupaj dušimo še 5 minut. Postrežemo z na manjše rezine zrezanim Jesenskim kruhom.

Dober tek!

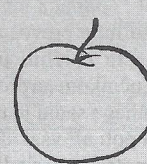
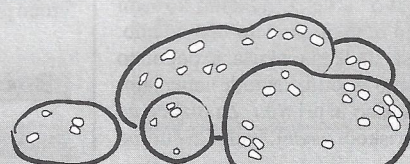

Mercator

Mercator, d.d., Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana

NAJBOLJŠE IZ PEKARNE GROSUPLJE SAMO V MERCATORJU

NAŠ VRTIČEK

MESEC NOVEMBER – LISTOPAD

Katarina ali kres, če je mrzlo, neti les.

V preteklosti so v različnih krajih po Sloveniji uporabljali več imen za november, med temi so bolj znana listognoj, gnilolist, listnik ter martinščak, martinšček in andrejšček. Staro slovensko ime za november, ki se je ohranilo vse do danes, je listopad.

Novembra so vrtovi polni pisanega listja, ki je nekaterim v nadlogo, drugim, zlasti otrokom, pa v nepopisno veselje. Treba ga je pograbiti in odnesti na kup, kajti če ga bomo pustili na zelenici, lahko trava pod listnim pokrilom prične propadati. Tudi iz domačih ribnikov je treba sproti poloviti listje, da to ne bi začelo gniti v vodi. Z listjem in suhimi vejami lahko prekrijemo kompost ali pa posebej pripravimo listno kopico na vrtu, jo potrosimo z apnom in prekrijemo z žičnato mrežo, da listja ne bo razpihal veter. Spomladi razpadlo listje zmešamo s kompostom in mešanico uporabimo za gnojenje prsti. Razkrajanje komposta, v katerem je samo listje brez drugih rastlinskih odpadkov, poteka zelo počasi, toda zrel kompost (listovka) je zelo kakovosten. Listja z dreves, ki so ga napadli škodljivci in bolezn, ne dajemo na kompost, temveč ga vržemo med odpadke ali pa sežgemo.

Pred zimo poskrbimo za drobne vrtno prijatelje, ki skozi vse leto skrbijo za to, da je okolje bolj živahno in privlačno. Očistimo ptičje krmilnice in vanje vsak dan nasujemo nekaj semen, da postopno privadimo ptice na zimsko pridelališče. Ker pa suha semena ne vsebujejo dovolj vlage, bo za ptice sila dobrodošlo, če na vrt postavimo še napajalnik z vodo, ki naj bo kakšen meter nad tlemi, da bodo ptice imele nadzor nad okolico.

BELA OMELA ZA SREČO, OKRAS IN ZDRAVJE

Pozno jeseni, ko drevje odvzame listje, lahko v nekaterih drevesnih krošnjah na golih vejah opazimo različno velike šope nekakšnih zelenih poganjkov. Na vejah se tako razraščata bela omela, zimzelena grmasto razvejana rastlina. Najraje raste na listnatih drevesih, na jablanah, topolih, jelkah, smrekah, hrastu, lipah.

Omela je posebnost v svetu narave. Iz svo-

jega gostitelja dobiva vodo s hranilnimi snovmi, sama pa z olivno zelenimi podolgovatimi listi tvori škrob. Prehranjuje se s klorofilom, ki je v njenih zelenih vejicah in mesnatih listih. Rastlina se ne obrača k svetlobi, temveč se razraščata enakomerno v obliki krogle na vse strani. Listi in steblo ostanejo vedno enaki, saj se ne postarajo in ne venijo. Kot biser velike bele jagode dozori v božičnem času. Te jagode so pravzaprav največja privlačnost omele. Bela omela je tako pogosto prazničen okras na hišnih vratih, v šopkih, venčkih in različnih cvetličnih aranžmajih.

V antiki in srednjem veku so belo omelo uporabljali za zdravljenje epilepsije, pri napadih omotice, za zdravljenje turfov in gnojnih ran. Danes se zel bele omele uporablja za zniževanje povišanega krvnega tlaka, ponavadi kot dodatek sintetičnim zdravilom. Že stari Rimljani so verjeli, da

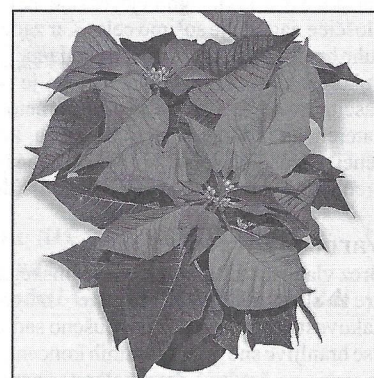
je človek, ki se z najdražjimi poljubi pod šopom omele, obešene nad vrati, vse leto srečen.

BOŽIČNA IN VITEZOVA ZVEZDA

Te dni se v naših domovih počasi že pojavljajo lončnici, ki služita kot okras predvsem v času božičnih praznikov. To sta božična zvezda in vitezovalna zvezda.

Božična zvezda ima rdeče obarvane liste. Lahko so tudi krem ali roza barve, v zadnjem času pa so si gojitelji omislili tudi pobarvane. Božična zvezda spada v družino euphorbij, strokovno jo imenujejo Euphorbia pulcherrima in izvira iz Mehike. Srečujemo jo tudi v divjini v Srednji in Južni Ameriki pa tudi v himalajskem visokogorju nad 3000 m nadmorske višine. V divjini kot grm zraste celo do 5 metrov visoko. Nekaj podrobnosti o tej rastlini: božične zvezde najbolj uspevajo na svetlih rastiščih, kamor ne sije neposredna sončna svetloba. Po cvetenju lahko rastline krepko obrežemo tako, da so poganjki dolgi približno 15 cm. V lončku pustimo le 3-5 poganjkov. Pozimi naj bo rastlina v prostoru s temperaturo 18-20 stopinj Celzija, med cvetenjem pa potrebuje nekoliko hladnejši prostor. V rastnem obdobju jo obilno zalivamo in škropimo z mlačno vodo, po cvetenju pa zalivanje zmanjšamo. Od junija do oktobra jih enkrat tedensko dognajmo z gnojilom za cvetoče rastline.

Glede na čas cvetenja je božična zvezda rastlina kratkega dne. To pomeni, da se ji cvetovi in ovršni listi začnejo razvijati šele, ko se skrajša čas dnevne osvetlitve. Za cvetenje potrebujejo 8 tednov dolgo

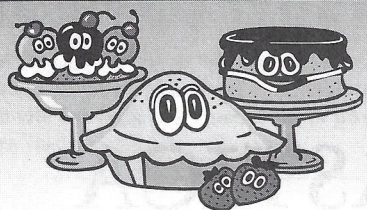

obdobje, v katerem traja dnevna osvetlitev 10 ur ali manj. Rastline moti celo ponoči prižgana luč. Če torej želimo, da bo zacvetela okrog božiča, poskrbimo, da jo imamo 8 tednov prej na svetlobi največ 10 ur, ostalo pa v temnem prostoru.

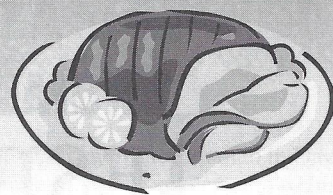
Vitezovalna zvezda ali hipeaster (Hippeastrum) je že dolgo priljubljena čebulnica, ki jo mnogi med vami poznate pod njenim starim in danes neveljavnim imenom amarilis. Najprej se moramo odločiti, kdaj želimo, da bo naša rastlina v polnem cvetu. Čebulico moramo posaditi 6-8 tednov pred željenim datumom. Amarilise navadno kupimo kot golo čebulico, ki jo moramo sami posaditi. Za sajenje izberemo lonček, ki je le malo večji (2-4 cm) od premera čebulice. Posadimo jo v dobro odceden substrat do polovice ali dveh tretjin njene višine. Pred sajenjem čebulico namočimo za približno 12 ur v mlačno vodo. Pri tem naj bodo v vodi samo korenine, medtem ko mora zgornji del ostati suh. Več o vitezovalni zvezdi pa v naslednji številki časopisa Klasje.

Lep jesenski pozdrav!

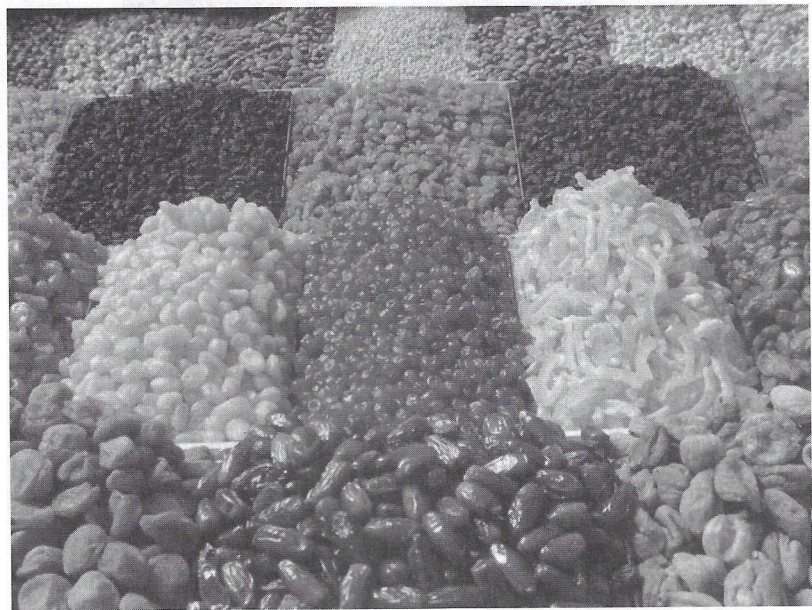
Irena Ihan

Gospodinjska stran

SUHO SADJE, NAŠ VSAKDANJI KRUH (1. del)

O sušenju sadja je pisal že Valvasor v *Slavi Vojvodine Kranjske* leta 1689. Ob obilnih letinah je bilo treba sadje predelati na vse načine (kis, žganje, sušenje ...), saj se je svežega prodalo le omejene količine. Sušeno sadje je bilo priboljšek v dolgih zimskih večerih, malica šolarjev, darilo ob Miklavžu.

Danes je **domače sušeno sadje** priboljšek, ki odraža pozitiven odnos do življenja. V sušenem sadju je visoka koncentracija sladkorjev, mineralov in drugih hranilnih snovi, zato ima veliko prehransko vrednost.

Prehranski strokovnjaki, ki so v želji, da ljudem ne bi bilo treba večno razmišljati o prepovedanih sladkarijah, so pod drobnogled vzeli suho sadje in ugotovili, da vsebuje obilico celuloze in balastnih snovi (toliko kot sveže sadje). Zato daje suho sadje občutek sitosti, pospešuje prebavo in skrbi za uravnovešeno energetsko bilanco ter za nevtralizacijo strupenih snovi (veže nase oziroma vsrka določene strupe).

Predvsem pa suho sadje odlično spodbuja prebavo. Pri tem so nenadomestljiva suha jabolka, ki v prebavi učinkujejo razstrupljevalno. So lažje prebavljiva kot sveža, kar koristi vsem, ki jim sveža jabolka rada ropotajo po črevesju. Tudi suhe slive so znane kot spodbuda prebavi in zanje še bolj kot za jabolka velja: medtem ko nam sveže zelo rade preveč pospešijo prebavo, suhe nanjo učinkujejo zelo blagodejno. Suhe fige in dateljni pa sploh odlikuje veličastnost sladkega okusa s podobno ugodnim učinkom na prebavo. Le pri suhih marelicah smo zmerni, ker rade napenjajo. Pomen suhega sadja je tudi v njegovi "prenosnosti": vedno je pri roki. Za malico na izletu, na poti ali vsak dan v službi. Na pomoč nam priskoči vselej, kadar začitimo nenadno potrebo po sladkem.

Za sušenje je primerno vse sadje, ki ne vsebuje preveč vode (jabolka, slive, hruške, banane, kaki, kivi, jagodičje, češnje, marelice, dateljni ...). Narežemo ga na krljce ali ploščice, jagodičje sušimo celo. Kar zadeva okus, so od domačega sadja najodličnejše suhe hruške, od tujerodnega pa banane.

Suho sadje je dragocena hrana, saj je bogato s kalorijami, hkrati pa vsebuje obilo zaščitnih snovi. Sušenje je ena od metod trajnejšega shranjevanja sadja. Proces, pri katerem se iz sadja odstranjuje voda, lahko poteka naravno (sušenje na soncu ali v senci), v sušilnicah pod vplivom toplega zraka in močnih ventilatorjev, ali pa se sadje predhodno zamrzne, nato pa vodo v njem naglo izpari (liofilizacija).

Varno in zdravo

Brez vlage ni mikrobnege in encimskega propadanja, zato je posušene plodove – naj gre za slive, marelice ali banane – mogoče hraniti tudi nekaj let, ne da bi se njegova kakovost znatno zmanjšala. Sušeno sadje je varna in nadvse zdrava hrana, v kateri so vse hranljive snovi v večkratnih koncentracijah, energetska vrednost tovrstnih živil pa je večja za šestkrat do desetkrat. O tem pričajo tudi vrhunski športniki, ki zaradi velikih energetskih potreb redno uživajo suho sadje.

Učimo se od modrih prednikov, ki so imeli do suhega sadja nadvse spoštljiv odnos. Suho sadje je odličen dodatek vsem obrokom ter zelo primerno darilo ob Miklavžu za naše najmlajše.

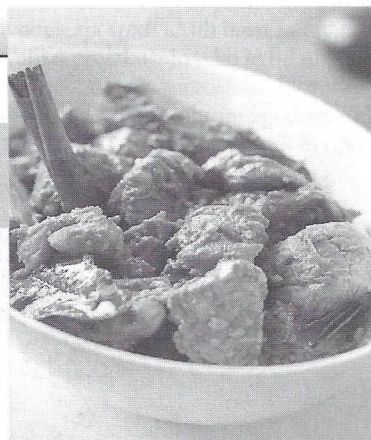

Piščanec s suhim sadjem

Recept za piščanca s suhimi slivami, suhimi marelicami in limono

Sestavine: 1 piščanec s kožo, sol, poper, 3 žlice masla, 3 žlice olivnega olja, 2 kosa čebule, mleta rdeča paprika, rožmarin, jušna kocka, 2 dl vode, 150 g suhih sliv, 150 g suhih marelic, 1 kos limone

Priprava: Piščanca operemo, osušimo in narežemo na približno 10 kosov. Meso solimo in popramo. V ponvi segrejemo maslo in olivno olje ter narezano čebulo. Ko čebula postekleni, dodamo na kose narezanega piščanca in ga opečemo z vseh strani. Potresemo ga s mletimi papriko in rožmarinom. Prilijemo vodo, v kateri smo raztopili jušno kocko, in meso dušimo približno 20 min. Suhe slive, suhe marelice in oprano ter olupljeno limono narežemo na koščke. Vse skupaj dodamo k mesu. Dušimo še približno 40 min. Po potrebi prilijemo še nekaj žlic jušne osnove.

Torta s suhim sadjem

Preprosta torta s suhimi slivami in suhimi hruškami, oljnim oljem, jogurtom, cimetom in klinčki

Sestavine: 300 g moko, 100 g rjavega sladkorja, 10 suhih sliv, 6 polovic suhih hrušk, 100 g orehovih jedrc, 80 g masla, 1,5 dl ekstra deviškega olivnega olja, 100 g jogurta, 3 jajca, 1 pecilni prašek, žlička cimeta, 1 žlička sveže mletih klinčkov, 2 klinčka
Premaz: 3 žlice medu, 30 g masla

Priprava: Orehova jedrca drobno sesekljamo. Manjši tortni model obložimo s papirjem za peko. V skledo presejemo moko, pecilni prašek, cimet in mlete klinčke. Dodamo sesekljane orehe.

Pečico segrejemo na 180 °C. V kotličku penasto umešamo jajca in sladkor. Primešamo jogurt in olivno olje. Zmesi dodamo presejano moko ter drobno narezane suhe slive in hruške; nekaj koščkov suhega sadja prihranimo. Zmes nalijemo v obložen tortni model. Po vrhu jo potresemo s prihranjenim suhim sadjem, potem pa model za 50 minut potisnemo v segreto pečico.

Tik pred koncem pečenja maslo za premaz pristavimo s klinčkoma. Ko se stopi, klinčka odstranimo, maslo pa gladko razmešamo z medom. Pečeno torto vzamemo iz pečice in še vročo premešamo z mešanico masla in medu. Torto ohladimo.

Bučne polpetke v slivovi omaki

Sestavine za bučne polpetke: 400 g bučnega mesa, 200 g krompirja, 3 jajca, 60 g parmezana, 40 g drobtin, sol, beli poper v zrnu, muškatni orešček, nekaj lističev bazilike
Sestavine za sladko-kislo slivovo omako: 250 g sliv, 1 dl jabolčnega kisa, 1 dl modrega burgundca, 2 žlici sladkorja, 2 žlički jedilnega škroba, košček vanilijevega stroka, muškatni orešček, 3 žlice olja

Priprava: Pristavimo posodo za kuhanje v pari. Očiščeno bučno meso narežemo na večje koščke, krompir pa olupimo in narežemo na osmine. Narezane buče in krompir skuhamo v pari. Slive razkoščičimo, vaniljo podolžno razpolovimo in izpraskamo stržen. Baziliko drobno sesekljamo. Kuhano zelenjavo zmečamo v pire, ki ga začínimo s soljo in s sveže mletim belim poprom. Masi enega za drugim primešamo jajca, potem pa na vse skupaj drobno nastrgamo sir. Dodamo drobtine in sesekljano baziliko, dobro premešamo in z rokami oblikujemo polpetke. V ponvi segrejemo olje, na katerem polpetke spečemo po obeh straneh.

Sladko-kisla slivova omaka:

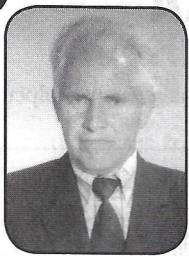
Razkoščičene slive v električnem mešalniku skupaj z jabolčnim kisom gladko razmešamo. Tekočino prelijemo v ponev, dodamo sladkor, vino, izpraskan vaniljin stržen in nastrgan muškatni orešček. Ko zavre, odstavimo in vmešamo škrobno moko, potem pa pristavimo še za minuto, da se omaka nekoliko zgosti. Slivovo omako razdelimo na segrete krožnike, v omako pa razdelimo pečene polpetke. Bučne polpetke v slivovi omaki so nenavadna, a uspešna kombinacija slanih polpet in sladko-kisle omake.

Rezanci s suhim sadjem

Sestavine: 250 g širokih rezancev, 130 g suhega sadja (jabolka, hruške, marelice, fige, slive), 100 g meda, 0,5 dl belega vina, 0,5 dl vode, sok limone, pest mletih orehov

Priprava: Suho sadje narežemo na kocke. Zmešamo vino, vodo, med in pogrejemo na plošči. V to zmes namočimo suho sadje in pustimo stati nekaj ur. Nato v omako stisnemo sok limone, premešamo in odcedimo. Tekočino zmešamo s prej skuhanim testenino, sadje in orehe pa potresemo povrh.

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

*Le delo, skrb, ljubezen in trpljenje
zapolnjevalo tvoje je življenje,
nato pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči.
Sedaj spokojno spiš
in z nami še naprej živiš.*

ZAHVALA

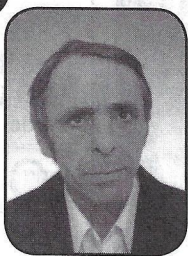
Po težki bolezni nas je v 82. letu življenja zapustil naš dragi ata, brat, stric, dedek in pradedek

FRANČIŠEK RUS

po domače Bernardinov iz Doba pri Šentvidu 14

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala dr. Zupančiču, patronažni sestri Dragici Hribar za lepo nego, pevskega zboru, pogrebniemu zavodu Perpar, gospodu Janezu Petku za obiske na domu in za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo. Hvala za vsa izrečena sožalja, darovane cvetje, sveče, darove za svete maše in dobre namene. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Sin Stane z družino

ZAHVALA

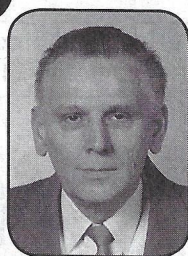
V 69. letu starosti nas je zapustil brat, stric, bračranec in svak

JANEZ TOPOLOVEC

iz Šentvida pri Stični 129

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje in svete maše. Hvala vsem, ki ste se od Janeza poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo za vso pomoč Ljubi in Frenku Krištofu, družinam Selan – Topolovec, Zupančič – Svenšek in družini Hernec. Vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga spoštovali ter ga boste ohranili v lepem spominu, iskrena hvala. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku, pevcem in pogrebniemu zavodu Perpar.

Sestra Joži z družino

*Življenje je kot blisk,
oba hitro mineta.*

ZAHVALA

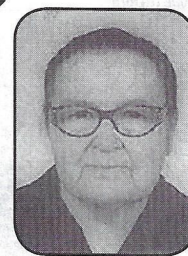
V 66. letu starosti je s tega sveta odšel

ŠTEFAN VIDMAR

upokojeni ekonomist, rojen v Ambrusu.

Hvala vsem, ki ste se na pogrebu od njega poslovili, še posebej sošolcem z gimnazije. Zahvaljujemo se za izražena sožalja ter darovano cvetje in sveče. Zahvalo izrekamo tudi našemu gospodu župniku Urošu Švarcu in drugima somaševalcema za lep pogrebni obred, moškemu pevskega zboru Ambrus za ganljivo petje ter pogrebniemu zavodu Perpar za vse storitve. Nenazadnje hvala osebju Zavoda sv. Terezije na Vidmu za prijaznost, ki ste jo Štefanu izkazovali med bivanjem pri vas.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Z žalostjo v srcu sporočamo, da smo se 7. 11. 2008 na pokopališču v Stični v ožjem krogu poslovili od naše draga mame, stare mame in prababice

ANE GRABLJEVEC

iz Butal, rojene Hrast na Viru pri Stični (1925–2008)

Vsem, ki ste njej in nam stali ob strani med njeno boleznijo, se iskreno zahvaljujemo. Hvala tudi za vsa izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje ob njeni smrti.

Vsi njeni

*Solze žalost naj blažijo,
a spomin naj ne zbledi,
vsi, ki v večnosti živijo,
na svetu puščajo sledi.*

ZAHVALA

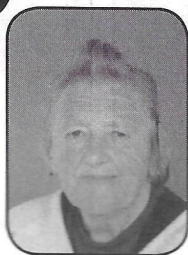
Ob boleči izgubi našega dragega

PAVLA PERKA

iz Ambrusa

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga obiskali med njegovo hudo boleznijo in ga podpirali ob težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, vsem, ki ste darovali cvetje, sveče in za svete maše. Hvala vsem, ki ste zanj molili. Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, domačemu moškemu pevskega zboru pa zahvala za občuteno zapeto žalostinke. Zahvaljujemo se tudi članom PGD Ambrus, še posebej za lepe poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste bili del njegovega življenja.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

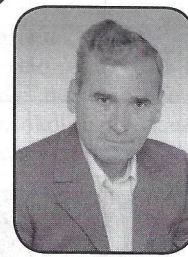
ob smrti naše mame

JOŽEFE PERKO

23. 8. 1928 – 14. 10. 2008

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter vsem krajanom za izrečena sožalja in darovane sveče. Hvala pevcem iz Zagradca, gospodu Blatniku za izrečene poslovilne besede, gospe Anici za pomoč, gospe Nežki za večerno molitev, Društvu upokojencev Ivančna Gorica in pogrebni službi Novak. Posebna zahvala gospodu župniku Borisu Žirovniku za pogrebni obred in besede ob slovesu ter ministrantom, ki so pri obredu sodelovali.

Družina Perko

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in vprašala, kje si ti.
Sedla bo na rosna tla
in zajokala, ker te ni.*

ZAHVALA

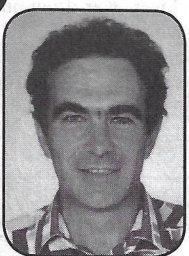
Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče in tast

CIRIL BREGAR

s Krke 19 (1945–2008)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, z nami delili žalost in bolečino, darovali sveče in cvetje, darove za svete maše in dobre namene. Posebna zahvala družinama Zavodnik in Tomažič za vso pomoč in podporo, dr. Janezu Zupančiču, članom LD Krka za lepo opravljen pogrebni svečanost, članom PGD Krka, g. župniku Marku Burgerju za darovano sveto mašo in molitev, pevcem za zapete pesmi, pogrebni službi Perpar in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Žena Milena, sinova Rajko in Marko z ženo Vido

ZAHVALA

Prehitro ugaslo življenje našega

ZORANA GODCA

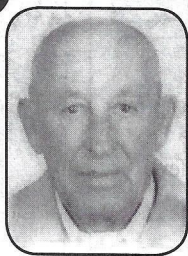
iz Krške vasi 30 a

pušča praznino v načrtih, a ne more izbrisati trenutkov, ki so nam bili dani.

Besede so premalo za iskreno zahvalo vsem, ki ste mu osmišljali življenje, pomagali v težkih trenutkih bolezni, poskrbeli za ganljivo slovo in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste nas bodrili, nesebično pomagali in sočustvovali z nami.

Vaših plemenitih dejanj ne bomo pozabili.

Hvaležna družina Godec

*Spomin je kot pesem,
ki v srcih odmeva.
Spomin je kot cvet,
ki nenehno poganja.*

ZAHVALA

Zapustil naš je naš dragi brat, stric in svak

IVAN DREMELJ

Zgornja Draga (1938–2008)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti na višnjegorsko pokopališče. Posebna zahvala Ivanovim dobrim sosedom, ki ste ga med njegovo hudo boleznijo bodrili in mu pomagali. Hvala vam, gasilci PGD Hudo – Ivančna Gorica, za ganljivo slovo od Ivana. Hvala vam, gospod župnik, za lep obred in sv. mašo, hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar. Iskrena hvala tudi tebi, Pavle, za tople besede slovesa. Imeli smo ga zelo radi in pogrešali ga bomo.

Vsi njegovi

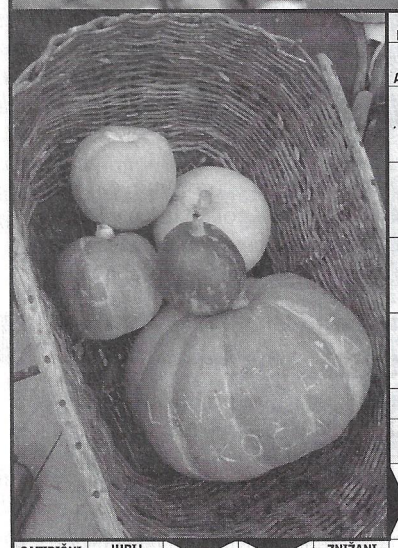
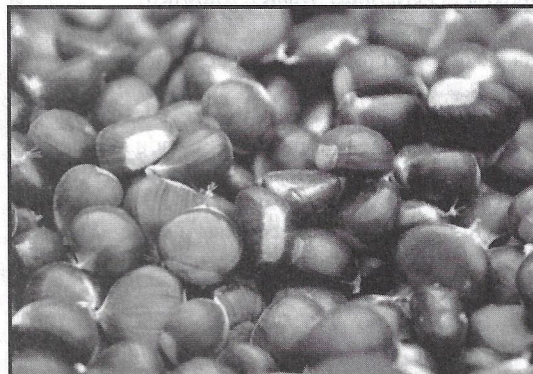
POGREBNE STORITVE
Perpar Janez s.p.

VSE POGREBNE STORITVE NA ENEM MESTU. DOSEGLJIVI 24 UR NA DAN.

041/785-113 041/647-380

KLASJEV

KRATKOČASNIK

[illegible]

KVIZ

1. Katera žival ima največje klešče?
 - a) potočni rak
 - b) jastog
 - c) škorpiljon
2. Kdo je vzkliknil: »Največ sveta otrokom sliši Slave!«?
 - a) Tone Pavček
 - b) Janez Trdina
 - c) France Prešeren
 - d) Fran Levstik
3. Kje je največja slovenska božja pot?
 - a) na Brezju
 - b) v Hrastovlju
 - c) na Kamnem Vrhu
 - d) v Kompoljah
4. Koliko zvonikov ima cerkev v Šmartnem pri Litiji?
5. Imenuj žival, ki je na podobi?
 - a) sipa
 - b) hobotnica
 - c) sfiga
6. Katera krvna skupina je najredkejša?
 - a) A
 - b) B
 - c) AB
 - d) O
7. Kdo ni nikoli vladal na Sloven-skem?
 - a) Hrvatje
 - b) Madžari
 - c) Nemci
 - d) Rimljani
8. Katero slovnično znamenje v prometu opozarja na nevarnost?
 - a) vprašaj
 - b) klicaj
 - c) pomišljaj
 - d) dvopičje

(Dopolni: vejica ne pride v izbor, ker je nevarna le v šolskih spisih!)
9. Rt dobrega upanja je v?
 - a) Ameriki
 - b) Evropi
 - c) Afriki

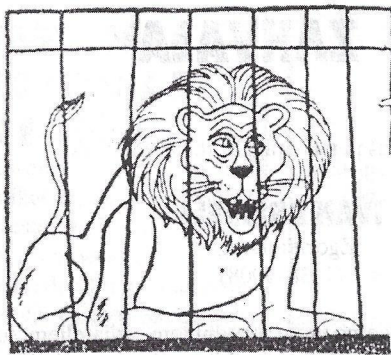

Odgovori na vprašanja v prejšnji številki: 1. b, 2. a, 3. a, 4. c, 5. ostroga, 6. c, 7. a, 8. b, 9. sanke, 10. c.

Uganka šaljivka

Zakaj ima lev tako veliko glavo?

Odgovor: ektešer izoks erom en ad, otaz.
Pomoč: beri po venetsko – od desne proti levi.

Nekaj šal

Ena o zakoncih

Žena možu: »Gabrijel, jutri grem za nekaj dni k moji mami! Ali kaj potrebuješ?«

Mož ženi: »Ne, hvala. To bo zadostovalo!«

Ena o klošarjih

Klošar moleduje za denar. Mimoidoči mu dá nekaj evrov in pripomni: »To je za kruh, ne za pijačo!« Klošar pa odvrne: »Prosil sem vas za denar, ne za finančno svetovanje!«

LAHKA KRIŽANKA

(Z GESLOM IN PESNIŠKIM DODATKOM)

Kdor jo bo rešil, bo bogato nagradjen. V poudarjenem navpičnem stolpcu bo zvedel, kateri kruh je najbolj trpežen.

O			R
	R		
			O
			J
P			
	Č		
			L
		K	
C			C
			T

PESNIŠKI DODATEK

(ZA LAŽJE ISKANJE GESLA)

Bodi človek ali muha,
nihče ne preživi brez kruha.
A ta preljubi božji dar,
dobimo le za drag denar.

Če nam ostajajo dobrine,
jih predelamo v drobtine.
Še boljši kakor ta drobljenec,
je okusni pr c .

Štvar poznana je vseodprek,
na Hrvaškem pravi jo dvopek.
LS

Vodoravno: 1. pripomoček za stabilnost, 2. vrsta morske ribe, 3. cvetni prah, 4. omama, 5. grenka rastlina, 6. oče (ljubkovalno), 7. antipod nebesom, 8. južnoameriški Indijanci, 9. poljedelsko orodje, 10. kis.

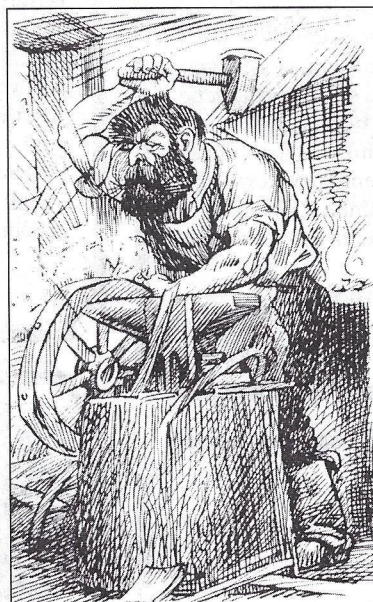

FOTOREBUS

Če smo za pravico, moramo priznati, da je bila podoba v prejšnji številki, milo rečeno, dvoumna. Lahko bi jo imeli za griček ali pa za mravljišče, na katerem je polno mravelj. Prav je bilo slednje. Zategadelj se lotimo rekel o mravljiščih in mravljah. Naši stari so takole besedovali:

Priden je ko mravlja. Tako je miroljuben, da še mravlje ne bi pohodil. Mravlja in čebela pokazeta, kako se dela. Dela se kot mravljin'c, drugače pa je za en klinč. Bil je suh, kot bi ga mravlje oglodale. Bila je vitka kot mravlja čez pas. Steza je bila uglajena kot mravljinčja pot. Mravljinčja mati léta, otroci pa tečejo. Še mravlje se stepejo, kaj šele človek. Kar drugi pušča, mravlje pospravijo.

Po mojem je mera polna, bodo pa še drugi kaj dodali. Mi se bomo kajpak osredotočili na novo vprašanje, ki ga zastavlja pričujoča podoba!

DOMISELNI UNIONISTI

Siva stran

Beseda o besedi

VôôôôUUUUUUUU!!!

Vsem, ki ste obdržali kolikor toliko pristen stik z naravo, vam bo klic v naslovu najbrž znan. Gre za ubesedeno zavijanje volka. Ta živalski glas je namreč posredno ali neposredno dal našemu besedišču zanimive sestavine, s katerimi označujemo mnogotere, na videz nepovezane pojave našega bitja in žitja. Segel je celo v naše intimno izrazje, zato je obdelava te etimološke tvarine kočljiva in se je zategadelj s te plati ne bom loteval. »Inkvizicija« je pač še vedno na preži.

Fovč (vovč) po obliki spominja na volčje zavijanje ali oglašanje vetra.

Volk se torej oglašja z vôôôuuuuu. Stvar je tako očitna, da ne bi smel nihče dvomiti, odkod ime tem zverem. Kdor se oglašja s vôôôuuuuu, je pač volk, pa pika. Vendar velja poudariti, da je pričujoč zapis volčjega glasu le približen posnetek pristnega oglašanja; naša pravorečna znamenja so pač izrazno preskromna, da bi zadela pravi volčji krik. Sicer pa so tudi med posameznimi volkovi opazne razlike, ki jih lahko zazna tudi povprečno večš prisluškovalec.

Že velikokrat sem poudaril, da so bili naši davni predniki nadvse tenkočutni preučevalci narave. Zato so zlahka opazili, da je volčjemu zavijanju po-

dobno zavijanje vetra, ki sicer sodi v domeno nežive narave. Podobnost je vznemirila tudi ruskega pesnika Puškina, ki je v pesmi Zimski večeri, o burji zapisal: »... včasih kakor volk zavija / včasih kot otrok ihti.« Tudi v našem ljudskem pesništvu imamo primer, ki ni tako blaglasen, kot je Puškinov stih, pa vendarle dokaj zgovoren. Še pred nekaj generacijami so žanjice na polju okoli enajstih dopoldne, ko je bilo že dovolj vroče, klicale vetru: »Pridi, pridi fovka, moja rit je gorka!«

Poenostavljeno in polepšano bi lahko rekli: »Zapihaj veter, nam je vroče.« Okoli enajstih, po sedanjem merje-

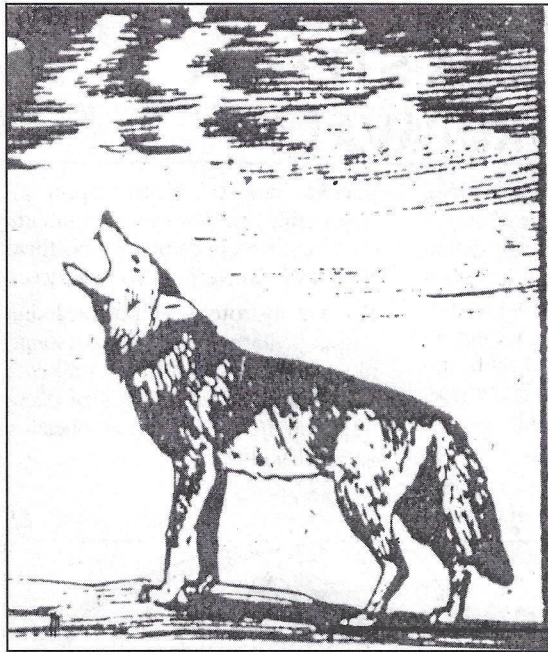

»Včasih kakor volk zavija, včasih kot otrok ihti.«

NARAVA USTVARJA TUDI V KAMNU

Narava, tiha ustvarjalka, dela vse mogoče oblike in iz vseh mogočih materialov. Tokrat je na vrsti njen eksponat, narejen iz kamna. Skulpturo sem opazil na vrtu Roberta in Zofije Ahlin z Vrha nad Višnjo Goro. Kljub pestri površinski oblikovanosti bi v stvaritvi težko prepoznal kaj »živega«. Zaradi rožičkov in zaradi luknje v sredi bi ji lahko rekli »strah«. Saj pravijo, da je strah v sredini votel, mar ne!

LS

Volkovi z zavijanjem označujejo svoj teritorij ali pa naznanjajo svatbeni pohod.

nju letnega časa okoli desetih, je ob toplem vremenu v resnici zapihal veter in ustvaril vtis uslišane prošnje. Pri tem opazimo še en jezikovni pojav: glas »v« je v tem in drugih primerih prešel v glas »f«. To je po eni strani posledica različnega prisluha, po drugi pa zelo podobne govorne tehnike; pri izgovorjavi obeh namreč skoraj na enak način sodelujejo isti govorni organi. Dobro se spominjam, kako so učenci v nalogah pogosto zapisali asfalt namesto asfalt. Beseda volk in fovka, oziroma fovka imata torej enako glasovno podlago, a različen izvor: prvi je iz živega, drugi iz neživega sveta.

Nenavadno zanimiv etimološki pojav je prehod glasovnega izraznega vzorca v oblikovnega. Volkovi in vetrovi se oglašajo z zavijanjem, pa so naši predniki po tej osnovi domiselno poimenovali tudi orodje imenovano fovč. Fovč (prvotno torej vovč) je enoročno sekalo, ki ima koničasto zavito zaključek. Ta po obliki močno spominja na volčji glas, ki se prav tako na koncu stanjša, izostri in zavije. Orodje je primerno zlasti za sekanje vej, zato mu pravijo tudi vejnik, ponekod tudi kljukec. Ime fovč je med temi imeni najbolj zanimivo in prvobitno – prav gotovo je nastalo že v starejši železni dobi. Izraz se je ohranil v ožje omejenih predelih zahodne Dolenjske in ponekod na Tolminskem.

Pojasnilo: Tale in podobni sestavki niso namenjeni zadržim in suhoparnim jezikoslovnim birokratom in arhivskim brskačem, temveč ljudem, ki premorejo nekaj zdrave kmečke pameti in človeške radoživosti; med slednje spada velika večina bralcev našega časnika.

LS

JESENSKI UTRINEK

Poleg koledarske poznamo še druge jeseni. Med temi je tudi jesen življenja, ki jo preživlja naša dobra znanca, Nežka Normali, Rineževa mama iz Kriške vasi. Do stotega leta življenja ji namreč manjka le še toliko dni, kot je prstov na rokah petih ljudi. Ondani se je zazrla skozi okno in pod vtisom prihajajočega letnega časa je na izust povedala pesem o jeseni. Naučila se jo je pred devetimi desetletji iz šolskega berila, v katerem je bila še podoba presvetlega cesarja Franca Jožefa. Pomislite, kakšen spomin!

JESENSKA

Jesen je tu, jesen rumena,
otroci se je vesele,
rdeča, bela in zelena
na drevju jabolka zore.

Po njivah se živina pase,
pastirji kurijo zvečer,
plevel zdaj po strnišču raste,
žitne bilke ni nikjer.

Po vrtu, tam v travi,
podlesek cvete nevesel,
na jug leteli so žerjavi,
hladan se čas nam je začel.

Jesen rumena, dobra žena,
jeseni vsak se veseli,
v kašči polni so predali,
mati kruha nam deli.

Slovo so lastovke že vzele,
v grmovju črni kos molči,
siničke so prišle vesele
od mrzle severne strani.

HUMOR PRED »O HO HO« LETI

Dokončno spoznanje

»Je tvoja mama verna?« vpraša Tomaž svojega sošolca.

»Je. Vendar je sprva verovale le v nebesa, odkar pa sem prišel jaz v hišo, domneva, da mora biti poleg nebes še kaj drugega!«

Pomemben inventar

Tonček po naročilu učitelja opisuje učilnico: To je velika soba, v kateri so klopi, tabla, miza stol, cesarjeva slika in obošalnik za učitelja.

Časovna razlika

Oče s podeželja si je močno želel, da bi njegov sin študiral. Po končani elementarki ga je odpeljal v mesto, vpisal v šolo in poiskal stanovanje pri dobri gospodinj. Kmalu potem je prišel na ogled: »Sine, si priden, kdaj vstajaš za študij?« »Ob dveh, treh, kakor je,« stoka sin.

Joj, pretiravaš; lahko škodi zdravju!« je zaskrbljen oče. Mučno vzdusje prekine gospodinja, rekoč: »Saj ni tako hudo, včasih vstane že dopoldne.«

Odkar si ženske strižejo lase, sploh ne veš kdo je ženska in kdo je moški!

Res je. Toda poštene pleše le ne spravijo skupaj!

STARA »NOVICA«

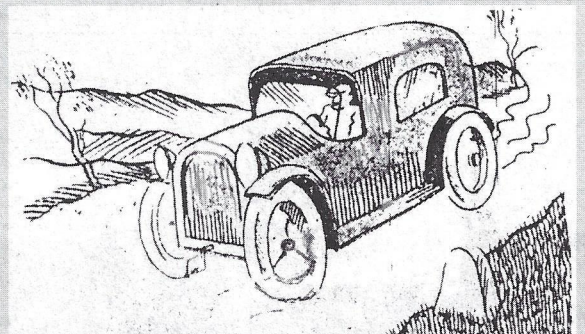
Avto se je prevrnil

Znani trgovec g. Milan Končina iz Gorenje vasi se je z avtom vozil iz Ljubljane čez Krko proti domu v Gorenji vasi. Med Muljavo in Gorenjo vasjo se je avtomobil prevrnil in voznik je padel pod vozilo. Krmilo je g. Končina tako stisnilo za vrat, da si ni mogel pomagati in se je zadušil.

Domoljub, 3. september 1930

Pojasnilo: Cesta Grosuplje-Krka je bila tiste čase skoraj nova in zategadelj v dobrem stanju. Zato so mnogi vozniki v Grosupljo krenili na desno in skozi Krko prišli v naše predele.

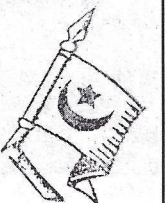
LS

Ljudska primerljivka

Je raztrgan kot turška fana.

Ha, ha, ha, kajne, da je dobra? Kaj ne bo, saj je ljudska. Dopolnilo: Naši predniki so imeli obilo priložnosti za opazovanje turških fan (zastav).

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO JE GABROVČEVA ŠTEFINA SORODSTVO POKOPAVALA

Štefina je delala v računovodstvu znanega podjetja. Bila je bistre glave, zato je dobro delala, toda samo, kadar se ji je dalo. Puncu je namreč pogosto obšla lenoba. Tedaj je uporabila vse trike, da se je odtegnila delu. Najprej je poskusila z bolniškimi, a je bila tako trdnega zdravja, da ji zdravniki kmalu niso hoteli več dajati bolniških dopustov. Tedaj se je spomnila svojega obširnega sorodstva in ga izkoristila za proste dneve. Tako je »pokopala« dve stari mami in tri dedke, tet in stricev pa toliko, da so v podjetju povsem izgubili evidenco nad njimi.

Končno je prišel na vrsto tudi Štefinin oče. »Danes in jutri me ne bo v službo, mi je umrl ata,« je sporočila v podjetje. Šef personalnega oddelka je takoj sklical sodelavce in jih seznanil z novico. »Tokrat bi se spodobilo poslati venec, oče je le oče,« je dejal s primerno sočutnim izrazom na obličju. Odločitev je padla in naslednje jutro je na deželo odpeljal avto s petčlanskim odposlanstvom, oblečenim v nekoliko temnejša oblačila in z vencem v prtljžniku.

»Kje leži Gabrovčev ata?« so vprašali možaka, ki je na začetku vasi kosil deteljo. Kosec jih je premeril od

nog do glave, misleč, da se norčujejo, nato pa dejal: »Kaj! Gabrovčev ata sem jaz, a ne ležim, ampak delam ko živina, saj vidite, da se je začela košnja.« Žalna delegacija se je spogledala in hitro sprevidela, v katerem grmu tiči zajec. »Ah, samo šalili smo se,« se je znašel personalni, »hotel smo vas vprašati, kje pelje pot do cerkve in pokopališča!«

Potem so se kar se dá hitro stlačili v avtomobil in odhiteli na kraj večnega

počitka. Tam so z venca najprej odtrgali trak z napisom »Štefininemu očetu v slovo« in ga potem spoštljivo obesili v predverju mrliške vežice.

Ko se je »osirotela« Štefina naslednji dan pojavila v službi, ji je personalni kar naravnost povedal: »Toliko da veš, žalnega venca za tvojega očeta ne pričakuj več; smo ga že obesili v vaši mrliški vežici.«

LS

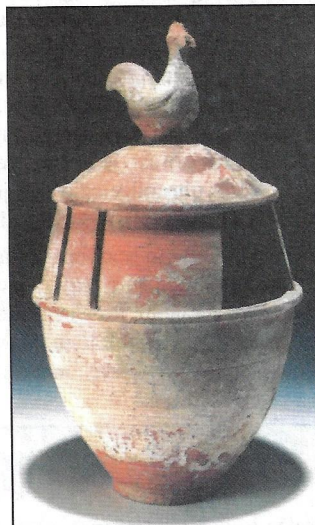
NOVE IN NOVE TIČNICE

O tičnicah sem v našem časniku pretekla leta že večkrat pisal. To so nižje, po večini oblaste vzpetine, ki se redno pojavljajo v bližini železnodobnih gradišč in drugih znamenj človeškega bivanja v predrimski dobi na naših tleh. Tičnice so torej dokazila iz prazgodovinskega časa, ki poleg drugih sledov verodostojno pričajo o duhovnem in etničnem značaju človeških rodov, ki so v mlajši bronasti in v starejši železni dobi živeli na Slovenskem in še daleč naokoli. Naši predniki so namreč po božje častili za življenje pomembne sestavine narave, zato jim pravimo naravoverci. Verjeli so, da zveličane duše odhajajo na »oni svet« s pomočjo ptic (v takratnem jeziku tic). Po njihovem prepričanju duše izven telesa trpijo, zato so svojci

umrlih krilate prenašalke častili in jim na žrtvenike (oltarje) svečano polagali darila. Mesto, kjer so to počeli, so TIČNICE. Drugo pričevanje tičnic se nanaša na »narodni« značaj železnodobnih gradiščarjev, saj neovrgljivo pričajo o njihovem jeziku, ki ima slovensko, bolje rečeno, praslovensko zvočnost. Doslej sem odkril okoli 50 vzpetin s tem imenom. Koliko le-teh je šlo v pozabo, pa ne bomo nikoli vedeli. Od novoodkritih tičnic vam bom danes predstavil Tičnico v Škocjanu pri Mokronogu.

Vzpetina v vseh pogledih ustreza splošnemu značaju teh nekdanjih svetih krajev: oblast, nenaseljen grič, bližina arheoloških najdišč iz starejše železne dobe in bližina starih krščanskih središč, ki so se razvila na na-

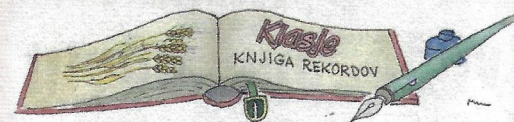
Starodavna navada izdelovanja in postavljanja glinenih petelinov se je obdržala vse do današnjih dni.

ravoverskih tradicijah v času postopnega pokristjanjevanja. Škocjanska Tičnica pa ima še nekaj, kar močno utrjuje zgoraj omenjena dejstva. V kraju so arheologi našli poleg drugih grobnih dodatkov tudi glineno žaro, ki ima na vrhu lepo oblikovano tico, petelina. Izdelek je močno podoben petelinom, ki jih še dandanes postavljamo na ostrešja, tudi na cerkvena. Najdba po eni strani potrjuje nepretrgano poselitev naših predelov od davnih časov, po drugi strani pa priča o pomembni vlogi tic v duhovnem življenju prednamcev.

Opomba: Kadar gre za obči pojem tičnice, pišem ime z malo začetnico, povsem določeno vzpetino pa zapisujemo Tičnica kot zemljepisno lastno ime.

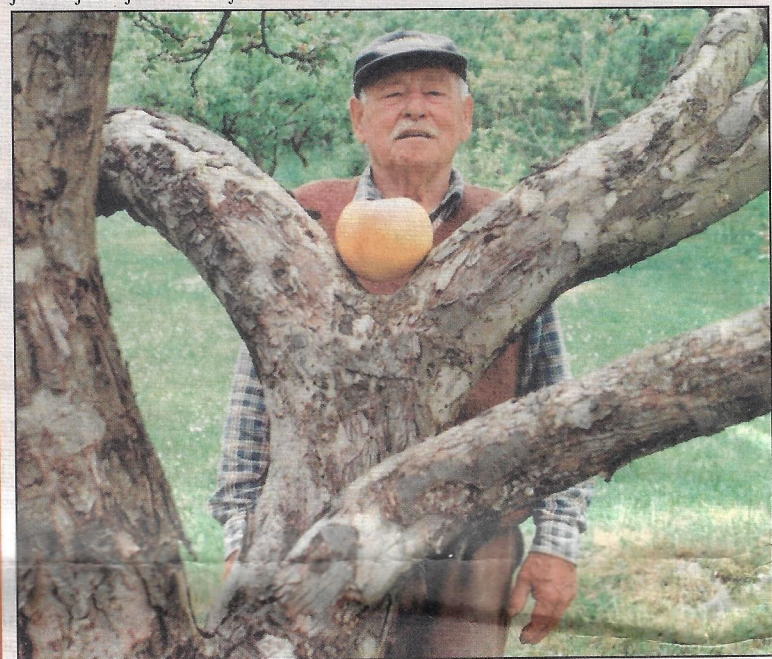

Tičnica v Škocjanu pri Mokronogu močno ustreza splošnim potezam tičnic v drugih krajih.

CXXIII. REKORD: JABOLKA OD »CELEGA GRUNTA«

Včasih so s to prispodobno imenovali kaj velikega, težko dosegljivega; na primer: veliko doto, velik pušelj, obsežen hlebec in podobno. Tako opredelitev si prav gotovo zaslužijo jabolka, ki jih je pridelal gospod Ludvik Mišmaš s Kuželjevca – so res gruntarska. Tu je treba, resnici na ljubo, pripomniti, da sadežev ni bilo dosti; nekaj deset jih je bingljalo z vej, bili pa so zategadelj rejeni, da jih je bila skoraj »sama mast«. Nekaj primerkov je na tehtnici potegnili ne dosti manj od pol kilograma. Še rajsko dva, Adam in Eva, zagotovo nista premogla tako lepih plodov. Če sta pa jih, je moral Adam pošteno razkleniti čeljusti, ko je zasajal rajsko zobovje v tako debele sadeže.

Jabolčni pridelek je sad dolgoletnega truda gospoda Ludvika. Pred tremi desetletji je prinesel nekaj cepičev z Gorenjskega in jih pritaknil na domačega divjaka. Na istem drevesu sta še dve jabolčni vrsti, vendar redkokdaj obrodijo vse tri hkrati. Sedaj že veliko vemo o Ludvikovih jabolkih, nekaj pa bo zaenkrat še ostalo skrivnost. Ne vemo, kako se jabolčna sorta imenuje. Malo sem poizvedoval pri ljudeh in v literaturi in prišel do zaključka, da gre najverjetneje za domačo sorto pomarančarjev. Moja stara mama Johana, ki je imela precej drobnejše različke, jim je rekla pomarančarčki. Eden od Mišmaševih jabolčnih debeljakov je pred menoj na mizi. Večkrat ga povoham in vsakič se mi zdi, da res diši kot pomaranča.

Trikat hura in čestitke za nov Klasjev rekord, s katerim se bo odslej postavljala Ludvik Mišmaš, Kuželjevski.

LS

SKRIVNOST JE ODKRILA NARAVA SAMA

Glive, kamor spadajo tudi gobe, so za povprečnega človeka najbolj skrivnostne rastline, najsi bo po telesni zgradbi ali po načinu življenja. Še posebej skrivnostne so njihove korenine, ki kajpak niso prave korenine, temveč gre za splet živih nitk (hif), ki se hranijo z razkrajanjem organskih snovi. Celotnemu sistemu nitk pravimo micelij, slovensko tudi podgobje. Micelij v ugodnih razmerah požene iz zemlje največkrat dežnikasto tvorbo, gobo. Ta ima izključno razmnoževalno vlogo, saj se je v okolico neizmerno veliko trosov, iz katerih v ugodnih razmerah poženejo novi miceliji. Miceliji so skriti v zemlji in se redko vidijo razločno. Jurček, ki ga vidimo na podobi, je zrasel ob poti proti Kamnem Brdu. Zemlja se je v useku odtrgala in razgalila sicer jako »sramežljivo« podgobje.

LS

